

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณในลักษณะ
บูรณาการเชิงยุทธศาสตร์แผนงานบูรณาการ
ต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

โดย

นายคงศักดิ์ บุรณะกุล
ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณ
องค์การบริหารรูปแบบพิเศษและรัฐวิสาหกิจ
สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

นักศึกษาวិทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๔
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

หนังสือรับรอง

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคล เรื่อง “แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ” ลักษณะวิชา การเศรษฐกิจ ของ นายคงศักดิ์ บุรณะกุล เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๔ ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

พลโท

(ไพศาล งามวงษ์วาน)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

บทคัดย่อ

เรื่อง แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ
เชิงยุทธศาสตร์แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ลักษณะวิชา การเศรษฐกิจ

ผู้วิจัย นายคงศักดิ์ บุรณะกุล **หลักสูตร** วปอ. รุ่นที่ ๖๔

การทุจริตประพฤติมิชอบเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้น รัฐบาลจึงได้กำหนดให้การแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล และได้มีการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์เพื่อลดปัญหาการทุจริตในสังคมไทย โดยการวิจัย เรื่อง แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด รายละเอียด และขั้นตอนการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและเสนอแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณแผนงานบูรณาการโดยนำแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบมาเป็นกรณีศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายสำคัญของรัฐบาล เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน ประหยัดค่าใช้จ่ายงบประมาณ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติ ซึ่งการจัดทำงบประมาณแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒๙ หน่วยงาน มีโครงการที่ดำเนินการในแผนงาน จำนวน ๓๔ โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น ๕๗๘.๐๐๐๐ ล้านบาท โดย ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ มีโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๓๓ โครงการ และมีผลการเบิกจ่ายจริง จำนวน ๔๓๓.๕๓๔๔ ล้านบาท ทั้งนี้การดำเนินการของแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบมีปัญหาอุปสรรคสำคัญเกิดจากหน่วยงานต่าง ๆ ยังคงดำเนินการตามภารกิจของหน่วยงานของตนเองเป็นหลัก ขาดการบูรณาการร่วมกัน รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการตั้งแต่ขึ้นวางแผนค่อนข้างจำกัดทำให้การดำเนินการยังไม่สามารถเชื่อมโยงกันตลอดห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ได้ ดังนั้นเพื่อให้การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สำนักงบประมาณควรเสนอคณะรัฐมนตรีกำหนดให้แผนงานบูรณาการบางแผนงานมีระยะเวลายาวกว่า ๑ ปีงบประมาณ เพื่อให้การดำเนินการมีความต่อเนื่อง รวมทั้งกำหนดปฏิทินงบประมาณให้มีระยะเวลาตั้งแต่ขึ้นวางแผนให้มีระยะเวลาในการดำเนินการที่เพิ่มขึ้น จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานและจัดการฝึกอบรมแนวคิดเรื่องการบูรณาการให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการบูรณาการอย่างแท้จริง

Abstract

Title The Approaches for Enhancing the Efficiency of Integrated Program on Anti-corruption and Misconduct
Field Economics
Name Mr. Kongsak Buranakul **Course** NDC Class 64

From the past to the present, corruption and misconduct in Thai society have been continually problem and tended to intensify and complexity. To achieve anti – corruption and misconduct problems, the government has not only determined preventing corruption as usual, but also prioritized the anti – corruption and misconduct policy by spending budget-integrated program as a mechanical tool. The research studies the conceptual framework, details, and processes of budget-integrated programs. Moreover, this paper provides the problem analysis and enhancing efficiency means for the budget-integrated program by using the integrated program on Anti-corruption and Misconduct as a case study.

The result of this paper found that the budget-integrated program is developed to be in harmony with the National Strategy and the government's important policies. In addition, this budget-integrated program provides cohesive support with efficiency, cost-effectiveness, and absence of repetitiveness to mobilize the government's administration to achieve the country's stated development goals. For the FY 2021, 34 projects from 29 co-operating units, which amount of 578.0 million baths, are allocated to reduce the corruption problem in the Thai society. At the end of FY 2021, budget-integrated program on Anti-corruption and misconduct has 33 projects achievement and 433.5 million baht disbursement amount. In fact, lacking of integration and co-operation is still significant obstacles on the budget-integrated program. Many co-operating units also still primarily action in accordance with their own mission. Besides, limited timing in every processes, especially planning, makes the operation unable to be connected throughout the value chain. In order to enhance efficiency, this research recommends to extend budget-integrated program more than one fiscal year in order to ensure continuity. Scheduling sufficient operational time in the budget year calendar, having a clear operating guideline, and providing workshop can encourage the understanding in the same direction that lead to truly integrate.

คำนำ

การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายสำคัญของรัฐบาลในประเด็นต่าง ๆ โดยนำงบประมาณมาใช้เป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงภารกิจและการดำเนินงาน เพื่อลดปัญหาความซ้ำซ้อน ก่อให้เกิดความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อประชาชนและประเทศ โดยปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมไทยอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รัฐบาลจึงได้นำหลักการของบูรณาการมาปรับใช้และจัดทำเป็นบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินการให้สัมฤทธิ์ผลภายในระยะเวลาที่กำหนด

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ โดยมุ่งเน้นไปยังการจัดทำงบประมาณของแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเพื่อตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการศึกษาในครั้งนี้ได้มีการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงบประมาณ และเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับงบประมาณที่ร่วมดำเนินการแผนงานบูรณาการ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพแผนงานบูรณาการ รวมทั้งจากประสบการณ์ในฐานะคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

ท้ายที่สุดผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของสำนักงบประมาณและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้สนใจศึกษาในปัจจุบันและในอนาคตไม่มากนัก และหากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยต้องขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

(นายคงศักดิ์ บุรณะกุล)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๖๔

ผู้วิจัย

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านคณาจารย์และท่านอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร วิชาการป้องกันประเทศทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่ผู้วิจัย ตรวจสอบข้อมูล
และแก้ไขข้อมูล ติดตามความก้าวหน้าของการศึกษาวิจัยจนการสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่กรุณาให้
การสนับสนุน ให้คำปรึกษา และให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

(นายคงศักดิ์ บุรณะกุล)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๖๔

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ข
คำนำ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ	ฉ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
ขอบเขตของการวิจัย	๓
วิธีดำเนินการวิจัย	๔
ประโยชน์ของการวิจัย	๔
คำจำกัดความ	๔
บทที่ ๒ การทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)	๖
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)	๑๐
ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	๑๓
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณใน ลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์	๒๐
กรอบแนวคิดของการวิจัย	๓๔
สรุป	๓๔
บทที่ ๓ การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ เชิงยุทธศาสตร์ แผนงานบูรณาการต่อต้าน การทุจริตและประพฤติ	๓๖
กระบวนการจัดทำข้อเสนองบประมาณในลักษณะ บูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ แผนงานบูรณาการต่อต้าน การทุจริตและประพฤติมิชอบ	๓๖

การจัดสรรงบประมาณในลักษณะบูรณาการ เชิงยุทธศาสตร์ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ	๔๗
ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำงบประมาณในลักษณะ บูรณาการเชิงยุทธศาสตร์แผนงานบูรณาการต่อต้าน การทุจริตและประพฤติมิชอบ	๕๔
สรุป	๕๕
บทที่ ๔ แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำ งบประมาณ ในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติ มิชอบ	๕๗
การกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงาน บูรณาการ	๕๘
การโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	๖๐
ผลการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	๖๓
ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำงบประมาณในลักษณะ บูรณาการเชิงยุทธศาสตร์	๗๒
แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณใน ลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์	๗๖
สรุป	๗๙
บทที่ ๕ สรุปและข้อเสนอแนะ	๘๑
สรุป	๘๑
ข้อเสนอแนะ	๘๕
บรรณานุกรม	๘๗
ประวัติย่อผู้วิจัย	๘๘

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๒-๑ ความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ และแผนงาน บูรณาการการ ประจําปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	๒๑
๒-๒ องค์ประกอบของคณะกรรมการพิจารณาการจัดทำ งบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจําปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	๒๗
๓-๑ งบประมาณแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและ ประพฤตินมิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำแนกตามหน่วยงาน	๔๗
๓-๒ งบประมาณแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและ ประพฤตินมิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำแนกตามแนวทาง	๕๐
๓-๓ แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติน มิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ พ.ศ. ๒๕๖๔	๕๒
๓-๔ สัดส่วนแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่าย งบประมาณแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริต และประพฤตินมิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ พ.ศ. ๒๕๖๔	๕๒
๔-๑ ผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย ตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๖๑ – ปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๖๔)	๖๕
๔-๒ สถานะโครงการในแผนงานบูรณาการต่อต้านการ ทุจริตและประพฤตินมิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔จำแนกตามแนวทางการดำเนินงาน	๖๕
๔-๓ สถานะโครงการในแนวทางที่ ๑ ปลุกฝังวิถีคิด ปลูกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์ สุจริต จำแนกตามกระทรวง	๖๖
๔-๔ สถานะโครงการในแนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริต และประพฤตินมิชอบ จำแนกตามกระทรวง	๖๘
๔-๕ สถานะโครงการในแนวทางที่ ๓ปราบปรามการ ทุจริตจำแนกตามกระทรวง	๖๘

๔-๕ ผลการเบิกจ่ายงบประมาณแผนงานบูรณาการ
ต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๔ จำแนกตามหน่วยงาน

สารบัญแนภาพ

แนภาพที่	หน้า
๒-๑ ระเบวนการดำเนินงานของคณะกรรมการ พิจารณาการจัดทำงบประมาณในลักษณะ บูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	๒๖
๒-๒ แนภาพความเชื่อมโยงของแผนงานบูรณาการ ต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบกับระดับ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปประเทศ และยุทธศาสตร์การจัตสร งงบประมาณ	๔๓
๓-๑ แนภาพสรุบนแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	๕๓

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การทุจริตประพฤติมิชอบเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น สืบเนื่องจากวิวัฒนาการของการทุจริตที่มีรูปแบบที่สลับซับซ้อน ปัญหาการขาดจิตสำนึกในการแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ส่งผลเสียต่อการพัฒนาประเทศอย่างมหาศาล รวมทั้งมีการสูญเสียงบประมาณแผ่นดินต่อการทุจริตที่มีความยากและซับซ้อนต่อการตรวจสอบของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะโครงการขนาดใหญ่ที่ต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม ตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมามีความตื่นตัวและเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามบทบาทหน้าที่ของตนเองที่เพิ่มมากขึ้นแล้วก็ตาม แต่การรับรู้การทุจริตของประเทศไทยซึ่งสะท้อนผ่านดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยกลับถูกจัดอยู่ในลำดับที่ ๙๖ จาก ๑๘๐ ประเทศทั่วโลก ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนั้น การแก้ไขปัญหาการทุจริตจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการกำหนดแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาในลักษณะการบูรณาการเพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมกันดำเนินการให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นบทบัญญัติสูงสุดในการปกครองของประเทศ ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ดังกล่าวของรัฐไว้ในมาตรา ๖๓ โดยกำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมสนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว รัฐบาลจึงได้มีการจัดทำแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ซึ่งมีเป้าหมายหลักเพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ผ่านการพัฒนาคนและการพัฒนาระบบเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยให้ความสำคัญกับการปรับและหล่อหลอมพฤติกรรมคนทุกกลุ่มในสังคมให้มีจิตสำนึกและพฤติกรรมยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต และการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมในการต่อต้านการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐที่เหมาะสมกับบริบท สภาพปัญหา และพลวัตการทุจริตของแต่ละหน่วยงาน รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกระบวนการและกลไกที่เกี่ยวข้องในการปราบปรามการทุจริต พร้อมทั้งได้มีการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยให้ความสำคัญกับกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ

ในส่วนของการบริหารราชการแผ่นดิน คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบแนวทางการจัดทำงบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยให้ความสำคัญกับการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณที่มีเป้าหมายร่วมกัน มีความเชื่อมโยง สอดคล้อง สนับสนุน ซึ่งกันและกัน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และไม่ซ้ำซ้อนกัน และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามที่สำนักงานงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้ร่วมกัน พิจารณาจัดทำขึ้น รวมทั้งเห็นชอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ และมอบหมายผู้มีอำนาจ กำกับแผนงานบูรณาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้การจัดทำงบประมาณรายจ่าย บูรณาการของหน่วยรับงบประมาณ สามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนการปฏิรูปประเทศ นโยบาย และแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล โดยมีกรอบแนวทางใน การดำเนินงานที่ชัดเจน รวมทั้งหน่วยรับงบประมาณดำเนินการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการให้ แล้วเสร็จตามปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำหรับการจัดทำ งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีทั้งสิ้น ๑๔ แผนงานบูรณาการ ประกอบด้วย (๑) แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (๒) แผนงาน บูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด (๓) แผนงานบูรณาการพัฒนา อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต (๔) แผนงานบูรณาการพัฒนาผู้ประกอบการ และวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อมสู่สากล (๕) แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว (๖) แผนงานบูรณา การพัฒนาด้านคมนาคมและระบบ โลจิสติกส์ (๗) แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ (๘) แผนงานบูรณาการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (๙) แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค (๑๐) แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย (๑๑) แผนงานบูรณาการพัฒนาและ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก (๑๒) แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (๑๓) แผนงานบูรณา การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และ (๑๔) แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล

สำหรับแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ คณะรัฐมนตรีได้ มอบหมายให้นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานคณะกรรมการจัดทำงบประมาณ รายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และเป็นผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) เป็น หน่วยงานเจ้าภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผนงานบูรณาการ จึงได้กำหนดกระบวนการดำเนินงาน ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานไว้ ๓ แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ ๑ ปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต โดยแนวทางนี้มุ่งเน้นกระบวนการปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์ สุจริตในตัวบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกของสังคม ให้มีทัศนคติไม่ยอมรับและต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ

ผ่านกระบวนการในการถ่ายทอดความรู้ความคิดเรื่องการต้านทุจริตศึกษา และการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

แนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยแนวทางนี้มุ่งเน้นการพัฒนา กลไก มาตรการ แนวทางในการป้องกันการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ พร้อมทั้งบูรณาการความร่วมมือป้องกันการทุจริตอย่างเป็นระบบระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ และกำหนดให้นักการเมืองแสดง เจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตต่อสาธารณชน มีการกำกับติดตามมาตรฐานทาง จริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐทุกระดับ และวางมาตรการในการสกัดกั้นการทุจริตเชิง นโยบายบนฐานธรรมาภิบาล

แนวทางที่ ๓ปราบปรามการทุจริต โดยแนวทางนี้มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการ บริหารงานคดีทุจริตให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว ตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

ตั้งแต่ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้มีการดำเนินการแผนงานบูรณาการต่อต้านการ ทุจริตและประพฤติมิชอบในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จนกระทั่งปัจจุบันปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รัฐบาลใช้งบประมาณเพื่อดำเนินการตามแผนบูรณาการดังกล่าวไปแล้วทั้งสิ้น จำนวน ๙,๐๘๖.๘๕๐๕ ล้านบาท โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๕๗๘.๐๐๐๐ ล้านบาท มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒๙ หน่วยงาน ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรที่จะได้มีการศึกษาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิง ยุทธศาสตร์ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อทราบปัญหาอุปสรรค และ เป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการของ แผนงานบูรณาการดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ เชิงยุทธศาสตร์แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
๒. เพื่อวิเคราะห์กระบวนการและผลของการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิง ยุทธศาสตร์แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
๓. เพื่อเสนอแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ เชิงยุทธศาสตร์แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเน้นศึกษาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์เฉพาะ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๒. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณ ในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) จำนวน ๔ คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ร่วมกับการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ดังนี้

๑. การรวบรวมข้อมูล

๑.๑. ข้อมูลปฐมภูมิ ดำเนินการโดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้แก่ เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่สำนักงานงบประมาณ

๑.๒. ข้อมูลทุติยภูมิ ดำเนินการโดยการศึกษาจากเอกสารวิชาการ ระเบียบมติคณะรัฐมนตรี และเอกสารการประชุมที่เกี่ยวข้อง

๒. การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Context Analysis) และการวิเคราะห์เปรียบเทียบ และสังเคราะห์ข้อมูลทฤษฎี หลักการต่าง ๆ

๓. การนำเสนอข้อมูล

นำเสนอข้อมูลแบบรายงานวิจัยเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ นำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ จากการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. ได้ทราบปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒. ได้ทราบหลักการ กระบวนการ และผลของการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๓. ได้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

คำจำกัดความ

ยุทธศาสตร์	หมายถึง	วิธีการ (Ways) ที่จะนำพลังอำนาจ (Power) มาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ (Objective) ที่กำหนดไว้
ยุทธศาสตร์ชาติ	หมายถึง	เป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน อันจะก่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด

การบูรณาการ	หมายถึง	การประสานกลมกลืนกันของแผน กระบวนการ สารสนเทศ การจัดสรรทรัพยากร การปฏิบัติการ ผลลัพธ์ และการวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์ที่สำคัญร่วมกัน
การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์	หมายถึง	การจัดทำแผนงบประมาณรายจ่ายที่ได้รวบรวม ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องสำคัญ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ มีการประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยใช้แผนงานบูรณาการ เป็นกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ที่ได้กำหนดไว้
เป้าหมายของแผนงานบูรณาการ	หมายถึง	จุดมุ่งหมายที่แสดงถึงผลประโยชน์ที่มีต่อกลุ่มเป้าหมาย (ประชาชน/ประเทศชาติ) ที่ต้องการให้เกิดขึ้นจาก แนวทางการดำเนินงาน ตามภารกิจของกระทรวง/ หน่วยงานต่าง ๆ ภายใต้แผนงานบูรณาการโดย สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนแม่บทของกระทรวงและ หน่วยงาน และเชื่อมโยงไปสู่กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี หรือนโยบายรัฐบาล
ตัวชี้วัดเป้าหมายแผนงานบูรณาการ	หมายถึง	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จที่แสดงถึงผลประโยชน์ที่ กลุ่มเป้าหมายได้รับซึ่งควรเป็นตัวชี้วัดร่วมระหว่าง กระทรวง (Joint KPIs) เพื่อขับเคลื่อนแผนงานบูรณา การให้เกิดผลสำเร็จ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและ สามารถวัดได้ในเชิงปริมาณหรือคุณภาพ ระยะเวลา บรรลุความสำเร็จที่ชัดเจนได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้ง เทียบเคียง

บทที่ ๒

การทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมสมัยใหม่ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่โครงสร้างที่สัดส่วนวัยแรงงานลดลง และประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมไปถึงการเชื่อมโยงกันของกลุ่มต่าง ๆ ภายในภูมิภาคและการเปิดเสรีในด้านต่าง ๆ และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศ ล้วนแต่เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดทั้งโอกาสและความท้าทายต่อการพัฒนาประเทศทั้งในมิติความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ภายใต้หลักธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ซึ่งเป็นผลผลิตของรัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงได้ถูกจัดทำขึ้นเป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรก เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการร่วมกันเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ประเทศไทยที่ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี โดยที่ความมั่นคงเป็นรากฐานของทั้ง ๓ ประการ ที่จะทำให้เกิดความมั่งคั่งและยั่งยืนได้

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลาง และเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคีสามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคง

ในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วน (Inclusive growth) มีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ใต้เส้นความยากจน เศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศ เพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้การรักษาและการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals : SDGs) ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

การพัฒนาประเทศตลอดช่วงระยะเวลา ๒๐ ปี ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และพัฒนาไปสู่อนาคตตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ การวางแผนและการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาระยะยาวจึงเป็นกลไกสำคัญในการกำหนดกรอบและทิศทางให้มีความชัดเจน เพื่อถ่ายทอดกรอบแนวคิดการพัฒนาที่มุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างเป็นรูปธรรม ต่อเนื่อง และบูรณาการร่วมกัน นอกจากนี้การดำเนินการดังกล่าวยังช่วยสร้างความเข้าใจทิศทางของการพัฒนาประเทศ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” โดยยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์สำคัญของชาติ โดยแต่ละยุทธศาสตร์มีเป้าหมายและประเด็นการพัฒนา ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ด้านนี้มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกอกราชอธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

๒. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์ด้านนี้มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ (๑) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่ยุทธศาสตร์เชิงเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (๒) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (๓) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคู่มือใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคตบนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

๓. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ยุทธศาสตร์ด้านนี้มีเป้าหมายที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ตีรอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู้การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ยุทธศาสตร์ด้านนี้มีเป้าหมายการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัว

ของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทย ทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

๕. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ด้านนี้มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมาภิบาล และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

๖. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ด้านนี้มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริต ประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ถือเป็นกรอบแนวทางการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รัฐบาลจึงได้มีนโยบายที่ชัดเจนให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ นำแนวทางที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติไปจัดทำแผนยุทธศาสตร์ระยะปานกลางของหน่วยงาน แผนบูรณาการ และเป็นแนวทางสำคัญในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่เสนอต่อรัฐสภา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ได้ถูกจัดทำขึ้นในช่วงเวลาของการปฏิรูปประเทศและสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งจะต้องมีความเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ แผนงาน/โครงการที่ถูกกำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับนี้ เป็นการแปลงแผนการดำเนินการที่สำคัญในช่วง ๕ ปีแรก จากยุทธศาสตร์ชาติที่เป็นแผนการดำเนินงานในระยะยาวสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม นอกจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ นอกจากนี้จะจัดทำให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักแล้ว ยังคำนึงถึงประเด็นการพัฒนาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ภายใต้ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) การดำเนินการที่สามารถปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย ๔.๐ และประเด็นการปฏิรูปประเทศ โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๙)

เนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ เป็นแผนงานที่ได้มีการแปลงยุทธศาสตร์ชาติระยะยาวสู่การปฏิบัติ และสอดคล้องกับบริบทภายใต้สถานการณ์ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง หรือปัจจัยอื่น ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป ตามปัจจัยแวดล้อมในช่วงเวลาต่าง ๆ ดังนั้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ภายใต้แผนพัฒนาฉบับนี้ จำนวน ๑๐ ยุทธศาสตร์ โดยมีองค์ประกอบมาจากยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย (๑) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ (๒) ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม (๓) ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน (๔) ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (๕) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน (๖) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย และได้กำหนดยุทธศาสตร์ขึ้นใหม่ที่มุ่งเน้นการพัฒนาพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์ จำนวน ๔ ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย (๗) ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ (๘) ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม (๙) ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ (๑๐) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา โดยทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ที่กำหนดขึ้นเพิ่มเติมในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ นี้ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (๒๕๕๙ : ๒๑) ระบุว่าทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์นี้จะ เป็นกลไกสนับสนุนให้การดำเนินยุทธศาสตร์ทั้ง ๖ ด้านให้สัมฤทธิ์ผล

การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นหนึ่งในประเด็นพัฒนาสำคัญที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ส่วนที่ ๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย ที่มุ่งหวังให้การบริหารจัดการภาครัฐโปร่งใส มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ ตรวจสอบได้อย่างเป็นธรรม เพื่อให้ปัญหาการขาดธรรมาภิบาลในสังคมไทยอันนำมาซึ่งการประพฤติมิชอบได้รับการแก้ไข โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับนี้ ได้นำดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ที่ประเมินโดยองค์กรระหว่างประเทศมาเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินการ

ดังกล่าว โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้กำหนดให้เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฉบับนี้ ดัชนีการรับรู้การทุจริตจะต้องสูงกว่าร้อยละ ๕๐ โดยปัจจุบันประเทศไทยได้รับผลการประเมินอยู่ที่ร้อยละ ๓๕ ซึ่งยังถือว่าเป็นคะแนนที่น้อยกว่าค่าเป้าหมาย และสะท้อนว่ายังคงมีปัญหาการทุจริตประพทุติมิชอบ หรือ Corruption ค่อนข้างสูง

การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพทุติมิชอบ ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สังคมไทยมีวินัย โปร่งใส ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต และยุติธรรม รวมทั้งสร้างความเข้มแข็ง เป็นภูมิคุ้มกันของสังคมไทย ให้ครอบคลุมภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และภาคประชาชน พร้อมทั้งเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนค่านิยมต่อต้านการทุจริต โดยดำเนินการผ่าน ๓ แนวทางย่อย ประกอบด้วย ปลุกฝังให้คนไทยไม่โกง ป้องกันการทุจริต และปราบปรามการทุจริต โดยในแต่ละแนวทางได้กำหนดแนวทางหรือโครงการย่อยที่จะดำเนินการดังนี้

๑. ปลุกฝังให้คนไทยไม่โกง

๑.๑ ส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมุ่งสร้างจิตสำนึกในการรักษาประโยชน์สาธารณะ ทศนคติเชิงบวก รวมทั้งคุณธรรม จริยธรรม และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับทุกกลุ่มในสังคม ผ่านกลไกครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สื่อมวลชน และเครือข่ายทางสังคม ควบคู่กับการปลุกฝังจิตสำนึกความซื่อสัตย์สุจริต ค่านิยมที่ถูกต้อง สร้างความตระหนักถึงภัยร้ายแรงของการทุจริตและการรู้เท่าทันการทุจริตของสังคมไทย โดยอาศัยกลไกทางสังคมเป็นมาตรการในการลงโทษผู้กระทำผิดหรือผู้กระทำการทุจริตและประพทุติมิชอบ

๑.๒ พัฒนากลไกและระบบการดำเนินงานที่ทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและมาตรฐานจริยธรรมอย่างเคร่งครัด โดยการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ภาคเอกชน และสื่อมวลชนมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพฤติกรรมของข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในทางมิชอบ และกำหนดขั้นตอนการลงโทษผู้ไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมตามความร้ายแรงแห่งการกระทำอย่างจริงจัง

๑.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนนักการเมืองรุ่นใหม่ที่มีคุณธรรมจริยธรรมเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมือง ผ่านกลไกการบริหารพรรคการเมือง และการตรวจสอบที่เข้มแข็งจากทุกภาคส่วน

๑.๔ ขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรมของภาคธุรกิจเพื่อการต่อต้านการทุจริต ผ่านกลไกบรรษัทภิบาล การบริหารจัดการ การสร้างวัฒนธรรมสุจริต การสร้างความรับผิดชอบที่ต้องมีต่อสังคมและผู้บริโภคให้แก่องค์กร ตลอดจนกำหนดแนวทางการจัดทำข้อตกลงคุณธรรมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของภาคเอกชนอย่างเป็นระบบ รวมทั้งการสนับสนุนการกำกับดูแลจากหน่วยงานภายนอก

๑.๕ รณรงค์ปลุกฝังจิตสำนึกของการปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณของสื่อมวลชนผ่านสมาคมวิชาชีพ และให้มีการควบคุมตนเอง รวมทั้งสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในการตรวจสอบพฤติกรรมของสื่อมวลชนทุกประเภท

๑.๖ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่มีหน้าที่ต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบและภาคประชาสังคมเป็นภาคีร่วมกันต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งพัฒนากลไกตรวจสอบธรรมาภิบาลในทุกภาคีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศ

๑.๗ พัฒนาสร้างเครือข่ายและคุ้มครองการแจ้งเบาะแสการทุจริตและประพฤติมิชอบในกลุ่มประชาชน

๒. ป้องกันการทุจริต

๒.๑ ปฏิรูปกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารพัสดุและการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้มีระบบที่โปร่งใสตรวจสอบได้ และมีประสิทธิภาพต่อการจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง การจัดซื้อจัดจ้าง และการทำสัญญาอื่น ๆ ที่ภาคเอกชนทำสัญญากับรัฐ ให้มีกฎหมายห้ามมิให้นำงบประมาณแผ่นดินไปใช้ประชาสัมพันธ์ตนเองในเชิงหาเสียง ไม่ให้มีการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมในขณะดำรงตำแหน่งที่สามารถใช้อำนาจรัฐได้ และปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารสาธารณะ รวมทั้งการลดการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ โดยให้มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน กระบวนการและแนวทางการตัดสินใจ ระยะเวลาแล้วเสร็จ และเอกสารที่ใช้ในการขออนุญาตหรืออนุมัติจากทางราชการให้ระบบงานทั้งระบบโปร่งใสตรวจสอบได้ โดยเฉพาะโครงการที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริตให้มีการจัดทำสัญญาคุณธรรม และเพิ่มบทลงโทษภาคเอกชนด้วย

๒.๒ จัดตั้งกองทุนสนับสนุนการต่อต้านการทุจริต การคุ้มครองพยานในคดีทุจริต และประพฤติมิชอบ และเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับรูปแบบ กลไกการทุจริตและวิธีการเฝ้าระวังการทุจริต รวมถึงแนวทางการสนับสนุนการสร้างกิจกรรมการป้องกันการทุจริตของภาคประชาชนอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนพิจารณารูปแบบการจัดสรรงบประมาณด้านการป้องกันปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบให้มีความเหมาะสมและเพียงพอกับการปฏิบัติงานและสถานการณ์การคลังของประเทศ

๒.๓ เร่งรัดหน่วยงานภาครัฐให้มีการดำเนินงานในการกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเคร่งครัด โดยติดตามผลการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบของทุกหน่วยงานของรัฐอย่างต่อเนื่อง

๒.๔ เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งให้แก่ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตให้สามารถเป็นหน่วยงานหลักของภาครัฐในการเฝ้าระวัง ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบที่บูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างมีกลยุทธ์

๓. ปราบปรามการทุจริต

๓.๑ ปฏิรูปโครงสร้างองค์กรอิสระและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ โดย

๓.๑.๑ พิจารณาให้องค์ประกอบของคณะกรรมการองค์กรอิสระ อาทิ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (คตง.) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) และคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) มีความหลากหลาย ยึดมั่นธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงาน และดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

๓.๑.๒ สร้างกลไกการปฏิบัติงานให้เป็นเอกภาพระหว่างองค์กรด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยควรควรวางองค์กรตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้แก่ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) เข้ากับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)

๓.๑.๓ จัดให้มีกลไกที่ทำหน้าที่บูรณาการความร่วมมือเรื่องข้อมูลข่าวสารกิจกรรมปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ให้เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบทั้งในภาครัฐ เอกชน และองค์กรระหว่างประเทศ

๓.๒ ปฏิรูปบทบาท อำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ได้แก่ คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (คตง.) ให้มีอำนาจหน้าที่เฉพาะการวินิจฉัยชี้ขาดคดีที่มีมูลคดีเป็นการทุจริตและประพฤติมิชอบ ส่วนอำนาจหน้าที่สืบสวนสอบสวนให้เป็นความรับผิดชอบของสำนักงานที่อยู่ในรูปของ “คณะกรรมการสืบสวนสอบสวน”

๓.๓ เพิ่มอัตราโทษในการทุจริตและประพฤติมิชอบที่ใกล้เคียงกันระหว่างผู้ให้และผู้รับสินบน โดยเฉพาะการเพิ่มโทษแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำความผิดในกรณีรับสินบนหรือใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๓.๔ เพิ่มมาตรการลงโทษทางสังคมที่รุนแรงและเพียงพอที่จะทำให้เกิดความยั้งคิดต่อการกระทำการทุจริต รวมทั้งสร้างแนวร่วมการลงโทษทางสังคมที่รุนแรงต่อผู้ทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยการใช้สื่อทุกรูปแบบ

ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๔๒ กำหนดให้ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ต้องแสดงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาต่าง ๆ ประกอบกับพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕ วรรคสาม กำหนดให้การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และมาตรา ๑๐ วรรคสาม กำหนดให้แผนแม่บทที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทด้วย ตลอดจนพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๙ (๑) กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณมีหน้าที่และอำนาจกำหนดยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้เป็นแนวทางในการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี

เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามนัยกฎหมายดังกล่าว สำนักงานงบประมาณได้ร่วมกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ พิจารณาจัดทำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สรุปได้ ดังนี้

๑. หลักการและกรอบการจัดทำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ

ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้จัดทำขึ้นให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕) แผนการปฏิรูปประเทศ และนโยบายรัฐบาล เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามแนวทางการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” รวมทั้งเพื่อสนับสนุนให้เศรษฐกิจของประเทศมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ สามารถรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอกประเทศ โดยมีหลักการสำคัญ ดังนี้

๑.๑ กำหนดโครงสร้างยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๖ ด้าน และรายการคำดำเนินการภาครัฐ ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ รายจ่ายเพื่อรองรับกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น และการบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ

๑.๒ นำแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๓ ประเด็น มากำหนดเป็น ๒๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ ภายใต้ยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมาย/ตัวชี้วัด ของประเด็นยุทธศาสตร์ให้มีความชัดเจน สอดคล้องกับเป้าหมาย/ตัวชี้วัด ในช่วง ๕ ปีแรกของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้สามารถแสดงความเชื่อมโยง และสอดคล้องของยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณกับแผนแม่บทและยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม

๑.๓ นำแนวทางการพัฒนาของแผนย่อยภายใต้แผนแม่บท มากำหนดเป็นนโยบายการจัดสรรงบประมาณ โดยให้ความสำคัญกับประเด็นการพัฒนาที่ต้องเร่งดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งประเด็นการปฏิรูปประเทศ และนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้หน่วยงานของรัฐจัดทำโครงการรองรับประเด็นดังกล่าว และเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ต่อไป

๒. โครงสร้างของยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ

๒.๑ **ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง** เพื่อให้ประเทศมีความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับและทุกมิติ โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ เร่งรัดเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เร่งรัดการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตั้งแต่ต้นน้ำ – กลางน้ำ – ปลายน้ำ บูรณาการการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ การรักษาความมั่นคงภายในประเทศและในพื้นที่ชายแดน ส่งเสริมการป้องกันอธิปไตยทั้งทางบก ทางทะเล ทางอากาศ พัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคง พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบภัยพิบัติ บูรณาการกลไกการบริหารจัดการความมั่นคง ส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ ส่งเสริมสถานะ บทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก พัฒนาด้านการต่างประเทศให้มีเอกภาพและมีการบูรณาการจากทุกภาคส่วน

๒.๒ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันและสนับสนุนให้เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาการเกษตร ได้แก่ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และการจัดการระบบนิเวศเกษตร ส่งเสริมอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ได้แก่ อุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ครบวงจร อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูลและปัญญาประดิษฐ์ อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการพัฒนาระบบคมนาคม อุตสาหกรรมความมั่นคง และการพัฒนาระบบนิเวศอุตสาหกรรมฯ การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวโดยการสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม เชิงธุรกิจ เชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทย ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค รวมทั้งพัฒนาระบบนิเวศและปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการท่องเที่ยว โดยเฉพาะด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว การพัฒนาพื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ โดยพัฒนาเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคและเมืองขนาดกลางให้เป็นเมืองนำอยู่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม ระบบโลจิสติกส์ พลังงานและดิจิทัล การพัฒนาผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ โดยการสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน ตลาด ข้อมูล บริการภาครัฐ การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ได้แก่ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ และเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน รวมทั้งการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

๒.๓ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเตรียมคนในสังคมไทยสำหรับการดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ ๒๑ โดยมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมด้วยการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม รวมทั้งเสริมสร้างการมีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความซื่อสัตย์ มีวินัย และการเป็นพลเมืองที่ดี การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต เน้นพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างครอบครัวอบอุ่น เข้มแข็ง พัฒนาคูณภาพคนในทุกช่วงวัย ตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย วัยเรียน/วัยรุ่น วัยแรงงาน และวัยสูงอายุ การพัฒนาการเรียนรู้ โดยการปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้มีการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต การวางระบบการเรียนรู้โดยใช้ระบบดิจิทัลแพลตฟอร์ม รวมถึงการพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญา การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี โดยส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพ สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี พัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย พร้อมทั้งกระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพการกีฬา

๒.๔ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เพื่อสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างพลังในชุมชนให้เกิดการสร้างพลังทางสังคม การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นให้เข้มแข็ง การพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงสามวัยในท้องถิ่น ส่งเสริมศักยภาพ บทบาทสตรี และสิทธิมนุษยชนให้ทุกเพศสภาพเป็นพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาสังคม การต่อยอดการพัฒนาบนฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม การรองรับสังคมสูงวัย การส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก โดยการยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ส่งเสริมการบริหารจัดการหนี้สินอย่างยั่งยืน การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก โดยพัฒนาช่องทางตลาด

เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนเศรษฐกิจในชุมชน/พื้นที่ ส่งเสริมนวัตกรรมทางการเงินเพื่อสนับสนุนแหล่งทุน ให้เศรษฐกิจชุมชนพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะ ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกไม้มีค่าเป็นพืชเศรษฐกิจ การสร้างความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคมเพื่อสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติของประชากรทุกช่วงวัยและทุกกลุ่ม

๒.๕ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความสมดุลและยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติ โดยมุ่งเน้นการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว เศรษฐกิจภาคทะเล สังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการจัดการขยะและคุณภาพอากาศให้ดีขึ้น การยกระดับกระบวนการขนถ่าย โดยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมประชาชนให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ทั้งการจัดการเชิงลุ่มน้ำเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ การเพิ่มผลผลิตภาพของน้ำ การจัดการระบบดูแลน้ำในพื้นที่นิคมเกษตร อุตสาหกรรมสมัยใหม่ พื้นที่ชลประทาน พื้นที่เกษตรน้ำฝน พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ และแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาระบบเส้นทางน้ำที่มีความสอดคล้องกับระบบผังเมือง รวมถึงจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย และการอนุรักษ์ฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ

๒.๖ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้ระบบการบริหารราชการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยการพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนและพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ อาทิ การพัฒนารูปแบบการให้บริการภาครัฐ โดยนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ เร่งสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐนำยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ถ่ายทอดสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ การบูรณาการเชื่อมโยงภารกิจภาครัฐและการบริหารจัดการการเงินการคลังให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ พัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐให้เป็นรัฐที่ทันสมัย เปิดกว้าง มีความยืดหยุ่นและเป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูง รวมทั้งการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยเร่งสร้างจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีความซื่อสัตย์ สุจริต พัฒนาการบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ มีมาตรการควบคุม กำกับ และติดตาม ตลอดจนการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

รายการค่าดำเนินการภาครัฐ ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ รายจ่ายเพื่อรองรับกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น และการบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ

สำหรับประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นหนึ่งในประเด็นสำคัญของยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ กำหนดประเด็นการพัฒนาที่ต้องเร่งดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติไว้ จำนวน ๒ ประเด็นการพัฒนา ได้แก่ (๑) เร่งรัดการสร้างจิตสำนึกเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรม ค่านิยมซื่อสัตย์ สุจริต ถูกต้อง ชอบธรรม และ (๒) พัฒนาการบริหารจัดการป้องกัน

ปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบ แบบบูรณาการ/มีมาตรการควบคุม กำกับ ติดตาม (สำนักงบประมาณ, ๒๕๖๒ : ๑๐ - ๑๗)

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการ

การบริหารงานของภาครัฐในอดีตเป็นการบริหารงานที่เน้นการบริหารปัจจัยนำเข้า (Inputs) โดยเน้นการทำงานตาม กฎ ระเบียบ ความถูกต้องตามกฎหมายและมาตรฐาน (ณิชา รักจ้อย , ๒๕๖๓) ซึ่งทิววรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ และสุขยีน เทพทอง (๒๕๕๘) ได้อธิบายว่าเป็นแนวทางการบริหารจากบนลงล่าง (top-down approach) โดยผู้ปฏิบัติงานจะแบ่งหน้าที่ตามความรับผิดชอบ รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาตามโครงสร้างเพื่อดำเนินการตามภารกิจหลักของตน ซึ่งมีข้อดีหลายประการ ได้แก่ การมีเอกภาพในการบังคับบัญชา สอดคล้องกับหลักการแบ่งงานกันทำตามความถนัดของตน อย่างไรก็ตามการดำเนินการดังกล่าวส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานมุ่งเน้นการทำงานเฉพาะหน้าที่ของตนเองเท่านั้น ละเลยการประสานงานกับหน่วยงานอื่น รัฐบาลของประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งในทวีปยุโรป อเมริกาเหนือ และออสเตรเลียจึงได้มีการปฏิรูประบบราชการในช่วงทศวรรษที่ ๑๙๘๐ เป็นต้นมา จึงได้มีการปรับปรุงระบบการบริหารราชการให้มีความทันสมัย ขจัดความไม่คล่องตัวทางการบริหารตลอดจนได้เปลี่ยนแปลงแนวคิดการบริหารงานโดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

สำหรับประเทศไทยรัฐบาลได้มีการปฏิรูประบบราชการโดยปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารให้มีลักษณะเป็นอย่างภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจ (ทศพร ศิริสัมพันธ์, ๒๕๔๓) โดยเป็นผลมาจากการแถลงนโยบายต่อรัฐสภาของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ และได้นำระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ (Strategic Performance Based Budgeting : SPBB) มาปรับใช้จนถึงปัจจุบัน โดยระบบงบประมาณดังกล่าวจะมุ่งเน้นความสำเร็จของงานตามเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ระดับชาติ มีการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบในการวางแผนการจัดการ และการบริหารงบประมาณแก่กระทรวง ทบวง กรม ซึ่งระบุโครงสร้างความรับผิดชอบและผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน และคำนึงถึงความโปร่งใส และตรวจสอบได้

อย่างไรก็ตามการดำเนินงานในมิติยุทธศาสตร์เฉพาะของรัฐบาล (Agenda) เช่น การแก้ไขปัญหาความยากจน การแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต หรือการจัดการทรัพยากรน้ำและที่ดิน ซึ่งถือได้ว่าเป็นนโยบายของรัฐที่มีความสำคัญที่หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งไม่สามารถดำเนินการได้โดยลำพัง อันเนื่องมาจากเป็นเรื่องยุทธศาสตร์ขนาดใหญ่ที่มีความซับซ้อน จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นในการดำเนินการ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงเดียวกัน หรืออยู่ต่างกระทรวง หรือแม้แต่กับภาคส่วนอื่น ทั้งภาคเอกชน และภาคสังคม เพื่อให้ไม่เกิดการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อนและสิ้นเปลืองทรัพยากร ซึ่งที่ผ่านมากลับประสบกับปัญหาวิกฤตการประสานงาน (Coordination Crisis) ทำให้การวางแผนและการปฏิบัติงานในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งเจออุปสรรค อันเป็นผลมาจากข้อจำกัดของระบบราชการที่มีลักษณะแบบแนวดิ่ง และมีการแบ่งโครงสร้างตามหลักการแบ่งตามหน้าที่ความรับผิดชอบ (Functional Classification) ทำให้หน่วยงานราชการจะรับผิดชอบในงานภารกิจของตนเป็นหลักและทำงานเฉพาะหน้าที่ของตนเองเท่านั้น และละเลยการประสานงานกับหน่วยงานอื่นจนทำให้เกิดวิกฤตการประสานงานดังกล่าว ส่งผลให้งานไม่ประสบผลสำเร็จ การบริหาร

จัดการหรือการดำเนินการโดยนำหลักของ “การบูรณาการ” มาปรับใช้จึงเป็นกลวิธีในการดำเนินการ เพื่อให้ภารกิจดังกล่าวสามารถลุล่วงไปได้

การบูรณาการนอกจากจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การดำเนินการมีความครบถ้วน สมบูรณ์ (Comprehensiveness) ทั้งในเรื่องของประเด็น (Issue) ที่จะดำเนินการเพื่อให้เกิดความ สอดคล้อง (Consistency) ประสานเชื่อมโยงกันของทุกฝ่ายแล้ว ยังต้องดำเนินการให้เกิดการรวมตัว กัน (aggregation) โดยกำหนดเกณฑ์ที่คลุมสำหรับการประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ ของนโยบาย (Underal ๑๙๘๐ cited in Person, ๒๐๐๔) นอกจากนี้การบูรณาการระหว่างหน่วยงานยังสามารถ หลีกเลียงปัญหาความซ้ำซ้อนหรือการมีเป้าหมายขัดแย้งกันในหน่วยงานต่าง ๆ ได้ (Ronayne, ๑๙๘๔) นอกจากนี้การบูรณาการระหว่างหน่วยงานก่อให้เกิดการเสริมสร้างพลัง (Empowerment) ปรับเปลี่ยนการดำเนินการที่เน้นการประสานงานเชื่อมโยง (Joined-up government) ผ่านการมอง ความสัมพันธ์ของสังคมในลักษณะของเครือข่ายมากกว่าการสายการบังคับบัญชา (Network-oriented Polity) และมีอิทธิพลต่อกระบวนการกำหนดนโยบาย โดยปรับเปลี่ยนบทบาทของรัฐจาก การเป็นผู้กำหนดนโยบายสู่การเป็นผู้ร่วมกำหนดนโยบาย ประสานงาน และการกำกับดูแล

การบูรณาการด้านงบประมาณยังถือเป็นเครื่องมือการบริหาร (Administrative Tool) อีกประการสำคัญโดยการกำหนดเป็นแผนงบประมาณเชิงบูรณาการจะเป็นเครื่องมือในการ กำหนดทิศทางบูรณาการ ประเด็นการบูรณาการเป้าหมายและตัวชี้วัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกลไก การดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Allen Schick (๑๙๗๒) ที่กล่าวว่าระบบงบประมาณทำ หน้าที่ในการ ควบคุม (Control) การจัดการ(Management) และการวางแผน (Planning) และมี บทบาทในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรม ดังนั้นการบูรณาการ ด้าน งบประมาณระหว่างหน่วยต่าง ๆ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้นโยบายที่มีความเร่งด่วนของรัฐบาล สัมฤทธิ์ผล

นอกจากนี้แนวคิดเรื่องการบูรณาการยังมีความสอดคล้องกับแนวทางการบริหาร จัดการภาครัฐ ที่เน้นการประสานในมิติต่าง ๆ ระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนในการ กำหนดแผนและดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายด้านนโยบาย โดยรูปแบบและแนวทางของการบริหาร ราชการแบบบูรณาการมีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

๑. โครงสร้างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน ส่วนใหญ่มีลักษณะ โครงสร้างตามหน่วยงาน (Function) แต่ปัจจุบันภารกิจงานที่รับผิดชอบมีลักษณะมุ่งเน้นผลงานตาม ยุทธศาสตร์ ทำให้การดำเนินงานบางส่วนต้องมีการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ดังนั้นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชนจึงจำเป็นต้องนำหลักการบริหารแบบบูรณาการมาใช้ในการทำงาน ร่วมกันระหว่างกระทรวง ระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้ภารกิจที่ต้องทำงานร่วมกันหรือต่อเนื่องกัน สามารถบรรลุได้ตามวัตถุประสงค์

๒. ระบบการทำงาน

๒.๑ การบูรณาการโครงสร้างหน่วยงานตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้ให้คำอธิบายการบูรณาการระหว่าง ส่วนราชการ กำหนดว่า ในกรณีภารกิจใดมีความเกี่ยวข้องกับหลายส่วนราชการหรือเป็นภารกิจที่ โกล่เคียงหรือต่อเนื่องกัน ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนั้นกำหนดแนวทางการปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิด

การบริหารราชการแบบบูรณาการร่วมกัน โดยมีการบริหารจัดการทั้งในด้านการวางแผน การใช้ทรัพยากร และการดำเนินงานร่วมกัน โดยมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในภารกิจนั้นเป็นเอกภาพเดียวกันในการดำเนินงาน

๒.๒ การบูรณาการระบบบริหารจัดการเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องบูรณาการวิธีการบริหารราชการแนวใหม่ให้สอดคล้องกับภารกิจงานของส่วนราชการในปัจจุบันโดยเฉพาะลักษณะของการทำงานแบบประเด็นยุทธศาสตร์ (Agenda) ที่จะต้องมีการทำงานข้ามกระทรวง ซึ่งต้องใช้หลาย ๆ หน่วยงาน (Function) ในการทำงานให้สำเร็จ จึงมีความจำเป็นต้องมีวิธีการบริหารจัดการแนวใหม่ คือ การบริหารงานแบบบูรณาการ เพื่อให้มีเจ้าภาพที่ชัดเจนว่าประเด็นยุทธศาสตร์ (Agenda) นี้ ใครเป็นเจ้าภาพ (Owner) ใครเป็นผู้รับผิดชอบ และใครจะทำหน้าที่ประสานหน่วยงาน (Function) ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

๒.๓ การทำงานแบบเครือข่าย (Network) การทำงานแบบบูรณาการเป็นการเชื่อมโยงการทำงานด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ที่ต้องทำงานร่วมกัน (Common Agenda) ในลักษณะของเครือข่ายที่จำเป็นต้องใช้คนที่มีทัศนคติที่ดีในการทำงานแบบบูรณาการและสามารถมองภาพแบบองค์รวม (Holistic) เนื่องจากการทำงานแบบบูรณาการมีวัตถุประสงค์ที่เป็นเป้าหมายหลักร่วมกัน โครงสร้างการทำงานจะเป็นการทำงานแบบเครือข่ายหลายชั้นเชื่อมโยงกัน เรียกว่า Network group ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder) ที่เกี่ยวข้องแตกต่างกัน และแต่ละกลุ่มของผู้มีส่วนได้เสีย จะมีหลายหน่วยงาน (Function) ที่ทำงานร่วมกันและจะทำงาน (Contribute) ในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ (Agenda) จะมีกลุ่มของผู้มีส่วนได้เสีย โดยโครงสร้างลักษณะแบบนี้ เรียกว่า Dynamic Network

๓. การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงาน วัฒนธรรมการทำงานของคนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่จะทำให้การทำงานขององค์กรบรรลุผลสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการบริหารราชการสมัยใหม่เป็นแบบบูรณาการ คนจึงจำเป็นต้องพยายามปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงาน โดยเน้นให้ความสำคัญของการทำงานแบบบูรณาการมากขึ้น

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงานงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์

การบริหารงานภาครัฐในปัจจุบันมีความจำเป็นต้องอาศัยการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อระดมความรู้และทรัพยากรที่ใช้ในการแก้ปัญหาให้ทันกับเวลา ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด โดยในทางปฏิบัติ ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ และสุขยีน เทพทอง (๒๕๕๒) มองว่างบประมาณถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้แผนงานเหล่านี้สามารถดำเนินการได้บรรลุวัตถุประสงค์ ผ่านการดำเนินงานภายใต้แผนงบประมาณเชิงบูรณาการ โดยการจัดการงบประมาณเชิงบูรณาการในประเทศไทยได้มีพัฒนาการมาโดยลำดับอย่างต่อเนื่อง เริ่มต้นจากการที่สำนักงบประมาณได้จัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาางบประมาณสำหรับการบูรณาการ เรื่องน้ำบาดาล ขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๕๒๙ เนื่องจากการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวมีส่วนราชการ จำนวน ๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท (รพช.) กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมอนามัย และกรมทรัพยากรธรณี ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวยังถือว่าเป็นการจัดการงบประมาณเชิง

บูรณาการแบบรวมศูนย์ เนื่องจากเป็นการดำเนินการของหน่วยงานภายในของสำนักงานงบประมาณในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานที่มีภารกิจเหมือนกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนและสิ้นเปลืองในการใช้ทรัพยากร

การจัดการงบประมาณในลักษณะบูรณาการได้มีพัฒนาการสำคัญที่ถือได้ว่าเป็นจุดเปลี่ยนครั้งสำคัญอีกครั้ง เมื่อรัฐบาลได้ให้ความสำคัญของการบูรณาการในระดับพื้นที่ ทั้งในระดับจังหวัดและในต่างประเทศมากขึ้น โดยมีการจัดทำโครงการจังหวัดทดลองแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนา (ผู้ว่าฯ ซีอีโอ) ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๖ ให้มีการดำเนินการในลักษณะดังกล่าว โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) ให้เป็นผู้บริหารสูงสุด โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เตรียมการด้านองค์กร แผนงาน งบประมาณ บุคลากร และกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการขยายผลการบริหารงานแบบบูรณาการให้ครบทุกจังหวัด ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ นอกจากนี้ยังได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดไว้ว่า “ในกรณีที่ภารกิจใดมีความเกี่ยวข้องกับหลายส่วนราชการหรือเป็นภารกิจที่ใกล้เคียงกันหรือต่อเนื่องกัน ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนั้นกำหนดแนวปฏิบัติราชการ เพื่อให้เกิดการบริหารราชการแบบบูรณาการร่วมกัน โดยมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ”

นอกจากการบูรณาการในด้านแผนงานและการดำเนินการระหว่างหน่วยงานในจังหวัดดังกล่าวแล้ว การดำเนินการด้านการงบประมาณยังมีลักษณะของการบูรณาการในเชิงพื้นที่โดยมีการมอบอำนาจตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ อาทิ การโอนงบประมาณระหว่างงาน/โครงการและหมวดรายจ่าย การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการก่อสร้างโดยไม่เพิ่มวงเงิน การมอบอำนาจตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติตามโครงการถ่ายโอนงาน/กิจกรรม รวมทั้งการใช้งบประมาณเหลือจ่ายซึ่งให้หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด

ปัจจุบันการกำหนดงบประมาณในลักษณะบูรณาการเป็นการจัดการงบประมาณเชิงบูรณาการเพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ สามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล โดยมีการนำประเด็นจำแนกตามยุทธศาสตร์ประเทศและนโยบายสำคัญของรัฐบาลเป็นกรอบในการดำเนินการที่ชัดเจน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการจำนวน ๑๔ แผนงาน จำแนกตามยุทธศาสตร์ ๕ ด้าน สรุปลงได้ตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๒-๑ : ความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ และแผนงานบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ยุทธศาสตร์	แผนงานบูรณาการ
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านความมั่นคง	๑) แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๒) แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน	๓) แผนงานบูรณาการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ๔) แผนงานบูรณาการพัฒนาผู้ประกอบการ และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสู่สากล ๕) แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว ๖) แผนงานบูรณาการพัฒนาด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ ๗) แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ๘) แผนงานบูรณาการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ๙) แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้าง โอกาสและความเสมอภาคทาง สังคม	๑๐) แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ๑๑) แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการ เติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม	๑๒) แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับ สมดุลและพัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ	๑๓) แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ๑๔) แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล

ที่มา : สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี, ๒๕๖๔

อย่างไรก็ดีสำหรับยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งแต่เดิมมีการกำหนดให้มีแผนงานบูรณาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบให้ปรับเปลี่ยนแผนงานบูรณาการดังกล่าว เป็นแผนงานยุทธศาสตร์

ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการมีกรอบแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน ตั้งแต่การจัดทำแผนงานบูรณาการซึ่งประกอบด้วย เป้าหมายร่วม วัตถุประสงค์ งบประมาณรายจ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ ระยะเวลาการดำเนินการที่ชัดเจน สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้ รวมทั้งภารกิจของหน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลักและหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ประหยัด และลดความซ้ำซ้อน พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๑ จึงได้บัญญัติให้อำนาจการสำนักงบประมาณโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการขึ้น และเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนงานบูรณาการแล้ว การจัดทำงบประมาณรายจ่ายตามแผนงานบูรณาการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนด ตามนัยมาตรา ๓๒ ของพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน ซึ่งมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

๒.๑ หลักการและเหตุผลของการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ

เพื่อให้กระบวนการจัดทำงบประมาณเป็นเครื่องมือจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้กระทรวงและหน่วยงานทำงานร่วมกันในลักษณะประสานเชื่อมโยงแบบเครือข่าย ที่นำไปสู่การบรรลุจุดมุ่งหมายและตัวชี้วัดร่วมกัน โดยมีรูปแบบการบริหารจัดการแบบองค์รวม คำนึงถึงหลักประหยัด ความคุ้มค่า มุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการใช้จ่ายงบประมาณ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติ โดยกำหนดให้มีแผนงานบูรณาการเรื่องสำคัญที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕) แผนการปฏิรูปประเทศ และนโยบายสำคัญของรัฐบาล เพื่อให้การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ เป็นกลไกขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลได้อย่างถูกต้อง และนำไปสู่การปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒.๒ วัตถุประสงค์ของการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ

๒.๒.๑ เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณตามนโยบายเรื่องสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล ที่มีการดำเนินงานหลายหน่วยงาน ตั้งแต่ ๒ หน่วยงานขึ้นไป โดยกำหนดเป็นแผนงานบูรณาการ แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของแต่ละหน่วยงาน ให้มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์การดำเนินงานที่มีความเชื่อมโยง สอดคล้อง สนับสนุนซึ่งกันและกัน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุ้มค่าและไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมทั้งให้มีการจัดทำแผนแม่บทระยะปานกลางและระยะยาวที่สอดคล้องกับแผนแม่บทของกระทรวง/หน่วยงาน

๒.๒.๒ เพื่อให้การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ เป็นกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์และนโยบายเรื่องสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีหน่วยงานเจ้าภาพเป็นผู้รับผิดชอบ และมีรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย

เป็นผู้กำกับ ดูแล ติดตามผลการดำเนินงานให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม มีความชัดเจนของขอบเขต เป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทางการดำเนินงานและหน่วยดำเนินงาน ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

๒.๓ หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ

๒.๓.๑ หลักเกณฑ์การกำหนดแผนงานบูรณาการ

เพื่อให้การจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม จึงได้ จัดทำหลักเกณฑ์การกำหนดแผนงานบูรณาการดังนี้

๒.๓.๑.๑ เป็นการดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ -๒๕๖๔) แผนการปฏิรูปประเทศ เป้าหมายการ พัฒนาที่ยั่งยืน กรอบแนวคิดการพัฒนาประเทศไปสู่ประเทศไทย ๔.๐ แผนระดับชาติว่าด้วยความ มั่นคงแห่งชาติ และนโยบายรัฐบาลในประเด็น/เรื่อง (Agenda) หรือการพัฒนาในระดับพื้นที่ (Area) ที่รัฐบาลต้องการขับเคลื่อนให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม มีความเร่งด่วน มีกรอบระยะเวลาที่ ชัดเจน และมีความสำคัญในระดับวาระแห่งชาติ (National Agenda)

๒.๓.๑.๒ เป็นการดำเนินการรองรับนโยบาย/เรื่องที่รัฐบาล จำเป็นต้องมีการวางแผนและบริหารจัดการในภาพรวมของประเทศร่วมกัน ซึ่งรัฐบาลให้ความสำคัญ ระดับสูง โดยอาศัยโครงสร้างของแผนงานบูรณาการเพื่อเชื่อมโยงการทำงานอย่างเป็นระบบ

๒.๓.๑.๓ มีหน่วยรับงบประมาณตั้งแต่สองหน่วยขึ้นไป ซึ่งไม่อยู่ ในกระทรวงเดียวกัน ร่วมกันรับผิดชอบดำเนินการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการในแต่ละเป้าหมายของ แผนงานบูรณาการ

๒.๓.๒ วิธีการจัดทำแผนงานบูรณาการ

เพื่อให้การจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีการดำเนินการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงกำหนด วิธีการจัดทำแผนงานบูรณาการ ดังนี้

๒.๓.๒.๑ การจัดทำแผนงานบูรณาการ ต้องมีองค์ประกอบที่ สำคัญ ได้แก่ เป้าหมายร่วม วัตถุประสงค์ งบประมาณรายจ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ ระยะเวลา การดำเนินการที่ชัดเจน สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้ รวมทั้งภารกิจของหน่วยรับงบประมาณที่เป็น เจ้าภาพหลักและหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้อง

๒.๓.๒.๒ การกำหนดระยะเวลาดำเนินการของแผนงานบูรณาการ ต้องมีระยะเวลาในการดำเนินการที่ชัดเจน ระหว่าง ๓ – ๕ ปี หรือตามกรอบระยะเวลาที่รัฐบาลต้อง ดำเนินการให้ผลสัมฤทธิ์ และในกรณีที่เป็นประเด็นตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนการปฏิรูปประเทศ เป้าหมาย การพัฒนายั่งยืน กรอบแนวคิดการพัฒนาประเทศไปสู่ประเทศไทย ๔.๐ แผนระดับชาติว่าด้วยความ มั่นคงแห่งชาติ ควรกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานของแผนงานบูรณาการให้สอดคล้องกับระยะเวลา ของแผนงานข้างต้น

๒.๓.๒.๓ ควรมีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัด ดังนี้

๑. ควรกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในภาพรวมของแผนงานบูรณาการให้สอดคล้องกับระยะเวลาการดำเนินงานของแผนงาน รวมทั้งแสดงเป้าหมายและตัวชี้วัดรายปีให้ชัดเจน

๒. ภายใต้เป้าหมายแผนงานบูรณาการ ในแต่ละเป้าหมายต้องมีหน่วยรับงบประมาณตั้งแต่สองหน่วยขึ้นไป ซึ่งอยู่ในกระทรวงเดียวกัน ร่วมกันรับผิดชอบดำเนินการ และต้องมีการกำหนดหน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพของแต่ละเป้าหมาย รวมทั้งจัดทำแนวทางการดำเนินการของแต่ละเป้าหมายให้มีความสอดคล้องกันและเชื่อมโยงกันในลักษณะห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

๓. การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนงานบูรณาการ ต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดในลักษณะของตัวชี้วัดร่วมระหว่างกระทรวงที่มีเป้าหมายร่วมกัน (Joint KPIS) และในกรณีที่ตัวชี้วัดมีการอ้างอิงกับตัวชี้วัดตามมาตรฐานสากลจะต้องกำหนดการดำเนินงานและตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดสากลดังกล่าว

๒.๓.๒.๔ งบประมาณรายจ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของแผนงานบูรณาการต้องเป็นงบประมาณที่นำส่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของแผนงานบูรณาการ โดยไม่นำค่าใช้จ่ายที่มีลักษณะเป็นงานประจำ และ/หรือภารกิจพื้นฐานของหน่วยงานมากำหนดไว้ และต้องแสดงให้ครอบคลุมทุกแหล่งเงิน

๒.๓.๒.๕ หน่วยงานเจ้าภาพหลักของแผนงานบูรณาการจะต้องร่วมกับเจ้าภาพในแต่ละเป้าหมาย จัดทำรายงานผลการดำเนินงานและผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแต่ละปี เพื่อประกอบการทบทวนและวางแผนจัดทำงบประมาณในปีต่อไป และจัดทำรายงานเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของแผนงานบูรณาการนั้น ๆ

๒.๔ วิธีการดำเนินงานและกระบวนการทำงาน

เพื่อให้การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยใช้กลไกการดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่มีรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ มีรายละเอียดวิธีการดำเนินงานและกระบวนการทำงาน ดังนี้

๒.๔.๑ นายกรัฐมนตรี มอบหมาย/แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน

๒.๔.๒ รองนายกรัฐมนตรี ที่ได้รับมอบหมายในฐานะประธานคณะกรรมการฯ กำกับดูแลการดำเนินงานในการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๒.๔.๒.๑ พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ วัตถุประสงค์ ขอบเขตภารกิจ เป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ตัวชี้วัด หน่วยงานเจ้าภาพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์

๒.๔.๒.๒ พิจารณากลับกรองข้อเสนอการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามประเด็นที่ได้รับมอบหมาย โดยให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนแม่บทระยะปานกลางและระยะยาว แผนการปฏิบัติงาน แผนการใช้จ่ายงบประมาณ การดำเนินโครงการ กิจกรรม ที่มีการบูรณาการใน ๓ มิติ ได้แก่ มิติตามยุทธศาสตร์ พื้นที่ (Area) มิติงานตามยุทธศาสตร์กระทรวง/หน่วยงาน (Function) และมิติงานตามยุทธศาสตร์สำคัญของรัฐบาล (Agenda)

๒.๔.๒.๓ จัดทำข้อเสนอการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ พร้อมจัดทำแผนแม่บทระยะปานกลางและระยะยาว แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ส่งสำนักงบประมาณ

๒.๔.๒.๔ กำกับ ดูแล ติดตาม ประเมินผลสัมฤทธิ์ และตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานบูรณาการ รวมทั้งบูรณาการการทำงานในทุกมิติ ทั้งในระดับพื้นที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามแผนงานบูรณาการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๔.๓ หน่วยงานเจ้าภาพหลัก ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการฯ ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานและจัดประชุมเพื่อการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รวมทั้งประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำข้อเสนอโครงการ – กิจกรรม และงบประมาณ รวมทั้งแผนแม่บท แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่าย

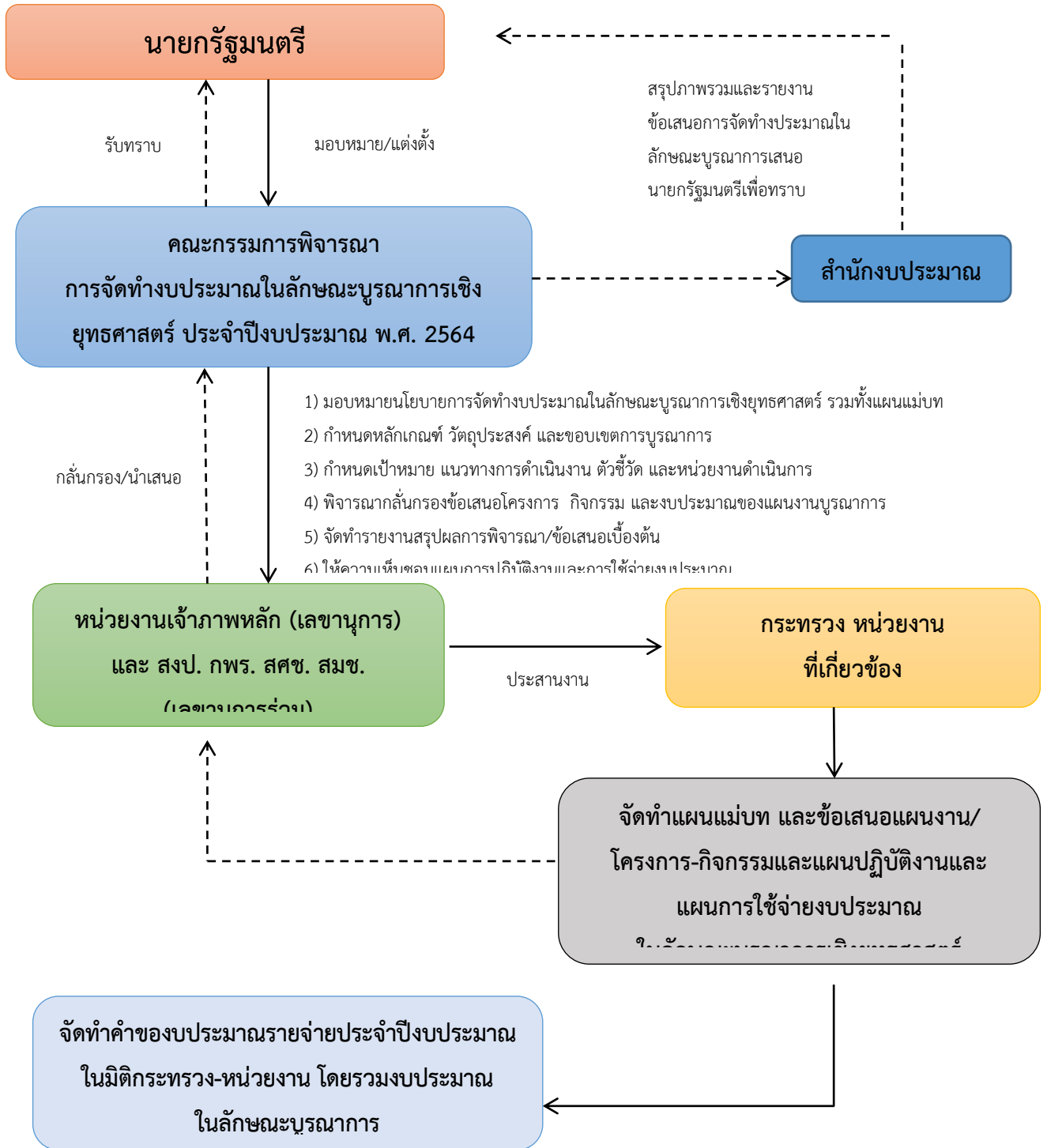
๒.๔.๔ หน่วยงานเจ้าภาพหลัก สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ร่วมพิจารณาจัดทำข้อเสนอเบื้องต้นเกี่ยวกับขอบเขตภารกิจ เป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทางการดำเนินงาน หน่วยงานดำเนินการ ตลอดจนกำหนดแนวทางการติดตาม ประเมินผลสัมฤทธิ์แผนงานบูรณาการนำเสนอต่อคณะกรรมการ

๒.๔.๕ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการดังนี้

๒.๔.๕.๑ เสนอโครงการ กิจกรรม และงบประมาณ ตามพันธกิจของหน่วยงาน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงานที่คณะกรรมการฯ กำหนด พร้อมกับจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

๒.๔.๕.๒ จัดทำคำขอของงบประมาณในแผนงานบูรณาการ โดยกำหนดภารกิจบูรณาการ อย่างน้อยเป็นในระดับโครงการของหน่วยงาน ให้สอดคล้องและเชื่อมโยงไปสู่การบรรลุเป้าหมายแผนงานบูรณาการ ระยะเวลาในการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานให้สอดคล้องกับมติคณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้สามารถแสดงผลการบูรณาการภารกิจและงบประมาณได้อย่างครบถ้วน และนำไปสู่เป้าหมายของแผนงานบูรณาการได้อย่างชัดเจน รวมทั้งระบุพื้นที่ดำเนินการ เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณมีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาในระดับพื้นที่ ตลอดจนมีการวางแผนแม่บทระยะปานกลางและระยะยาว เพื่อการพัฒนาตามแผนงานบูรณาการให้มีความต่อเนื่อง

แผนภาพที่ ๒-๑ : กระบวนการดำเนินงานของคณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ที่มา : สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี, ๒๕๖๔

อนึ่ง โครงการ/กิจกรรม ที่กำหนดไว้ในแผนงานบูรณาการต้อง (๑) เป็นไปตามภารกิจและหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงาน และสอดคล้องกับพันธกิจของกระทรวง สะท้อนและส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนงานบูรณาการ (๒) สอดคล้องและสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายของแผนงานบูรณาการนั้น ๆ อย่างแท้จริง (๓) มีความพร้อม ทั้งด้านบุคลากร เครื่องมือ อุปกรณ์ พื้นที่ดำเนินการ และการบริหารจัดการที่จะดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (๔) มีความเป็นเอกภาพ ประสาน สอดคล้อง เหมาะสมทั้งปริมาณงานและงบประมาณ ในแต่ละกิจกรรม และมีความคุ้มค่าการดำเนินงานเป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่สำนักงบประมาณกำหนด และมีภารกิจไม่ซ้ำซ้อนกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (๕) มีการกำหนดเป้าหมายและรายละเอียดเกี่ยวกับ ผลผลิต ผลลัพธ์ และตัวชี้วัดที่ชัดเจน ตามมาตรฐานสากล และสามารถใช้เป็นแนวทางติดตามประเมินผลได้

๒.๕ คณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณในลักษณะ

บูรณาการเชิงยุทธศาสตร์

กลไกการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์จะดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๒.๕.๑ องค์ประกอบของคณะกรรมการพิจารณาจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์

คณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

ตารางที่ ๒-๒ : องค์ประกอบของคณะกรรมการพิจารณาจัดทำงบประมาณ ในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ตำแหน่งในคณะกรรมการ	ผู้ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่
ประธานคณะกรรมการ	รองนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลหน่วยงานเจ้าภาพ / รองนายกรัฐมนตรีที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย
รองประธานคณะกรรมการ	รัฐมนตรีที่กำกับดูแลหน่วยงานเจ้าภาพ
กรรมการ	ปลัดกระทรวงของหน่วยงานเจ้าภาพ และปลัดกระทรวงของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
กรรมการและเลขานุการร่วม	(๑) ผู้แทนหน่วยงานเจ้าภาพ (๒) ผู้แทนสำนักงบประมาณ (๓) ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ (๔) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (๕) ผู้แทนสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

ที่มา : สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี, ๒๕๖๔

๒.๕.๒ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาการจัดทำ งบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์

คณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๒.๕.๒.๑ กำหนดหลักเกณฑ์ วัตถุประสงค์ ขอบเขตภารกิจ เป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ตัวชี้วัด หน่วยงานเจ้าภาพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้ครอบคลุมครบถ้วน เพื่อให้การบูรณาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

๒.๕.๒.๒ กำกับ ดูแลการปฏิบัติงาน ติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ และตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานบูรณาการ ให้เป็นไปด้วยความโปร่งใสและถูกต้องปราศจากการทุจริต รวมทั้งบูรณาการการทำงานในทุกมิติ ทั้งในระดับพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามแผนงานบูรณาการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

๒.๕.๒.๓ ประสานส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจัดทำข้อเสนอโครงการ กิจกรรม และงบประมาณที่เหมาะสม ที่จะดำเนินการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๒.๕.๒.๔ พิจารณากลับกรองข้อเสนอของงบประมาณการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๒.๕.๒.๕ จัดทำข้อเสนอของงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ พร้อมจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณส่งสำนักงบประมาณ

๒.๕.๒.๖ ตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานในการปฏิบัติงาน และเชิญส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นมาชี้แจงให้ข้อมูลรายละเอียดข้อคิดเห็นได้ตามความจำเป็น

๒.๕.๒.๗ ให้ความเห็นชอบแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณของแผนงานบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๒.๕.๒.๘ ดำเนินการอื่นตามที่นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๒.๖ บทบาทผู้รับผิดชอบแผนงานบูรณาการ

๒.๖.๑ ด้านการกำกับนโยบาย

โดยนายกรัฐมนตรี / รองนายกรัฐมนตรี ที่ได้รับมอบหมายและมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี หรือผู้ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายและมอบอำนาจให้กำกับดูแล สั่งการ และติดตามการดำเนินงานตามนโยบาย หรือที่ได้รับมอบหมายเป็นกรณีพิเศษ

๒.๖.๒ ด้านการปฏิบัติงาน

โดยหน่วยงานเจ้าภาพ / หน่วยงานหลักเป็นหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่เป็นแกนในการบริหารจัดการใน ๔ มิติ คือ (๑) มิติผู้ประสานงานเชิงยุทธศาสตร์ หน่วยงานเจ้าภาพ / หน่วยงานหลัก จะเป็นแกนกลางในการประสานงานกับรองนายกรัฐมนตรีหรือผู้ที่

นายกรัฐมนตรีมอบหมาย และหน่วยงานกลางต่าง ๆ เช่น สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง / หน่วยงานสนับสนุนที่ดำเนินการภายใต้แผนงานบูรณาการ (๒) มิติผู้กำหนดกรอบ ทิศทาง และเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ หน่วยงานเจ้าภาพ / หน่วยงานหลัก จะเป็นแกนกลางในการตรวจสอบความชัดเจนของเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ระดับชาติ กำหนดกรอบและทิศทางการดำเนินงานที่สอดคล้องและส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ของแผนงานบูรณาการ ที่รับผิดชอบ (๓) มิติของผู้พิจารณากลับกรอง ผลผลิต / โครงการ - กิจกรรม หน่วยงานเจ้าภาพ / หน่วยงานหลัก จะเป็นเครื่องมือ / กลไกสำคัญของรองนายกรัฐมนตรีหรือผู้ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายให้รับผิดชอบในการพิจารณาคัดเลือก กลับกรอง หรือทบทวนผลผลิต/โครงการ - กิจกรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมกรอบวงเงินเบื้องต้น และจัดทำคำของบประมาณตามแผนงานบูรณาการ ไว้ในคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณของหน่วยงาน (๔) มิติของผู้ติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อให้ทราบผลสำเร็จของการดำเนินงาน หน่วยงานเจ้าภาพ / หน่วยงานหลัก ต้องจัดทำรายละเอียดตัวชี้วัดผลสำเร็จของเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของแผนงานบูรณาการ และดำเนินการติดตามวัดผลสำเร็จตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของผลผลิต / โครงการ - กิจกรรม และค่าใช้จ่าย ต่อรองนายกรัฐมนตรีหรือผู้ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย รวมถึงการให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ระดับชาติของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่า และสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ยิ่งขึ้น

๒.๗ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ

๒.๗.๑ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นกฎหมายหลักของการจัดทำงบประมาณโดยบัญญัติให้การจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณรายจ่าย การควบคุมงบประมาณ การประเมินผล และการรายงาน ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งมีประเด็นสำคัญที่เปลี่ยนแปลงไปจากกฎหมายงบประมาณฉบับเดิม (พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม) ที่ส่งผลกระทบต่อการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ ที่สำคัญคือ กำหนดให้มีการโอนงบประมาณระหว่างหน่วยรับงบประมาณได้ตามระเบียบที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี โดยไม่ต้องตราเป็นพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย ทั้งนี้ เฉพาะในกรณีที่เป็นกรณีการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการภายใต้แผนงานบูรณาการเดียวกัน และการโอนงบประมาณรายจ่ายบุคลากรภายใต้แผนงานบุคลากรภาครัฐ โดยให้กระทำได้เท่าที่จำเป็นและไม่เกิดผลเสียหายต่อการดำเนินการตามแผนงานบูรณาการและแผนงานบุคลากรภาครัฐ ตามนัยมาตรา ๓๕ ของพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ นอกจากนี้พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณดังกล่าวกำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณมีหน้าที่จัดวางระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ (ตามมาตรา ๔๖) และหน่วยรับงบประมาณจะต้องจัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณภายในหน่วยงาน

ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนด ซึ่งการติดตามประเมินผลเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องดำเนินการตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ จึงให้ถือว่าการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารงบประมาณที่หน่วยรับงบประมาณต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อีกประการหนึ่งที่มีความสำคัญคือหน่วยรับงบประมาณมีหน้าที่ต้องเปิดเผยผลการประเมินต่อสาธารณชนด้วย (ตามมาตรา ๔๗) ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณได้มากขึ้น (กฎหมายและระเบียบ สำนักงบประมาณ, ๒๕๖๒)

๒.๗.๒ ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณจึงได้กำหนดระเบียบและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณ โดยระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญในการกำหนดหลักการและแนวปฏิบัติในการจัดทำงบประมาณ เช่น การจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การบริหารงบประมาณ การติดตามและประเมินผลงบประมาณ เป็นต้น

ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญที่ส่งผลต่อการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ ดังนี้

ข้อ ๑๒ - ๑๔ กำหนดแนวทางการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณสำหรับงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ โดยกำหนดให้เจ้าภาพหลักของแผนงานบูรณาการมีหน้าที่รวบรวมและพิจารณาภาพรวมความสอดคล้องของแผนฯ เพื่อเสนอผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนส่งให้สำนักงบประมาณให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๑๖ (๒) กำหนดให้การปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณสำหรับงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ให้หน่วยรับงบประมาณเสนอขอปรับแผนฯ ต่อผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการโดยเสนอผ่านหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหลัก ก่อนส่งให้สำนักงบประมาณพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๒๒ - ๒๙ กำหนดให้การใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายแผนงานบูรณาการ ให้ใช้ตามภารกิจของหน่วยรับงบประมาณที่กำหนดไว้ในแผนงานบูรณาการ โดยการโอนเงินจัดสรรภายใต้แผนงานเดียวกันให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรรหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร ที่สำนักงบประมาณกำหนด

ข้อ ๓๕ กำหนดให้การประเมินผลและการรายงานของแผนงานบูรณาการ ให้หน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลัก จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณของแผนงานบูรณาการ ตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ หรือตามที่ได้ตกลงกับสำนักงบประมาณ ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ พร้อมทั้งระบุปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงบประมาณกำหนด จัดส่งให้สำนักงบประมาณภายในสัปดาห์วันนับแต่วันสิ้นไตรมาส

๒.๗.๒ ระเบียบว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ และงบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณจึงได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ และงบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป ซึ่งระเบียบว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการดังกล่าว มีสาระสำคัญในการกำหนดนิยามต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการ เช่น “งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ” “ผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการ” “หน่วยงานเจ้าภาพ” เป็นต้น โดยมีการกำหนดหลักการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการโอนงบประมาณข้ามหน่วยงานภายใต้แผนงานบูรณาการเดียวกัน ดังนี้

ข้อ ๗ เมื่อสิ้นไตรมาสที่สองของปีงบประมาณ ให้สำนักงานงบประมาณ ตรวจสอบผลการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ หากปรากฏว่ามีงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ให้สำนักงานงบประมาณแจ้งให้หน่วยรับงบประมาณทราบและตรวจสอบข้อมูลโดยเร็ว

ข้อ ๘ เมื่อได้รับแจ้งจากสำนักงานงบประมาณตามข้อ ๗ ให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการดังต่อไปนี้

กรณีงบประมาณที่ใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันไม่เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ให้รายงานต่อหน่วยงานเจ้าภาพภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้ง ในกรณีที่เห็นว่างบประมาณรายการใดยังมีความจำเป็นต้องดำเนินการต่อไป ให้ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นไว้ในรายงานนั้นด้วยและให้หน่วยรับงบประมาณส่งสำเนารายงานดังกล่าวให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานเจ้าภาพด้วย ทั้งนี้ หากหน่วยงานเจ้าภาพเห็นควรให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายงบประมาณดังกล่าวต่อไปได้ ให้หน่วยรับงบประมาณเร่งดำเนินการตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณต่อไป แต่หากเห็นควรให้หน่วยรับงบประมาณระงับการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อนำงบประมาณโอนไปให้หน่วยงานอื่น ให้หน่วยงานเจ้าภาพเสนอผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการพิจารณา

กรณีเป็นงบประมาณเหลือจ่าย ให้หน่วยรับงบประมาณชี้แจงความประสงค์ที่จะนำงบประมาณไปใช้จ่ายโดยให้ชี้แจงเหตุผล ความจำเป็น และรายละเอียดค่าใช้จ่ายต่อหน่วยงานเจ้าภาพ และให้หน่วยรับงบประมาณส่งสำเนารายงานดังกล่าวให้สำนักงานงบประมาณทราบเพื่อพิจารณา เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของหน่วยงานเจ้าภาพด้วย ทั้งนี้ หากหน่วยงานเจ้าภาพพิจารณา เห็นควรให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายงบประมาณเหลือจ่ายดังกล่าว ให้หน่วยรับงบประมาณเสนอสำนักงานงบประมาณเพื่อพิจารณาอนุมัติโอนหรือเปลี่ยนแปลงงบประมาณต่อไป แต่หากไม่เห็นควรให้หน่วยรับงบประมาณนำงบประมาณเหลือจ่ายไปใช้จ่าย ให้สำนักงานงบประมาณปรับลดเงินจัดสรรงบประมาณเหลือจ่ายดังกล่าว

ข้อ ๙ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการพิจารณา รายงานของหน่วยงานเจ้าภาพ ตามข้อ ๘ แล้ว เห็นควรให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายงบประมาณดังกล่าวต่อไปได้ ให้หน่วยรับงบประมาณเร่งดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ แต่หากผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการเห็นควรให้หน่วยรับงบประมาณระงับ

การใช้จ่ายงบประมาณรายการใด ให้สำนักงบประมาณปรับลดเงินจัดสรรของหน่วยรับงบประมาณต่อไป ทั้งนี้ หากมีงบประมาณรายจ่ายบูรณาการที่สำนักงบประมาณยังมีได้อนุมัติเงินจัดสรรให้ระงับการอนุมัติเงินจัดสรรงบประมาณรายการนั้น

ข้อ ๑๐ หน่วยรับงบประมาณใดที่มีความจำเป็นต้องขอรับโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการจากหน่วยรับงบประมาณอื่นเพื่อดำเนินการตามแผนงานบูรณาการที่ไม่ก่อให้เกิดรายการก่องหน้าผู้กั้นข้ามปีงบประมาณ ให้ยื่นคำขอรับการจัดสรรงบประมาณต่อผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการ โดยให้เสนอไปยังหน่วยงานเจ้าภาพ พร้อมชี้แจงเหตุผล ความจำเป็น และรายละเอียดค่าใช้จ่าย ตลอดจนความพร้อมที่จะดำเนินการ และให้หน่วยงานเจ้าภาพพิจารณาเหตุผลความจำเป็น ความพร้อมในการดำเนินการ รวมทั้งความเหมาะสมของโครงการหรือรายการเพื่อประกอบการพิจารณา ของผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการ ทั้งนี้ การยื่นคำขอรับการจัดสรรงบประมาณให้กระทำได้เมื่อสิ้นไตรมาสที่สองของปีงบประมาณแล้ว

ให้หน่วยรับงบประมาณส่งสำเนาคำขอรับการจัดสรรงบประมาณตามวรรคหนึ่งให้แก่สำนักงบประมาณเพื่อพิจารณาเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการ โดยให้เสนอความเห็นไปยังหน่วยงานเจ้าภาพ พร้อมทั้งจำนวนเงินที่ได้ปรับลดเงินจัดสรรหรือระงับการอนุมัติเงินจัดสรรไว้ตามข้อ ๘ และข้อ ๙ ซึ่งเป็นจำนวนเงินที่อาจโอนไปให้หน่วยงานที่ขอรับการจัดสรรได้

ในกรณีที่หน่วยงานเจ้าภาพจะขอรับโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ให้แจ้งสำนักงบประมาณเพื่อพิจารณาเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการตามที่กำหนดในวรรคสองก่อน แล้วจึงเสนอคำขอรับการจัดสรรงบประมาณพร้อมทั้งความเห็นของสำนักงบประมาณต่อผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการ

ข้อ ๑๑ เมื่อผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการอนุมัติหลักการแล้ว ให้หน่วยรับงบประมาณที่ขอรับการจัดสรรงบประมาณส่งรายละเอียดค่าใช้จ่ายพร้อมทั้งจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณส่งให้สำนักงบประมาณพิจารณาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับอนุมัติ

เมื่อสำนักงบประมาณให้ความเห็นชอบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณแล้วให้อินงบประมาณรายจ่ายบูรณาการจากหน่วยรับงบประมาณที่ได้ปรับลดเงินจัดสรร หรือระงับการอนุมัติเงินจัดสรรไว้ตามข้อ ๘ และข้อ ๙ ไปให้แก่หน่วยรับงบประมาณที่ขอรับเงินจัดสรรตามความเหมาะสม เมื่อดำเนินการโอนงบประมาณแล้วให้แจ้งผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการทราบ

ข้อ ๑๒ งบประมาณรายจ่ายบูรณาการที่สำนักงบประมาณได้ปรับลดเงินจัดสรร หรือระงับการอนุมัติเงินจัดสรรของหน่วยรับงบประมาณใดไว้ตามข้อ ๙ หากมิได้โอนไปให้หน่วยรับงบประมาณอื่นให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณคืนแก่หน่วยรับงบประมาณเดิม

๒.๘ ปัญหาอุปสรรคของการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ

โดยทั่วไปการกำหนดแผนงานเพื่อการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์จะพิจารณาจากนโยบายที่มีความสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลที่จำเป็นจะต้องมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอันจะทำให้เกิดการประสานกิจกรรมของหลาย

หน่วยงาน หลายกระทรวงในการดำเนินการร่วมกันเพื่อให้บรรลุภารกิจร่วมกัน ดังนั้นแผนงบประมาณบูรณาการจึงเป็นเครื่องมือที่กำหนดทิศทางการบูรณาการ ประเด็นการบูรณาการ เป้าหมายและตัวชี้วัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกลไกการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติการดำเนินการในลักษณะบูรณาการกลับพบปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ ซึ่งสามารถสรุปได้เป็นจำนวน ๓ หัวข้อ ได้แก่

๒.๘.๑ ข้อจำกัดของการบูรณาการในแนวดิ่ง (Vertical Integration)

การแปลงนโยบายของรัฐบาลไปยังส่วนราชการอาศัยกลไกการส่งผ่านในแนวดิ่งคือ จากแผนการบริหารราชการแผ่นดินไปเป็นแผนปฏิบัติราชการ ๕ ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปีผูกโยงกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งในทางปฏิบัติพบว่าแต่ละหน่วยรับงบประมาณมีการตั้งเป้าหมายที่แตกต่างกัน และมีข้อจำกัดของความสอดคล้องระหว่างยุทธศาสตร์ชาติกับภารกิจของหน่วยรับงบประมาณนั้น เนื่องจากหน่วยรับงบประมาณเองมีความรับผิดชอบตามกฎหมายจัดตั้ง มีวิสัยทัศน์ ภารกิจเป็นของตนเอง นโยบายของรัฐบาลที่ปรากฏในแผนปฏิบัติราชการจึงได้รับการกำหนดขึ้นมาเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของหน่วยงานกลาง แต่รายละเอียดของผลผลิต/โครงการ ยังคงเป็นภารกิจในลักษณะที่ส่วนราชการเคยปฏิบัติมากกว่ามุ่งเน้นเชิงนโยบายของรัฐบาลอย่างแท้จริง

๒.๘.๒ ข้อจำกัดของการบูรณาการในแนวนอน (Horizontal Integration)

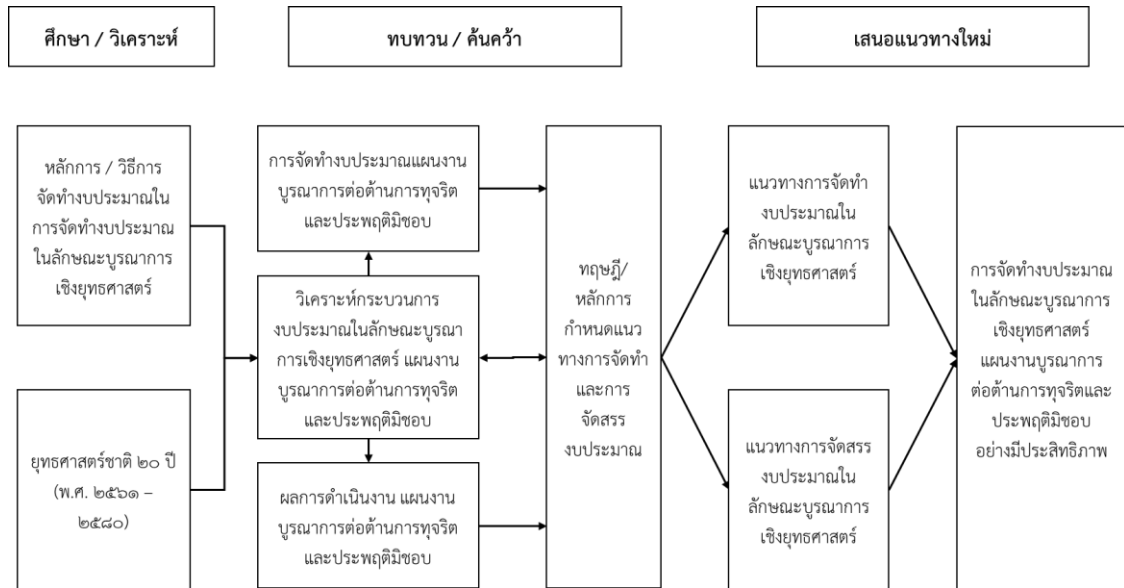
แม้จะมีการกำหนดเจ้าภาพหรือหน่วยงานหลักในการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ในแต่ละระดับแล้วก็ตาม ในทางปฏิบัติกลับยังพบปัญหาการประสานงานระหว่างหน่วยงานกลางของรัฐ ขาดการเชื่อมโยงเพื่อขับเคลื่อนร่วมกันอย่างเป็นระบบ หรือบางครั้งอาจถึงขั้นไม่มีการกำหนดเจ้าภาพหลัก ดังนั้นการบูรณาการในแนวนอนหรือข้ามหน่วยงานในปัจจุบันจึงยังไม่มีรูปแบบวิธีปฏิบัติที่ชัดเจน ประกอบกับหลักเกณฑ์ในการบูรณาการแผนและงบประมาณที่จัดทำขึ้นล้วนเป็นเพียงแนวทางกว้าง ๆ ยังไม่เห็นความเชื่อมโยงของการดำเนินงานระหว่างหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้องกันได้อย่างเป็นรูปธรรมและไม่เห็นความเพียงพอหรือความซ้ำซ้อนของทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการ โดยเฉพาะงบประมาณ

๒.๘.๓ ข้อจำกัดของโครงสร้างและสถานภาพของส่วนราชการ

ส่วนราชการมีกฎหมายรองรับในการจัดตั้งและภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ รวมทั้งการแบ่งโครงสร้างของส่วนราชการเป็นการแบ่งตามอำนาจหน้าที่ (Functional Structure) ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการบูรณาการข้ามกระทรวง หรือข้ามหน่วยรับงบประมาณ เนื่องจากแต่ละส่วนราชการจะมุ่งดำเนินการเฉพาะในภารกิจตามที่ตนเองรับผิดชอบตามกฎหมายมากกว่าการให้ความสำคัญกับการนำส่งผลผลิต/ผลลัพธ์ร่วมกันกับส่วนราชการอื่น นอกจากนี้โครงสร้างและขอบเขตอำนาจหน้าที่ของบางหน่วยงานยังมีความไม่ชัดเจน ทำให้การปฏิบัติงานมีความซ้ำซ้อนทั้งด้านภารกิจ กลุ่มเป้าหมาย ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญของการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ ยังอาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อย ทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องกับการจัดทำงบประมาณเชิงบูรณาการที่ถูกกำหนดมาจากนโยบายสำคัญของรัฐบาล รวมไปถึงบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการมีอยู่อย่างจำกัด ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการบูรณาการยังไม่ได้แพร่หลายไปยังกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง

กรอบแนวคิดของการวิจัย

สรุป

จากการศึกษาทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ พบว่า กระบวนการจัดทำงบประมาณในลักษณะเชิงบูรณาการเป็นเครื่องมือจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้กระทรวงและหน่วยรับงบประมาณทำงานร่วมกันในลักษณะประสานเชื่อมโยงแบบเครือข่าย มีรูปแบบการบริหารจัดการแบบองค์รวม โดยใช้กลไกของงบประมาณในการแสดงภาพความเชื่อมโยงอย่างบูรณาการ สะท้อนภารกิจสำคัญ โดยคำนึงถึงหลักความประหยัดและคุ้มค่า และมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการใช้จ่ายงบประมาณ รวมทั้งยังช่วยป้องกันปัญหาการทำงานซ้ำซ้อนและสิ้นเปลืองทรัพยากรอีกด้วย ซึ่งการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นปัญหาที่รัฐบาลให้ความสำคัญอย่างจำเป็นเร่งด่วนในระดับชาติ จึงได้มีการกำหนดให้มีการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อใช้แผนงานดังกล่าวเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ใช้เป็นกรอบชี้แนะและกำหนดทิศทางการดำเนินการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ นอกจากนี้ การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์จะต้องดำเนินการตามมติงานตามยุทธศาสตร์กระทรวงและหน่วยรับงบประมาณ (Function) ที่มีการบูรณาการภารกิจในเชิงกระบวนการทำงานร่วมกันของหน่วยรับงบประมาณระหว่างกระทรวง หรือมีติดงานยุทธศาสตร์พื้นที่ (Area) มีการบูรณาการภารกิจที่ตอบสนองความต้องการในพื้นที่ และมีนโยบายสำคัญ (Agenda) เพื่อให้การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการที่มีประสิทธิภาพนี้ เป็นเครื่องมือที่ช่วยขับเคลื่อน

เป้าหมายของแผนงานบูรณาการให้บรรลุวัตถุประสงค์ และถ่ายทอดผลสำเร็จดังกล่าวไปสู่การบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ต่อไป ทั้งนี้ ในพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้มีการบัญญัติให้สามารถโอนงบประมาณระหว่างหน่วยรับงบประมาณในแผนงานบูรณาการเดียวกันได้ ตามระเบียบที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี โดยไม่จำเป็นต้องตราเป็นพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปี อย่างเช่นการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการงบประมาณในอดีต

บทที่ ๓

การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

กระบวนการจัดทำข้อเสนองบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

การจัดทำข้อเสนองบประมาณรายจ่ายในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามขั้นตอนที่สำนักงบประมาณกำหนด ดังนี้

๑. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ และมอบหมายผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการ

สืบเนื่องจากที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบแนวทางการจัดทำงบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยกำหนดให้มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ และมอบหมายผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ และให้คณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ พิจารณาและให้ความเห็นชอบขอบเขตเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ตัวชี้วัดและข้อเสนองบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ส่งสำนักงบประมาณ ภายในวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๓

คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ และมอบหมายผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธานกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะที่ ๓.๒ เป็นผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการ และมอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นเจ้าภาพหลักแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยในวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๖๘/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีองค์ประกอบดังนี้

(๑) นายวิษณุ เครืองาม	ประธานกรรมการ
รองนายกรัฐมนตรี	
(๒) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
(๓) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
(๔) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ

(๕) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
(๖) เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ	กรรมการ
(๗) เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	กรรมการ
(๘) เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
(๙) เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการฟอกเงิน	กรรมการ
(๑๐) เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	กรรมการ
(๑๑) เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ	กรรมการ
(๑๒) ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน	กรรมการ
(๑๓) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (เจ้าภาพ)	กรรมการและ เลขานุการร่วม
(๑๔) ผู้แทนสำนักงบประมาณ	กรรมการและ เลขานุการร่วม
(๑๕) ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	กรรมการและ เลขานุการร่วม
(๑๖) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบ ราชการ	กรรมการและ เลขานุการร่วม

โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์ วัตถุประสงค์ ขอบเขต ภารกิจ เป้าหมายร่วม
แนวทางการดำเนินงาน ตัวชี้วัด หน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลักในแต่ละเป้าหมาย และ
หน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุม ครบถ้วน สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำ
งบประมาณรายจ่ายบูรณาการที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว เพื่อให้การจัดทำงบประมาณ
รายจ่ายบูรณาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เกิดประโยชน์
ต่อประเทศชาติ และประชาชนเป็นสำคัญ

(๒) ประสานหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้องให้จัดทำโครงการ กิจกรรม
และงบประมาณรายจ่ายที่จะต้องใช้ในการดำเนินการงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามความจำเป็นและเหมาะสม

(๓) พิจารณาโครงการ กิจกรรม และงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๔) จัดทำข้อเสนอการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และแสดงผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่าย
งบประมาณตามกรอบระยะเวลาของการดำเนินการ พร้อมจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการ
ใช้จ่ายงบประมาณ ส่งสำนักงบประมาณ

ในขณะเดียวกันเพื่อให้การจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ สอดคล้องตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงบประมาณจึงได้กำหนดการดำเนินการภายในหน่วยงานขึ้น โดยผู้อำนวยการสำนักงบประมาณได้มีคำสั่งสำนักงบประมาณ ที่ ๒๕๙/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๙ คณะ โดยคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีองค์ประกอบดังนี้

(๑) ม.ร.ว. วัฒนจักร จักรพันธุ์	ประธาน
ที่ปรึกษาสำนักงบประมาณ	คณะทำงาน
(๒) ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณ	รองประธาน
องค์การบริหารรูปแบบพิเศษและรัฐวิสาหกิจ หรือผู้แทน	คณะทำงาน
(๓) ผู้อำนวยการกองประเมินผล ๒	คณะทำงาน
หรือผู้แทน	
(๔) ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบ	คณะทำงาน
หรือผู้แทน	
(๕) ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์	คณะทำงาน
การงบประมาณ หรือผู้แทน	
(๖) ผู้อำนวยการกองนโยบายงบประมาณ	คณะทำงาน
หรือผู้แทน	
(๗) นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ	คณะทำงานและ
ส่วนงบประมาณหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ	เลขานุการ
กองจัดทำงบประมาณองค์การบริหาร	
รูปแบบพิเศษและรัฐวิสาหกิจ	
(๘) นักวิเคราะห์งบประมาณปฏิบัติการ/ชำนาญการ	ผู้ช่วยเลขานุการ
ส่วนงบประมาณหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ	
กองจัดทำงบประมาณองค์การบริหาร	
รูปแบบพิเศษและรัฐวิสาหกิจ	
(๙) นักวิเคราะห์งบประมาณปฏิบัติการ/ชำนาญการ	ผู้ช่วยเลขานุการ
ส่วนนโยบายงบประมาณ ๒	
กองนโยบายงบประมาณ	

โดยให้คณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

- (๑) เข้าร่วมประชุมและประสานการดำเนินงานกับคณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๒) กำหนดกรอบ รูปแบบและวิธีการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ พร้อมทั้งวิเคราะห์ จัดทำ รวบรวม ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และนำเสนองบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ต่อคณะกรรมการจัดการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ได้รับมอบหมาย

(๓) จัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณางบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยแล้วเสร็จตามแผนการปฏิบัติงานการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

(๔) เชิญเจ้าหน้าที่สำนักงานงบประมาณมาชี้แจง ให้ข้อคิดเห็น และข้อมูล รายละเอียดได้ตามความจำเป็นในการปฏิบัติงานของคณะทำงาน

(๕) รายงานผลการปฏิบัติงาน ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ต่อผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณเป็นระยะตามความเหมาะสม

(๖) ติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนบูรณาการที่ได้รับมอบหมาย ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

(๗) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณมอบหมาย

๒. การดำเนินการของคณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

คณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะที่ ๓.๒ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธานกรรมการ ได้มีการประชุมคณะกรรมการในวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๓ โดยได้เห็นชอบแนวทางการจัดทำข้อเสนอการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยให้เพิ่มเติมนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต ในกรอบความเชื่อมโยงระดับยุทธศาสตร์และระดับแผนงานบูรณาการ และเพิ่มเติม สำนักงาน ก.พ. และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นเจ้าภาพในแนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งเห็นชอบให้แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการพิจารณาการขึ้นรองการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

คณะอนุกรรมการพิจารณาการขึ้นรองการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้มีการพิจารณา ข้อเสนอโครงการตามแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ โดยมีส่วนราชการจัดทำข้อเสนอโครงการ/กิจกรรม มายังสำนักงาน ป.ป.ช. รวมทั้งสิ้น ๕๗ หน่วยรับงบประมาณ ประกอบด้วย ๑๒ กระทรวง (๕๐ หน่วยรับงบประมาณ) ๓ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง ๑ หน่วยงานของรัฐสภา และ ๓ หน่วยงานขององค์กรอิสระ และมีโครงการที่เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณในแผนงานบูรณาการจำนวน ๙๖ โครงการ วงเงินทั้งสิ้น ๒,๖๒๒.๘๗๘๐ ล้านบาท และได้เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการตามขั้นตอนต่อไป

คณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะที่ ๓.๒ ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ เห็นชอบข้อเสนอการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่ผ่านการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ ดังนี้

(๑) การจัดทำแผนงาน/โครงการ ต้องมีความเชื่อมโยงแผนงาน/โครงการกับตัวชี้วัดแต่ละแนวทางตามแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๒) โครงการ/กิจกรรมที่จัดการฝึกอบรม ให้หน่วยงานใช้หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา ของสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ประกอบการฝึกอบรมด้วย

(๓) การปรับปรุงรายละเอียดโครงการ/กิจกรรม ของแต่ละหน่วยงานให้ เป็นไปตามคำแนะนำของสำนักงาน ป.ป.ช.

๓. ความเชื่อมโยงระดับยุทธศาสตร์และระดับแผนงานบูรณาการ

กรอบการดำเนินงานของแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบที่คณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะที่ ๓.๒ เห็นชอบ มีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ นโยบายระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต ยุทธศาสตร์การจตุรระบบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ดังนี้

๓.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งมีการกำหนดเป้าหมายให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยนำระดับความโปร่งใส การทุจริตประพฤติมิชอบมาใช้เป็นตัวชี้วัด ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๓.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดให้ประเทศไทยปลอดภัยการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยนำดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศ (อันดับ/คะแนน) มาใช้เป็นตัวชี้วัด โดยมีรายละเอียดกำหนดไว้ ดังนี้

(๑) ปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕๔ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน

(๒) ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕๓ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๗ คะแนน

(๑) ปี ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๓๒ และ/หรือได้คะแนน
ไม่ต่ำกว่า ๖๒ คะแนน

(๑) ปี ๒๕๗๖ - ๒๕๘๐ อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ และ/หรือได้คะแนน
ไม่ต่ำกว่า ๗๓ คะแนน

๓.๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาล ของสังคมไทยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ที่กำหนดเป้าหมายที่จะเพิ่ม คะแนนการรับรู้การทุจริตให้สูงขึ้น โดยกำหนดตัวชี้วัดไว้ว่า ระดับคะแนนของดัชนีการรับรู้การทุจริต สูงกว่าร้อยละ ๕๐ เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

๓.๔ ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ประเด็นย่อยการต่อต้านการ ทุจริตและประพฤติมิชอบของยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่กำหนดเป้าหมายให้ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยนำดัชนีการรับรู้การ ทุจริต (Corruption Perception Index: CPI) มาใช้เป็นตัวชี้วัด โดยกำหนดให้ดัชนีดังกล่าว อยู่ใน อันดับ ๑ ใน ๕๔ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน ภายในปี ๒๕๖๕

นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ยังได้กำหนดประเด็นการพัฒนาที่ต้องเร่งดำเนินการไว้ จำนวน ๒ ประเด็น ได้แก่ (๑) เร่งรัดการสร้างจิตสำนึกเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรม ค่านิยมซื่อสัตย์ ถูกต้อง ชอบธรรม และ (๒) พัฒนาการบริหารจัดการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นรูปธรรม แบบบูรณาการ/ มีมาตรการควบคุม กำกับ ติดตาม

๓.๕ แผนปฏิบัติการ ด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕)

แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบสอดคล้องกับ เป้าหมายที่กำหนดให้ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมีดัชนีการรับรู้การทุจริต ของประเทศไทย (อันดับ/คะแนน) เป็นตัวชี้วัด โดยกำหนดให้ปี ๒๕๖๓ -๒๕๖๕ มีดัชนีการรับรู้การ ทุจริตของประเทศไทยอยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕๔ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน เป็นค่า เป้าหมาย

ทั้งนี้ในแผนการปฏิบัติการดังกล่าว ได้มีการกำหนดแผนย่อยไว้ จำนวน ๒ แผน ประกอบด้วย แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และแผนย่อยการปราบปราม การทุจริต โดยแต่ละแผนย่อยมีเป้าหมายและแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๓.๕.๑ แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เป้าหมาย: เป้าหมายที่ ๑ ประชาชนมีวัฒนธรรมและ

พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

เป้าหมายที่ ๒ คดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

ลดลง

แนวทางการพัฒนา

(๑) ปลุกและปลุกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต และการปลูกฝังและหล่อหลอมวัฒนธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชน และประชาชนทุกช่วงวัยทุกระดับ

(๒) ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความใสสะอาด ปราศจากพฤติกรรมส่อไปในทางทุจริต

(๓) พัฒนาค่านิยมของนักการเมืองให้มีเจตนาธรรมที่แน่วแน่ในการทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

(๔) ปรับ “ระบบ” เพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ

(๕) ปรับระบบงานและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการลดการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

๓.๕.๒ แผนย่อยการปราบปรามการทุจริต

เป้าหมาย: การดำเนินคดีทุจริตมีความรวดเร็ว เป็นธรรม

โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ

แนวทางการพัฒนา

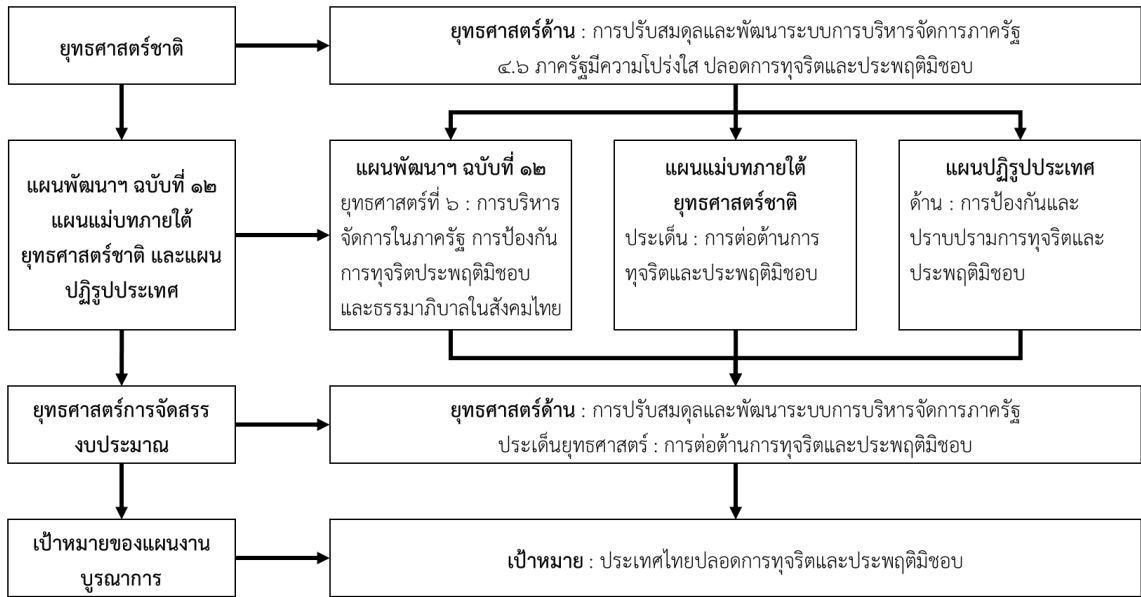
(๑) เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกระบวนการและกลไกการปราบปรามการทุจริต

(๒) ปรับปรุงกระบวนการปราบปรามการทุจริตที่มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

(๓) พัฒนาการจัดการองค์ความรู้ด้านการปราบปรามการทุจริต

ทั้งนี้โครงสร้างความเชื่อมโยงของการจัดทำแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ และเป้าหมายของแผนงานบูรณาการ สามารถสรุปได้ตามแผนภาพที่ ๒

แผนภาพที่ ๓-๑ : แผนภาพความเชื่อมโยงของแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบกับระดับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปประเทศ และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ

ที่มา : เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่าย ฉบับปรับปรุง ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ เล่มที่ ๑๘ (๑)

๔. แผนการดำเนินงานที่สำคัญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ในการจัดทำแผนงานบูรณาการ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ร่วมกับศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ทุกกระทรวง ในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานของแผนงานบูรณาการ เพื่อให้มุ่งตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยจะต้องดำเนินการร่วมกันทุกภาคส่วน จึงกำหนดกระบวนการดำเนินงาน ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้แนวทางการดำเนินงาน จำนวน ๓ แนวทาง และกำหนดให้มีหน่วยงานเจ้าภาพแต่ละแนวทาง รวมทั้งหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการร่วมกัน เชื่อมโยงภารกิจและเป้าหมายการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยสามารถแสดงภาพรวมของภารกิจและงบประมาณที่สอดคล้องสนับสนุนซึ่งกันและกัน เพื่อบูรณาการการทำงานในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ จำนวน ๓ แนวทาง กำหนดไว้ดังนี้

แนวทางที่ ๑ ปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

แนวทางนี้มุ่งเน้นการปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตให้บุคคลมีทัศนคติที่ไม่ยอมรับและต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ ผ่านกระบวนการถ่ายทอดความรู้ การขับเคลื่อนหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา การปลุกฝังวิถีคิดในการแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม โดยจะต้องมีการสร้างวิทยากรตัวคูณเพื่อขยายผลใน

เรื่องดังกล่าวให้ครอบคลุมในทุกกลุ่มเป้าหมายทั่วประเทศ การส่งเสริมให้มีวัฒนธรรมค่านิยมสุจริตในชุมชนต่าง ๆ ทั่วประเทศ และการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยต้นน้ำดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. กลางน้ำดำเนินการโดยกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย สำนักงาน ป.ป.ท. และ ปลายน้ำดำเนินการโดยสำนักงาน ป.ป.ช. โดยมีหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงาน

หน่วยงานเจ้าภาพ : กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน ป.ป.ท. และสำนักงาน ป.ป.ช.

ตัวชี้วัด :

(๑) ร้อยละของเด็กและเยาวชนไทย มีพฤติกรรมที่ยึดมั่นความซื่อสัตย์สุจริต ร้อยละ ๔๘

(๒) ร้อยละของประชาชนที่มีวัฒนธรรม ค่านิยมสุจริต มีทัศนคติและพฤติกรรมในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ร้อยละ ๔๘

(๓) ร้อยละของหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ร้อยละ ๖๕ ของหน่วยงานที่ประเมิน ITA ได้คะแนน ๘๕ คะแนนขึ้นไป

กลุ่มเป้าหมาย : เด็กและเยาวชน ภาคประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ภาครัฐวิสาหกิจ/เอกชน

โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ :

(๑) โครงการ/กิจกรรมต้นน้ำ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา พัฒนาระบบการรับรู้ สร้างเครือข่ายต่อต้านการทุจริต การจัดทำนโยบาย แนวทาง มาตรการพัฒนาเครื่องมือการประเมินและคู่มือการดำเนินงาน โดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ และหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๒) โครงการ/กิจกรรมกลางน้ำ ประกอบด้วย การฝึกอบรม พัฒนา หรือการดำเนินการเพื่อปลูกฝังวิถีคิด ปลูกจิตสำนึก ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต สามารถแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม โดยจะต้องมีการสร้างวิทยากรตัวคูณเพื่อขยายผลในเรื่องดังกล่าวให้ครอบคลุมในทุกกลุ่มเป้าหมายทั่วประเทศ การส่งเสริมให้มีวัฒนธรรมค่านิยมสุจริตในชุมชนต่าง ๆ ทั่วประเทศ ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการยกระดับผลการประเมินให้สูงขึ้น โดยมีกระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานด้านการศึกษา กระทรวงมหาดไทย สำนักงาน ป.ป.ท. และสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ และหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๓) โครงการ/กิจกรรมปลายน้ำ ประกอบด้วย การประเมินผลเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ การติดตาม การนำหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาไปดำเนินการ รวมถึงการติดตามประเมินผลโครงการ STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต โดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ และหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

สำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนมาตรการป้องกันการทุจริต ได้ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาเพื่อลดจำนวนคดีการทุจริต โดยสำนักงาน ป.ป.ท. ดำเนินการผลักดันให้หน่วยงานภาครัฐจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริต เพื่อลดและปิดโอกาสการทุจริต และมีการขยายผลการประเมินความเสี่ยง โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตทุกกระทรวงจำเป็นต้องมีโครงการแก้ไขปัญหาการทุจริตแต่ละกระทรวง เพื่อไม่ให้มีเรื่องกล่าวหาเกี่ยวกับการทุจริตเพิ่มมากขึ้น และเพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตเชิงป้องกัน สำนักงาน ป.ป.ช. ได้นำมาตรการป้องกันการทุจริตที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแล้ว ซึ่งถือเป็นเรื่องที่สำคัญ ส่งผลกระทบต่อประเทศ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปดำเนินการจัดการแก้ไขปัญหาในการลดคดีการทุจริตที่หน่วยงานรับผิดชอบ ได้แก่

(๑) มาตรการสินบน ประกอบด้วย มาตรการป้องกันการทุจริตการเรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ตอบแทนเพื่อโอกาสในการเข้าเรียนในสถานศึกษา มาตรการป้องกันการทุจริตในกระบวนการเบิกจ่ายยา และการดำเนินการตามมาตรา ๑๗๖ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑

(๒) มาตรการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI)

(๓) มาตรการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับสิ่งล่อล่อล่าล่า

(๔) มาตรการป้องกันการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับป้ายโฆษณาบนทางสาธารณะ

หน่วยงานเจ้าภาพ : หน่วยงานที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้แต่ละมาตรการ สำนักงาน ก.พ. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงาน ป.ป.ท. และสำนักงาน ป.ป.ช.

ตัวชี้วัด :

(๑) จำนวนคดีทุจริตในภาพรวมลดลงร้อยละ ๘

(๒) จำนวนคดีทุจริตรายหน่วยลดลง

(๒.๑) จำนวนข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ถูกชี้มูลเรื่องวินัย (ทุจริต) ลดลงร้อยละ ๘

(๒.๒) จำนวนข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ถูกชี้มูลว่ากระทำการทุจริต ลดลงร้อยละ ๘

(๓) จำนวนคดีทุจริตที่เกี่ยวข้องกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลดลงร้อยละ ๒๐

กลุ่มเป้าหมาย : หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงาน

โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ :

(๑) โครงการ/กิจกรรมต้นน้ำ ประกอบด้วย การพัฒนา วิเคราะห์ และวางระบบกลไกของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีการกำหนดมาตรการ กลไก แนวทาง ข้อเสนอแนะในการป้องกันการทุจริตโดยศึกษาวิเคราะห์มาตรการ แนวทางการป้องกันการทุจริตในหน่วยงานที่ผ่านมา

รวมถึงการพัฒนาการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต โดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงาน
เจ้าภาพ และหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๒) โครงการ/กิจกรรมกลางน้ำ ประกอบด้วย การดำเนินการตามมาตรการ
ป้องกันการทุจริตที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ โดยหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจำเป็นต้องมีการ
กำหนดแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน และตั้งงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหา เพื่อเป็นการลดคดีการทุจริต
ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตทุกกระทรวงจะต้องมีโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริตในแต่ละ
กระทรวง รวมถึงการขยายผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. หน่วยงานที่
ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีตามมาตรการต่าง ที่สำนักงาน ป.ป.ช. เสนอ สำนักงาน ป.ป.ท.
สำนักงาน กกต. ศปท.ทุกกระทรวง ทุกหน่วยงานภาครัฐ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ และหน่วยงานภาครัฐ
ทุกหน่วยงานเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๓) โครงการ/กิจกรรมปลายน้ำ ประกอบด้วย การติดตามประเมินผลการ
ป้องกันการทุจริตและประวัตินิชอบในหน่วยงานภาครัฐ โดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท.
สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงาน กกต. เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ และหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเป็น
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แนวทางที่ ๓ ปราบปรามการทุจริต

ด้านการปราบปรามการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นเจ้าภาพเนื่องจากตาม
หน้าที่และอำนาจแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้สำนักงาน
ป.ป.ช. เป็นศูนย์กลางในการรับเรื่อง ซึ่งจะสามารถส่งเรื่องให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรับไป
ดำเนินการ จึงควรมีโครงการเพิ่มประสิทธิภาพเกี่ยวกับการดำเนินคดีทุจริตให้รวดเร็ว เป็นธรรม
รวมทั้งให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีการบูรณาการความร่วมมือในการ
พัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านการปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานด้านปราบปรามการทุจริต

หน่วยงานเจ้าภาพ : สำนักงาน ป.ป.ช.

ตัวชี้วัด :

(๑) กระบวนการดำเนินคดีทุจริตที่จำเป็นต้องขยายระยะเวลาเกินกว่ากรอบ
ระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไม่เกินร้อยละ ๓๕

(๒) จำนวนคดีอาญาที่หน่วยงานไต่สวนคดีทุจริตถูกฟ้องกลับ ไม่เกิน
ร้อยละ ๕ ของจำนวนคดีที่ส่งฟ้อง

กลุ่มเป้าหมาย : หน่วยงานด้านการปราบปรามการทุจริต

โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ :

(๑) โครงการ/กิจกรรมต้นน้ำ ประกอบด้วย การพัฒนาประสิทธิภาพการ
ดำเนินคดี การจัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติงาน โดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ และ
หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๒) โครงการ/กิจกรรมกลางน้ำ ประกอบด้วย การดำเนินคดีเป็นไปตาม
กรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านการปราบปรามการทุจริต
เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานตามรัฐธรรมนูญของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พัฒนาระบบ

สารสนเทศ จัดทำฐานข้อมูลกลาง และสร้างกลไกกำกับติดตามการบริหารการดำเนินคดีทุจริตทั้งระบบเพิ่มประสิทธิภาพเจ้าหน้าที่ด้านการปราบปรามการทุจริตประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงาน ปปง. เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ และหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๓) โครงการ/กิจกรรมปลายน้ำ ประกอบด้วย การติดตามประเมินผลการบริหารงานคดี และการเผยแพร่ผลของคดีต่อสาธารณชน โดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ และหน่วยงานด้านการปราบปรามการทุจริตเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การจัดสรรงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

การจัดสรรงบประมาณแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒๙ หน่วยงาน โดยมี สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลัก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ๑๑ กระทรวง (๒๒ หน่วยงาน) ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง จำนวน ๓ หน่วยงาน หน่วยงานของรัฐสภา จำนวน ๑ หน่วยงาน และหน่วยงานขององค์กรอิสระ จำนวน ๒ หน่วยงาน (ไม่รวมสำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพ) ได้รับการจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น ๕๗๘.๐๐๐๐ ล้านบาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๓-๑ : งบประมาณแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำแนกตามหน่วยงาน

หน่วย : ล้านบาท

ลำดับ	กระทรวง - หน่วยงาน	งบประมาณ ๒๕๖๓	งบประมาณ ๒๕๖๔	เพิ่มขึ้น/ลดลง	
				จำนวน	ร้อยละ
สำนักนายกรัฐมนตรี		๑๙.๔๓๖๙	๑๗.๙๕๘๓	-๑.๔๗๘๖	-๗.๖๑%
๑	กรมประชาสัมพันธ์	๑๔.๔๓๐๐	๑๒.๘๙๑๙	-๑.๕๓๘๑	-๑๐.๖๖%
๒	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	๕.๐๐๖๙	๓.๖๙๕๓	-๑.๓๑๑๖	-๒๖.๒๐%
๓	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	-	๐.๘๙๖๑	๐.๘๙๖๑	๑๐๐.๐๐%
๔	สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	-	๐.๔๗๕๐	๐.๔๗๕๐	๑๐๐.๐๐%
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา		๑.๕๐๐๐	-	-๑.๕๐๐๐	-๑๐๐.๐๐%
๕	องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)	๑.๕๐๐๐	-	-๑.๕๐๐๐	-๑๐๐.๐๐%
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์		๑๗.๗๔๙๐	๑๔.๗๗๘๔	-๒.๙๗๐๖	-๑๖.๗๔%
๖	กรมกิจการเด็กและเยาวชน	๑๕.๕๗๓๖	๑๔.๗๗๘๔	-๐.๗๙๕๒	-๕.๑๑%
๗	กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	๒.๑๗๕๔	-	-๒.๑๗๕๔	-๑๐๐.๐๐%

ตารางที่ ๓-๑ : งบประมาณแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำแนกตามหน่วยงาน (ต่อ)

ลำดับ	กระทรวง - หน่วยงาน	งบประมาณ ๒๕๖๓	งบประมาณ ๒๕๖๔	เพิ่มขึ้น/ลดลง	
				จำนวน	ร้อยละ
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และ นวัตกรรม		๑.๐๐๐๐	๐.๙๑๙๗	-๐.๐๘๐๓	-๘.๐๓%
๘	สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม	๑.๐๐๐๐	๐.๙๑๙๗	-๐.๐๘๐๓	-๘.๐๓%
กระทรวงคมนาคม		๒.๒๖๔๘	-	-๒.๒๖๔๘	-๑๐๐.๐๐%
๙	สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม	๒.๒๖๔๘	-	-๒.๒๖๔๘	-๑๐๐.๐๐%
กระทรวงพลังงาน		-	๐.๗๔๐๓	๐.๗๔๐๓	๑๐๐.๐๐%
๑๐	กรมธุรกิจพลังงาน	-	๐.๗๔๐๓	๐.๗๔๐๓	๑๐๐.๐๐%
กระทรวงพาณิชย์		๒.๐๐๐๐	๑.๓๓๐๐	-๐.๖๗๐๐	-๓๓.๕๐%
๑๑	สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์	๒.๐๐๐๐	๑.๓๓๐๐	-๐.๖๗๐๐	-๓๓.๕๐%
กระทรวงมหาดไทย		๕๕.๕๖๒๒	๗๑.๑๗๑๔	๑๕.๖๐๙๒	๒๘.๐๙%
๑๒	สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	๔๒.๘๐๔๔	๓๓.๑๒๗๙	-๙.๖๗๖๕	-๒๒.๖๑%
๑๓	กรมการปกครอง	-	๒๒.๑๓๘๗	๒๒.๑๓๘๗	#DIV/๐!
๑๔	กรมการพัฒนาชุมชน	๑๐.๗๔๖๒	๑๔.๔๗๙๘	๓.๗๓๓๖	๓๔.๗๔%
๑๕	กรมที่ดิน	๒.๐๑๑๖	๑.๔๒๕๐	-๐.๕๘๖๖	-๒๙.๑๖%
กระทรวงยุติธรรม		๒.๘๖๙๖	๒.๐๔๔๖	-๐.๘๒๕๐	-๒๘.๗๕%
๑๖	สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม	๒.๘๖๙๖	๒.๐๔๔๖	-๐.๘๒๕๐	-๒๘.๗๕%
กระทรวงแรงงาน		๓.๑๘๖๒	๒.๒๕๘๒	-๐.๙๒๘๐	-๒๙.๑๓%
๑๗	สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	๓.๑๘๖๒	๒.๒๕๘๒	-๐.๙๒๘๐	-๒๙.๑๓%
กระทรวงวัฒนธรรม		๑๐.๘๐๔๑	๔.๒๒๒๗	-๖.๕๘๑๔	-๖๐.๙๒%
๑๘	สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	๐.๖๙๐๐	๐.๗๖๒๔	๐.๐๗๒๔	๑๐.๔๙%
๑๙	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	๖.๐๒๘๑	-	-๖.๐๒๘๑	-๑๐๐.๐๐%
๒๐	ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)	๔.๐๘๖๐	๓.๔๖๐๓	-๐.๖๒๕๗	-๑๕.๓๑%
กระทรวงศึกษาธิการ		๑๗๐.๑๑๑๘	๑๑๒.๖๗๔๔	-๕๗.๔๓๗๔	-๓๓.๗๖%
๒๑	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	๕.๙๕๐๐	๕.๖๕๒๕	-๐.๒๙๗๕	-๕.๐๐%
๒๒	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๑๕๔.๐๓๖๐	๙๖.๗๐๗๒	-๕๗.๓๒๘๘	-๓๗.๒๒%
๒๓	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	๑๐.๑๒๕๘	๑๐.๓๑๔๗	๐.๑๘๘๙	๑.๘๗%
กระทรวงสาธารณสุข		๑๓.๔๑๒๕	๑๐.๙๔๓๖	-๒.๔๖๘๙	-๑๘.๕๑%
๒๔	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	๑๒.๒๗๖๙	๙.๒๑๖๙	-๓.๐๖๐๐	-๒๔.๙๒%
๒๕	กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	-	๐.๖๖๐๘	๐.๖๖๐๘	๑๐๐.๐๐%

ตารางที่ ๓-๑ : งบประมาณแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำแนกตามหน่วยงาน (ต่อ)

ลำดับ	กระทรวง - หน่วยงาน	งบประมาณ ๒๕๖๓	งบประมาณ ๒๕๖๔	เพิ่มขึ้น/ลดลง	
				จำนวน	ร้อยละ
๒๖	กรมอนามัย	๑.๑๓๕๖	๑.๐๖๕๙	-๐.๐๖๙๗	-๖.๑๔%
ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง และหน่วยงานภายใต้การควบคุมดูแลของ นายกรัฐมนตรี		๕๑.๒๒๙๐	๒๑.๓๓๘๘	-๒๙.๘๙๐๒	-๕๘.๓๕%
๒๗	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ	๔๙.๕๘๙๐	๑๔.๗๓๙๓	-๓๔.๘๔๙๗	-๗๐.๒๘%
๒๘	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	-	๕.๒๓๑๕	๕.๒๓๑๕	๑๐๐.๐๐%
๒๙	สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	๑.๖๔๐๐	๑.๓๖๘๐	-๐.๒๗๒๐	-๑๖.๕๙%
หน่วยงานของรัฐสภา		-	๐.๔๐๘๐	๐.๔๐๘๐	๑๐๐.๐๐%
๓๐	สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	-	๐.๔๐๘๐	๐.๔๐๘๐	๑๐๐.๐๐%
หน่วยงานขององค์กรอิสระ		๖๐๕.๙๑๙๐	๓๑๗.๒๑๑๖	-๒๘๘.๗๐๗๔	-๔๗.๖๕%
๓๑	สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	๑๗๑.๙๗๘๘	๑.๓๐๙๘	-๑๗๐.๖๖๙๐	-๙๙.๒๕%
๓๒	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	๔๓๓.๙๔๐๒	๓๑๒.๔๘๗๖	-๑๒๑.๔๕๒๖	-๒๗.๙๙%
๓๓	สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน	-	๓.๔๑๔๒	๓.๔๑๔๒	๑๐๐.๐๐%
รวมทั้งสิ้น		๙๕๗.๐๔๕๑	๕๗๘.๐๐๐๐	-๓๗๙.๐๔๕๑	-๓๙.๖๑%

ที่มา : เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่าย ฉบับปรับปรุง ตามพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ เล่มที่ ๑๘ (๑)

จากตารางแสดงงบประมาณแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำแนกตามหน่วยงาน พบว่าในภาพรวมของแผนงานบูรณาการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย รวมจำนวน ๙๕๗.๐๔๕๑ ล้านบาท และในปีปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย รวมจำนวน ๕๗๘.๐๐๐๐ ล้านบาท ลดลงจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๓๗๙.๐๔๕๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๖๑ โดยกระทรวงที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ในปีปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มากที่สุด คือ หน่วยงานขององค์กรอิสระ จำนวน ๓๑๗.๒๑๑๖ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๕๔.๘๘ ของแผนงานบูรณาการ ส่วน หน่วยงานของรัฐสภาที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๐.๔๐๘๐ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๐.๐๗ เป็นกระทรวงที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายน้อยที่สุด

นอกจากนี้ จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า ในปีปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแผนงานบูรณาการ จำนวน ๒๕ หน่วยงาน ประกอบด้วย ๑๒ กระทรวง (๒๑ หน่วยงาน) ๒ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง และหน่วยงานภายใต้การควบคุม

ของนายกรัฐมนตรี และ ๒ หน่วยงานขององค์กรอิสระ ในขณะที่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแผนงานบูรณาการ จำนวน ๒๙ หน่วยงาน ประกอบด้วย ๑๑ กระทรวง (๒๒ หน่วยงาน) ๓ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง และหน่วยงาน ภายใต้การควบคุมของนายกรัฐมนตรี ๑ หน่วยงานของรัฐสภา และ ๓ หน่วยงานขององค์กรอิสระ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแผนงานบูรณาการเพิ่มขึ้นจาก ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๔ หน่วยงาน

หากพิจารณารายละเอียดรายหน่วยงานจะพบว่า มีหน่วยงานในแผนงานบูรณาการที่ ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ แต่ไม่ได้ดำเนินการต่อในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๔ หน่วยงาน ประกอบด้วย องค์กรบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม และสถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์ นอกจากนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีหน่วยงานใหม่ที่มีร่วมดำเนินการ ในแผนงานบูรณาการ จำนวน ๘ หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำนักงาน สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมธุรกิจพลังงาน กรมการปกครอง กรมสนับสนุนบริการ สุขภาพ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานผู้ตรวจ การแผ่นดิน

การดำเนินการแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตามแนวทาง ดำเนินการสำคัญ ๓ แนวทาง ได้แก่ แนวทางที่ ๑ ปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและ พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต แนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และ แนวทางที่ ๓ปราบปรามการทุจริต ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำแนกตามแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ตารางที่ ๓-๒ : งบประมาณแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำแนกตามแนวทาง

แนวทางการ ดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓			ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔		
	จำนวน โครงการ (โครงการ)	งบประมาณ		จำนวน โครงการ (โครงการ)	งบประมาณ	
		จำนวน (ล้านบาท)	สัดส่วน		จำนวน (ล้านบาท)	สัดส่วน
แนวทางที่ ๑ ปลุกฝังวิถีคิด ฯ	๒๔	๔๙๑.๗๔๗๘	๕๑.๓๘%	๒๘	๓๓๙.๙๐๐๔	๖๕.๗๓%
แนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริต ฯ	๓	๒๙๖.๐๓๓๔	๓๐.๙๓%	๒	๗๐.๐๑๒๐	๑๒.๑๑%
แนวทางที่ ๓ ปราบปรามการ ทุจริต	๒	๑๖๙.๒๖๓๙	๑๗.๖๙%	๔	๑๒๘.๐๘๗๖	๒๒.๑๖%
รวมทั้งสิ้น	๒๙	๙๕๗.๐๔๕๑	๑๐๐.๐๐%	๓๔	๕๓๘.๐๐๐๐	๑๐๐.๐๐%

ที่มา : เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่าย ฉบับปรับปรุง ตามพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ เล่มที่ ๑๘ (๑)

จากตารางแสดงงบประมาณแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำแนกตามแนวทาง จะเห็นได้ว่าในภาพรวมของแผนงานบูรณาการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีโครงการที่ดำเนินการภายใต้แผนงานบูรณาการจำนวน ๓๔ โครงการ เพิ่มขึ้นจำนวน ๕ โครงการ โดยทั้งสองปีงบประมาณ มีจำนวนโครงการและงบประมาณส่วนใหญ่เพื่อดำเนินการตามแนวทางที่ ๑ ปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๔๙๑.๗๔๗๘ ล้านบาท และ ๓๗๙.๙๐๐๔ ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็น ร้อยละ ๕๑.๓๘ และ ร้อยละ ๖๕.๗๓ ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีจำนวนโครงการและงบประมาณ ในแนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ มากกว่า แนวทางที่ ๓ปราบปรามการทุจริต ส่วนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ทั้งจำนวนโครงการและงบประมาณ ในแนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ น้อยกว่า แนวทางที่ ๓ปราบปรามการทุจริต

ทั้งนี้ ตามหลักการที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่กำหนดให้ การจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันของหน่วยรับงบประมาณจะต้องเป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงบประมาณ และจะต้องได้รับอนุมัติเงินจัดสรรก่อนการจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพัน ทั้งนี้เมื่อหน่วยรับงบประมาณได้รับความเห็นชอบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณจากสำนักงบประมาณแล้ว ให้แจ้งต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีที่กำกับดูแลหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย สำหรับแผนงานบูรณาการให้หน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลักแจ้งต่อผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการ หน่วยรับงบประมาณอื่นให้แจ้งต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีที่กำกับดูแลหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อใช้ในการกำกับดูแล เร่งรัด และติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณต่อไป

สำหรับแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธานกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ในแต่ละไตรมาส สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ ๓-๓ : แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ พ.ศ. ๒๕๖๔

แนวทางการดำเนินการ	ไตรมาสที่ ๑		ไตรมาสที่ ๒		ไตรมาสที่ ๓		ไตรมาสที่ ๔		รวมทั้งสิ้น	
	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔
แนวทางที่ ๑ ปลุกฝังวิธีคิด ฯ	๒๙.๖๒๔๒	๓๗.๔๒๒๘	๒๑๖.๕๓๒๑	๑๖๙.๕๙๑๒	๑๗๗.๖๗๐๐	๑๐๑.๐๗๗๔	๖๗.๘๙๑๕	๗๑.๘๐๙๐	๔๙๑.๗๑๗๘	๓๗๙.๙๐๐๔
แนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๓๘.๙๗๓๕	๑๔.๘๓๕๐	๑๐๐.๙๕๖๖	๒๘.๕๔๘๐	๘๕.๖๓๐๓	๑๘.๙๙๕๓	๗๐.๔๗๓๐	๗.๖๓๓๗	๒๙๖.๐๓๓๔	๗๐.๐๑๒๐
แนวทางที่ ๓ปราบปรามการทุจริต	๑๒.๘๙๑๓	๓๔.๓๖๐๗	๗๖.๕๔๕๙	๓๔.๕๔๒๓	๔๑.๔๐๕๘	๓๑.๖๐๕๑	๓๘.๔๒๐๙	๒๗.๕๗๙๕	๑๖๙.๒๖๓๙	๑๒๘.๐๘๗๖
รวมทั้งสิ้น	๘๑.๔๘๙๐	๘๖.๖๑๘๕	๓๙๔.๐๓๔๖	๒๓๒.๖๘๑๕	๓๐๔.๗๐๖๑	๑๕๑.๖๗๗๘	๑๗๖.๗๘๕๔	๑๐๗.๐๒๒๒	๙๕๗.๐๑๕๑	๕๗๘.๐๐๐๐

ที่มา : เอกสารรายงานผลการดำเนินงาน ตามแผนบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของสำนักงาน ป.ป.ช.

ตารางที่ ๓-๔ : สัดส่วนแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ พ.ศ. ๒๕๖๔

แนวทางการดำเนินการ	ไตรมาสที่ ๑		ไตรมาสที่ ๒		ไตรมาสที่ ๓		ไตรมาสที่ ๔		รวมทั้งสิ้น	
	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔
แนวทางที่ ๑ ปลุกฝังวิธีคิด ฯ	๓.๑๐%	๖.๔๗%	๒๒.๖๓%	๒๙.๓๔%	๑๘.๕๗%	๑๗.๔๙%	๗.๐๙%	๑๒.๔๒%	๕๑.๓๘%	๖๕.๗๓%
แนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๔.๐๗%	๒.๕๗%	๑๐.๕๕%	๔.๙๔%	๘.๙๕%	๓.๒๙%	๗.๓๖%	๑.๓๒%	๓๐.๙๓%	๑๒.๑๑%
แนวทางที่ ๓ปราบปรามการทุจริต	๑.๓๕%	๕.๙๔%	๘.๐๐%	๕.๘๘%	๔.๓๓%	๕.๔๗%	๔.๐๑%	๔.๗๗%	๑๗.๖๙%	๒๒.๑๖%
รวมทั้งสิ้น	๘.๕๑%	๑๔.๙๘%	๔๑.๑๘%	๔๐.๒๖%	๓๑.๘๕%	๒๖.๒๕%	๑๘.๔๖%	๑๘.๕๒%	๑๐๐.๐๐%	๑๐๐.๐๐%

ที่มา : รายงานผลการดำเนินงาน ตามแผนบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของสำนักงาน ป.ป.ช.

จากตารางที่ ๓-๓ และตารางที่ ๓-๔ การดำเนินโครงการในแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายมากที่สุด ไตรมาสที่ ๒ ทั้งปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีแผนการดำเนินการและแผนการใช้จ่าย จำนวน ๓๙๔.๐๓๔๖ ล้านบาท และ ๒๓๒.๖๘๑๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๔๑.๑๗ และ ร้อยละ ๔๐.๒๖ ตามลำดับ โดยหากนำแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ในไตรมาสที่ ๑ มารวมพิจารณาด้วย จะเห็นได้ว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายในครึ่งปีงบประมาณแรก (ไตรมาสที่ ๑ - ไตรมาสที่ ๒) จำนวน ๔๗๕.๕๒๓๖ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๙.๖๘ ซึ่งน้อยกว่า แผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณในครึ่งปีงบประมาณหลัง (ไตรมาสที่ ๓ - ไตรมาสที่ ๔) ที่มีกำหนดแผนไว้ จำนวน ๔๘๑.๔๘๑๕ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๐.๓๒ อย่างไรก็ตามในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่าในครึ่งปีงบประมาณแรก มีแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่าย จำนวน ๓๑๙.๓๐๐๐ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๕.๒๕

ส่วนในครึ่งปีงบประมาณหลัง มีแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่าย จำนวน ๒๕๘.๗๐๐๐ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๔.๗๕

หากพิจารณาตามแต่ละแนวทางพบว่า ทั้ง ๓ แนวทาง มีแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณมากที่สุดไนไตรมาสที่ ๒ ทั้งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ทั้ง ๓ แนวทางมีแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณในไตรมาสที่ ๑ น้อยที่สุด ส่วนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ แนวทางที่ ๑ มีแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณในไตรมาสที่ ๑ น้อยที่สุด ส่วนแนวทางที่ ๒ และแนวทางที่ ๓ มีแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณในไตรมาสที่ ๔ น้อยที่สุด

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ในการจัดทำแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย จำนวน ๕๗๘.๐๐๐๐ ล้านบาท โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยนำดัชนีการรับรู้การทุจริตมาใช้เป็นตัวชี้วัดการดำเนินการ ซึ่งกำหนดให้ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับอยู่ใน ๑ ใน ๕๗ และ/หรือ ได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน ทั้งนี้ในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว สำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพ ได้กำหนดให้การดำเนินงานแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มี ๓ แนวทางหลัก สรุปได้ตามแผนภาพที่ ๓-๑

แผนภาพที่ ๓-๑ : แผนภาพสรุปแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ งบประมาณจำนวน ๕๗๘.๐๐๐๐ ล้านบาท			
เป้าหมาย	ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ		
ตัวชี้วัด	ดัชนีการรับรู้การทุจริต อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕๗ และ/หรือ ได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน		
แนวทาง	แนวทางที่ ๑ ปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต	แนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ	แนวทางที่ ๓ปราบปรามการทุจริต
ตัวชี้วัด	(๑) ร้อยละของเด็กและเยาวชนไทยที่มีพฤติกรรมที่ยึดมั่นความซื่อสัตย์สุจริต (ร้อยละ ๔๘) (๒) ร้อยละของประชาชนที่มีวัฒนธรรม ค่านิยมสุจริต มีทัศนคติและพฤติกรรมในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ร้อยละ ๔๘) (๓) ร้อยละของหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA (ร้อยละ ๖๕ ของหน่วยงานที่ประเมิน ITA ได้คะแนน ๘๕ คะแนนขึ้นไป)	(๑) จำนวนคดีทุจริตในภาพรวมลดลงร้อยละ ๘ (๒) จำนวนคดีทุจริตรายหน่วยลดลง (๒.๑) จำนวนข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ถูกชี้มูลเรื่องวินัย (ทุจริต) ลดลงร้อยละ ๘ (๒.๒) จำนวนข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ถูกชี้มูลว่ากระทำการทุจริต ลดลงร้อยละ ๘ (๓) จำนวนคดีทุจริตที่เกี่ยวข้องกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลดลงร้อยละ ๒๐	(๑) กระบวนการดำเนินคดีทุจริตที่จำเป็นต้องขยายระยะเวลาเกินกว่ากรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไม่เกินร้อยละ ๑๕ (๒) จำนวนคดีอาญาที่หน่วยงานได้สวนคดีทุจริตถูกฟ้องกลับ ไม่เกินร้อยละ ๕ ของจำนวนคดีที่ส่งฟ้อง
หน่วยงาน	กปส. ก.พร. สันทฯ . สศช. ดย. สป.อว. ฐพ. สป.พณ. สป.มท. ปค. พท. ทด. สป.ยธ. สป.รง. สป.วธ. ศคธ. สป.ศธ. สพฐ. สอศ. สป.สธ. สบส. อน. ป.ป.ท. สตช. สผ. ตผ. ป.ป.ช. สตง.	ป.ป.ช. ป.ป.ท.	ป.ป.ท. สตช. ป.ป.ง. ป.ป.ช.
งบประมาณ	๒๘ โครงการ วงเงิน ๓๗๙.๙๐๐๔ ล้านบาท	๒ โครงการ วงเงิน ๗๐.๐๑๒๐ ล้านบาท	๔ โครงการ วงเงิน ๑๒๘.๐๘๗๖ ล้านบาท

ที่มา : เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่าย ฉบับปรับปรุง ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ เล่มที่ ๑๘ (๑)

ซึ่งประกอบด้วย

๑. แนวทางที่ ๑ ปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย จำนวน ๒๘ โครงการ วงเงินทั้งสิ้น ๓๗๙.๙๐๐๔ ล้านบาท และมีหน่วยงานร่วมดำเนินการทั้งหมด ๒๘ หน่วยงาน

๒. แนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย จำนวน ๒ โครงการ วงเงินทั้งสิ้น ๗๐.๐๑๒๐ ล้านบาท และมีหน่วยงานร่วมดำเนินการทั้งหมด ๒ หน่วยงาน

๓. แนวทางที่ ๓ปราบปรามการทุจริต ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย จำนวน ๔ โครงการ วงเงินทั้งสิ้น ๑๒๘.๐๘๗๖ ล้านบาท และมีหน่วยงานร่วมดำเนินการทั้งหมด ๔ หน่วยงาน

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

จากการศึกษาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ พบว่าปัญหาและอุปสรรคในด้านการวางแผนและการจัดทำงบประมาณ สามารถพิจารณาได้จากประเด็นต่าง ๆ ต่อไปนี้

๑. การจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีระยะเวลาในการจัดทำรายละเอียดแผนงาน โครงการ กิจกรรม เพื่อดำเนินการตามแผนงานบูรณาการค่อนข้างจำกัด โดยภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบให้แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นหนึ่งในแผนงานบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แล้ว คณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการได้เห็นชอบแนวทางการจัดทำข้อเสนอการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการในวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๓ และได้ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำข้อเสนอโครงการ/กิจกรรมตามแผนงานบูรณาการ เสนอต่อคณะกรรมการลั่นกรองการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ซึ่งได้มีการประชุมพิจารณาให้ความเห็นในวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ ต่อคณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการต่อไป ดังนั้นด้วยระยะเวลาที่ค่อนข้างเร่งรีบ ทำให้การจัดทำรายละเอียดโครงการ/กิจกรรมเพื่อส่งให้สำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพ รวบรวมนำเสนอคณะกรรมการและคณะกรรมการดังกล่าว จึงไม่สามารถจัดทำโครงการ/กิจกรรมให้ครอบคลุมหรือไม่สามารถที่จะวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้อย่างเต็มที่

๒. โครงการ/กิจกรรมที่อยู่ในแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นการย้ายภารกิจและงบประมาณจากแผนงานพื้นฐานหรือแผนงานยุทธศาสตร์มาอยู่ในแผนงานบูรณาการ และหน่วยงานเองก็ยังคงมุ่งเน้นการดำเนินกิจกรรมภายในหน่วยงานของตนเท่านั้น จึงมิใช่การบูรณาการอย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินการในแนวทางที่ ๑ ปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ที่หน่วยงานส่วนใหญ่จัดดำเนินการจัดอบรม หรือจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรภายในหน่วยงาน ประกอบกับการวัดผลแนวทางดังกล่าวได้มีการนำค่า ITA มาใช้เป็นตัวชี้วัด อาจไม่สอดคล้องกับแนวคิดการบูรณาการ เนื่องจากการวัดค่า ITA จะวัดค่าแยกเป็นของแต่ละหน่วยงาน มิได้กำหนดเป็นตัวชี้วัดร่วม (Joint KPIs) จึงไม่สะท้อนการวัดผลของการบูรณาการกัน

๓. หน่วยงานเจ้าภาพและหน่วยงานสนับสนุนยังไม่เข้าใจความหมาย วิธีการ และกระบวนการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการอย่างแท้จริง ทำให้ไม่สามารถแยกบทบาทภารกิจในงานประจำกับภารกิจในงานตามแผนยุทธศาสตร์ ทำให้การดำเนินการในภารกิจการบูรณาการ

ในส่วนองงานประจำ และภารกิจเพื่อทำตามยุทธศาสตร์อื่น ๆ ที่กำหนดไว้เฉพาะเรื่อง ไม่สามารถแยกออกจากกันได้อย่างชัดเจน

สรุป

ผลการศึกษาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ พบว่ากระบวนการจัดทำงบประมาณได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธานกรรมการ และเป็นผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการ ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพแผนงานบูรณาการได้มีการจัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำกรอบแนวคิด เป้าหมาย แนวทางการและดำเนินงานของแผนงานบูรณาการ รวมทั้งมีการกำหนดตัวชี้วัดของแผนงานบูรณาการและแต่ละแนวทางของแผนงานบูรณาการ โดยมีสำนักงานประมาณเป็นหน่วยงานร่วมสนับสนุนในการเป็นเจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการ

การดำเนินการของแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบมีเป้าหมายเพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยการนำดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศ หรือ ค่า CPI (อันดับ/คะแนน) มาใช้เป็นตัวชี้วัด โดยในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กำหนดให้ค่า CPI อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕๔ และ/หรือ ได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน ภายในปี ๒๕๖๕ ซึ่งค่าเป้าหมายหรือตัวชี้วัดดังกล่าวสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) โดยแผนงานบูรณาการได้กำหนดแผนการดำเนินงานที่สำคัญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ออกเป็น ๓ แนวทาง ได้แก่

แนวทางที่ ๑ ปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคคลมีทัศนคติที่ไม่ยอมรับและต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ โดยมีกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน ป.ป.ท. และสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ

แนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีวัตถุประสงค์เพื่อลดจำนวนคดีการทุจริต โดยมีสำนักงาน ก.พ. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงาน ป.ป.ท. และสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ

แนวทางที่ ๓ ปราบปรามการทุจริต มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับคดีทุจริตมีความรวดเร็ว เป็นธรรม และเป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ

เมื่อผ่านการพิจารณาตามกระบวนการขั้นตอนการจัดทำงบประมาณและสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณแล้ว มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒๙ หน่วยงาน โดยมี สำนักงาน

ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลัก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ๑๑ กระทรวง (๒๒ หน่วยงาน) ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง จำนวน ๓ หน่วยงาน หน่วยงานของรัฐสภา จำนวน ๑ หน่วยงาน และหน่วยงานขององค์กรอิสระ จำนวน ๒ หน่วยงาน (ไม่รวมสำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพ) ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวนทั้งสิ้น ๕๗๘.๐๐๐๐ ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๓๗๙.๐๔๕๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๖๑ โดยแต่ละแนวทางได้รับการจัดสรรงบประมาณ ดังนี้

แนวทางที่ ๑ ปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย จำนวน ๒๘ โครงการ วงเงินทั้งสิ้น ๓๗๙.๙๐๐๔ ล้านบาท และมีหน่วยงานร่วมดำเนินการทั้งหมด ๒๘ หน่วยงาน

แนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย จำนวน ๒ โครงการ วงเงินทั้งสิ้น ๗๐.๐๑๒๐ ล้านบาท และมีหน่วยงานร่วมดำเนินการทั้งหมด ๒ หน่วยงาน

แนวทางที่ ๓ปราบปรามการทุจริต ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย จำนวน ๔ โครงการ วงเงินทั้งสิ้น ๑๒๘.๐๘๗๖ ล้านบาท และมีหน่วยงานร่วมดำเนินการทั้งหมด ๔ หน่วยงาน และมีแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณมากที่สุดในไตรมาสที่ ๒ เป็นเงิน ๒๓๒.๖๘๑๕ ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๔๐.๒๖ ของแผน

บทที่ ๔

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณ ในลักษณะ บูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ แผนงานบูรณาการ ต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้มีการประกาศใช้ในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๔ คณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้มีการขับเคลื่อนการดำเนินการตามแนวทางหลักทั้ง ๓ แนวทางที่กำหนดไว้ มีการติดตามความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดของแผนงานบูรณาการ และได้มีการรายงานผลความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ เพื่อจะได้ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำความเห็นของคณะกรรมการไปประกอบการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายต่อไป ทั้งนี้การขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการดังกล่าวมีสำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพ เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ

อนึ่ง เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๑๘/๒๕๖๓ เรื่อง ปรับปรุงองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจคณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยยกเลิกคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๖๘/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เนื่องจากได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๓๘ - ๒๔๐/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ มอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการในคณะกรรมการต่าง ๆ ตามกฎหมายและระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี และปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการต่าง ๆ ตามกฎหมายและระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี จึงต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ใหม่ โดยให้คณะกรรมการคณะที่ ๒.๒ เป็นคณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แทนคณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะที่ ๓.๒ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๖๘/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ทั้งนี้ นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ยังคงได้รับมอบหมายให้ดำรงตำแหน่ง ประธานกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และองค์ประกอบของคณะกรรมการยังคงเหมือนเดิม

การกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานแผนงานบูรณาการ

เพื่อให้การบริหารงบประมาณรายจ่ายสำหรับแผนงานบูรณาการสามารถเป็นกลไกขับเคลื่อนการบูรณาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์และนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม ภายในระยะเวลาที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ในฐานะประธานคณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะที่ ๒.๒ ได้มีคำสั่งที่ ๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการกำกับและติดตามโครงการ/กิจกรรม งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดแนวทางการติดตามประเมินผลโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ และตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณและผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบให้เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นประธานอนุกรรมการ และมีผู้แทนจากหน่วยงานที่สำคัญ โดยเฉพาะสำนักงบประมาณ ร่วมเป็นอนุกรรมการ ทั้งนี้ได้มีการกำหนดแนวทางและกิจกรรมการติดตามและประเมินผล สรุปได้ดังนี้

๑. ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการติดตามและประเมินผล

สำนักงบประมาณได้ออกระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ หมวดที่ ๖ การประเมินผลและการรายงานผล โดยกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการติดตามและประเมินผล ไว้ดังนี้

ข้อ ๓๔ เพื่อประโยชน์ในการติดตามและประเมินผล ให้น่วยรับงบประมาณ รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนด โดยให้จัดทำรายงาน ดังนี้

(๑) รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ หรือตามที่ได้ตกลงกับสำนักงบประมาณ ภายใต้แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ พร้อมทั้งระบุปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไข เมื่อสิ้นระยะเวลาในแต่ละไตรมาส ภายในสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นไตรมาส

(๒) รายงานประจำปีที่แสดงถึงความสำเร็จในการปฏิบัติงานและการใช้งบประมาณรายจ่ายที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายการให้บริการกระทรวง ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศ โดยมีค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจน จัดส่งให้สำนักงบประมาณภายในสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

(๓) รายงานการปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ การใช้งบประมาณรายจ่าย และการโอนเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร

ข้อ ๓๕ เพื่อประโยชน์ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผนงานบูรณาการ ให้น่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลัก จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณของแผนงานบูรณาการ ตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ หรือตามที่ได้ตกลงกับสำนักงบประมาณ

ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ พร้อมทั้งระบุปัญหา อุปสรรคและแนวทางการแก้ไข ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานงบประมาณกำหนด จัดส่งให้สำนักงานงบประมาณภายใน สิบห้าวันนับแต่วันสิ้นไตรมาส

๒. แนวทางการติดตามประเมินผล

คณะอนุกรรมการกำกับและติดตามโครงการ/กิจกรรม งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบแนวทางการติดตามประเมินผลโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้

- (๑) การติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ของตัวชี้วัดตามแนวทาง
- (๒) การติดตามผลการดำเนินงานผ่านระบบติดตามและประมวลผล (NACC Smart E-Vision)
- (๓) การประชุมร่วมกับหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณ ทุกไตรมาส
- (๔) การลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการของหน่วยงานที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ
- (๕) การยกตัวอย่างโครงการสำคัญแต่ละแนวทาง ในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน

๓. การดำเนินงานติดตามประเมินผล

สำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้ร่วมกับคณะอนุกรรมการกำกับและติดตามโครงการ/กิจกรรม งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในการติดตามการใช้จ่ายงบประมาณและการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมีกิจกรรมดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดประชุมชี้แจงแนวทางการติดตามความก้าวหน้าและการนำเสนอแผนการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ณ ห้องนนทบุรี ๑ อาคาร ๔ ชั้น ๓ สำนักงาน ป.ป.ช. โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานทั้ง ๒๙ หน่วยงานที่ได้รับจัดสรรงบประมาณตามแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ นำเสนอแผนการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
- (๒) การติดตามผลการดำเนินงานผ่านระบบติดตามและประมวลผล (NACC Smart E-Vision) ของสำนักงาน ป.ป.ช. โดยหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณจะดำเนินการบันทึกข้อมูลผลการดำเนินงานในระบบเพื่อนำส่งมายังสำนักงาน ป.ป.ช. ทุกเดือน
- (๓) การประชุมติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (รอบ ๓ เดือน) ได้ถูกจัดขึ้นเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ให้หน่วยงานที่ได้รับงบประมาณตามแผนงาน

บูรณาการดังกล่าว นำเสนอความก้าวหน้าในการดำเนินงาน และสำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพ ได้ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการดำเนินงาน

(๔) การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยในส่วนกลาง ประกอบด้วย ๔ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงาน ป.ป.ท. กรมกิจการเด็กและเยาวชน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และกรมการปกครอง โดยมีการหารือเพื่อยกตัวอย่างโครงการสำคัญตามแนวทางของแผนงานบูรณาการในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ส่วนการติดตามงานในระดับพื้นที่ สำนักงาน ป.ป.ช. และคณะอนุกรรมการฯ ได้มีการลงพื้นที่ติดตามในระดับจังหวัดที่มีโครงการที่ได้รับงบประมาณดำเนินการค่อนข้างสูง จำนวน ๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุดรธานี จังหวัดสระแก้ว จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดพังงา ในเดือนมีนาคม ๒๕๖๔ และจังหวัดกาญจนบุรี ในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ ส่วนจังหวัดที่เหลือ จำนวน ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำพูน จังหวัดสระแก้ว จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดนครปฐม เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) จึงเปลี่ยนรูปแบบการติดตามเป็นผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Meeting) โดยภายใต้แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้ติดตามประเมินผลหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณในระดับพื้นที่ เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และบ้านพักเด็กและครอบครัว

(๕) การประชุมร่วมกับหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณตามแผนงานบูรณาการ โดยหารือร่วมกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรม เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงาน และผลการเบิกจ่าย รอบ ๖ เดือน เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ ประชุมติดตามความก้าวหน้ารอบ ๙ เดือน เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ และประชุมติดตามความก้าวหน้า ๑๒ เดือน เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๔

อนึ่ง เนื่องจากเมื่อสิ้นไตรมาสที่ ๒ สำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพ จะต้องดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการและงบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะอนุกรรมการกำกับและติดตามโครงการ/กิจกรรม งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ จึงได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๔ โดยมีมติเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รอบ ๖ เดือน (๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔) และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำความเห็นที่ประชุมไปประกอบการดำเนินการต่อไป

การโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. การโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการระหว่างหน่วยรับงบประมาณ สำหรับงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

เพื่อให้การดำเนินการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการระหว่างหน่วยรับงบประมาณเมื่อสิ้นไตรมาสที่สองของปีงบประมาณ ตามระเบียบว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการและงบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นไปใน

แนวทางเดียวกัน สำนักงานประมาณจึงได้มีหนังสือสำนักงานประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๐๒/ว ๗๗ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการโอนงบบประมาณรายจ่าย บูรณาการระหว่างหน่วยรับงบบประมาณ สำหรับงบบประมาณรายจ่ายประจำปีงบบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งกำหนดให้สามารถโอนงบบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้ในแผนงานบูรณาการ กรณีหน่วยรับงบบประมาณ ไม่สามารถใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผู้กผันให้เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบบประมาณที่ ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานประมาณ รวมถึงงบบประมาณที่เหลือจากการใช้จ่ายหรือดำเนินงาน บรรลุวัตถุประสงค์ของรายการที่ได้รับจัดสรรแล้ว ไปตั้งเป็นงบบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับ งบบประมาณอื่นภายใต้แผนงานบูรณาการเดียวกันได้ โดยกำหนดขั้นตอนดำเนินการไว้ใน “หมวด ๑ การโอนงบบประมาณรายจ่ายบูรณาการ โดยการดำเนินการดังกล่าวกำหนดให้หน่วยงานเจ้าภาพ พิจารณาเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการ และให้สำนัก งบบประมาณตรวจสอบผลการใช้จ่ายงบบประมาณของหน่วยรับงบบประมาณและจัดทำความเห็น ประกอบการพิจารณาของหน่วยงานเจ้าภาพหลัก

สำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ ประจำปีงบบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ตรวจสอบผลการใช้จ่ายงบบประมาณของ หน่วยรับงบบประมาณภายใต้แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เมื่อสิ้นไตรมาสที่ ๒ รวมทั้งได้นำความเห็นของสำนักงานประมาณ แจ้งตามหนังสือสำนักงานประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๐๗/๑๐๙๙๔ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ แล้ว ได้มีความเห็นดังนี้

(๑) กรณีหน่วยรับงบบประมาณที่ไม่สามารถใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผู้กผันให้เป็นไปตาม แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบบประมาณ เมื่อสิ้นไตรมาสที่สองของปีงบบประมาณ และยังมี ความจำเป็นต้องใช้งบบประมาณต่อไป มีจำนวน ๒๒ หน่วยงาน เห็นควรเร่งรัดการดำเนินการตาม แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบบประมาณ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย แนวทางการ ดำเนินงาน และตัวชี้วัดของแผนงานบูรณาการ รวมถึงปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องครบถ้วนต่อไป

(๒) กรณีหน่วยรับงบบประมาณที่ประสงค์จะส่งงบบประมาณคืน จำนวน ๒ หน่วยงาน ประกอบด้วย กรมการพัฒนาชุมชน และสำนักงาน ป.ป.ท. แต่ไม่มีหน่วยรับงบบประมาณ ประสงค์ขอรับโอนงบบประมาณรายจ่ายบูรณาการจากหน่วยรับงบบประมาณอื่น จึงไม่สามารถ ดำเนินการได้ ดังนั้น กรณีของกรมการพัฒนาชุมชน ซึ่งดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์แล้ว ๒ กิจกรรม และยังมีงบบประมาณคงเหลือจากการใช้จ่ายและการปรับรูปแบบวิธีการดำเนินกิจกรรม เห็นควรให้ บริหารจัดการใช้งบบประมาณ โดยนำงบบประมาณคงเหลือไปดำเนินกิจกรรมเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มผลผลิตใน ไตรมาสที่ ๓ และไตรมาสที่ ๔ ส่วนกรณีของสำนักงาน ป.ป.ท. ซึ่งมีผลการดำเนินงานในไตรมาสที่ ๑ และไตรมาสที่ ๒ ยังไม่เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้งบบประมาณ เนื่องจากมีการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการดำเนินโครงการและลดจำนวนครั้งในการจัดกิจกรรม ส่งผลให้มีงบบประมาณ คงเหลือจากการปรับแผนดังกล่าว เห็นควรให้สำนักงาน ป.ป.ท. ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่มีการกิจ โดยตรงในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต บริหารจัดการใช้จ่ายงบบประมาณ เพื่อให้การ ดำเนินงานเป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบจาก สำนักงานประมาณ

ทั้งนี้ ในการเร่งรัดการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน และตัวชี้วัดของแผนงานบูรณาการ ได้ดำเนินการผ่านกลไกของคณะกรรมการกำกับและติดตามโครงการ/กิจกรรม งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งมีเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นประธานอนุกรรมการ และมีผู้แทนสำนักงบประมาณ เป็นอนุกรรมการ โดยคณะกรรมการดังกล่าวจะดำเนินการกำกับติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงบประมาณต่อไป ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ช. ได้นำความเห็นของสำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงบประมาณ เสนอรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ในฐานะผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการพิจารณาเห็นชอบด้วยแล้ว

๒. การโอนเงินจัดสรรหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรรของหน่วยรับงบประมาณ สำหรับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙)

เนื่องจากสถานการณ์ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙) ในประเทศไทย ยังคงมีการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่องและทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ส่งผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว สำนักงบประมาณจึงเห็นสมควรผ่อนคลายหลักเกณฑ์การบริหารงบประมาณ สำหรับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในช่วงเวลาที่เหลือของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อหน่วยรับงบประมาณสามารถใช้จ่ายงบประมาณในการแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙) ภายใต้ภารกิจและอำนาจหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้ออกหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุดที่ นร ๐๗๐๒/ว ๑๒๗ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ เรื่อง การโอนเงินจัดสรรหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรรของหน่วยรับงบประมาณ สำหรับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙) โดยให้หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณสามารถโอนเงินจัดสรรหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรรได้ ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๘ ประกอบหลักเกณฑ์ว่าด้วยการใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรรหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๘ โดยสามารถโอนเงินจัดสรรหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรรระหว่างผลผลิตหรือโครงการภายใต้แผนงานเดียวกันได้ โดยไม่ต้องขออนุมัติจากสำนักงบประมาณ เพื่อดำเนินการตามภารกิจและอำนาจหน้าที่ของหน่วยรับงบประมาณด้านการสนับสนุนและการแก้ไขปัญหาสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทั้งนี้กรณีเป็นงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ หน่วยรับงบประมาณจะต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการก่อนโอนเงินจัดสรรหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร และเมื่อหน่วยรับงบประมาณได้โอนเงินจัดสรรหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรรดังกล่าวแล้วให้รายงานสำนักงบประมาณตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๙

สำนักงาน ป.ป.ช. จึงได้มีหนังสือถึงทุกหน่วยรับงบประมาณที่อยู่ภายใต้แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข แจ้งว่าประสงค์จะดำเนินการโอนเงินจัดสรรหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร สำหรับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ในพื้นที่ที่กำหนดระดับของพื้นที่สถานการณ์เพื่อการบังคับใช้มาตรการควบคุมแบบบูรณาการ เป็นพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด ตามคำสั่งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙) ที่ ๑๑/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๒๘ จังหวัด โดยสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๙,๒๑๖,๙๐๐ บาท แต่เนื่องจากการปรับปรุงแบบวิธีการดำเนินงาน ทำให้มีงบประมาณคงเหลือจากการใช้จ่าย รวมทั้งวัตถุประสงค์ในการขอโอนเงินจัดสรรหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรรเป็นไปตามแนวทางที่สำนักงานงบประมาณกำหนด สำนักงาน ป.ป.ช. จึงได้เสนอรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธานคณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะที่ ๒.๒ เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบการโอนเงินจัดสรรหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙) ในช่วงเวลาที่เหลือของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จากโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส จำนวน ๑,๙๗๔,๑๔๐ บาท

ผลการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

การขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยหน่วยรับงบประมาณ จำนวน ๒๙ หน่วยงาน ได้ดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ได้รับจัดสรรไปดำเนินโครงการ/กิจกรรม โดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพแผนงานบูรณาการเป็นผู้ติดตามความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดของแผนงานบูรณาการ โดยมีผลการดำเนินการ สรุปได้ดังนี้

๑. ผลสัมฤทธิ์ของแผนงานบูรณาการ

แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กำหนดเป้าหมายของแผนงานบูรณาการว่า “ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ” และกำหนดตัวชี้วัดเพื่อการประเมินผลการดำเนินงานในระดับเป้าหมาย คือ ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยอยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕๗ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน โดยการประเมินคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เป็นการประเมินการรับรู้เกี่ยวกับภาพลักษณ์ด้านการทุจริตของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งมีการประเมินตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ โดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) ดังนั้นค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตจึงมีความสำคัญในบริบทของภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นต่อประเทศไทยใน

สายตานานาชาติ เนื่องจากคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต เป็นตัวบ่งชี้ที่สะท้อนภาพลักษณ์การทุจริตของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก โดยคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตนี้เป็นตัวแปรสำคัญที่กลุ่มนักธุรกิจ นักลงทุนใช้ประเมินความน่าสนใจ ความเชื่อมั่นในการลงทุน โดยมองว่าการทุจริตเป็นหนึ่งในปัจจัยที่เป็นต้นทุน หรือความเสี่ยงในการเข้ามาประกอบธุรกิจ หากประเทศไทยมีคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตที่สูงย่อมสะท้อนถึงภาพลักษณ์ของประเทศที่ดี และสร้างความเชื่อมั่นดึงดูดให้กับนักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้นอีกด้วย (สำนักงาน ป.ป.ท., ๒๕๖๕)

องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติได้ประกาศผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๕ โดยในครั้งนี้มีประเทศที่เข้าร่วมการประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ดำเนินการสำรวจโดยอาศัยการประเมินจาก ๑๓ แหล่งดัชนี ปรากฏว่า ๒ ใน ๓ ของประเทศที่เข้ารับการประเมินมีลำดับคะแนนที่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๔๓ คะแนน โดยประเทศที่ได้รับคะแนนสูงสุดที่สุดคือ เดนมาร์ก ฟินแลนด์ และนิวซีแลนด์ ได้คะแนน ๘๘ คะแนน โดยที่ประเทศนอร์เวย์ (๘๕ คะแนน) สิงคโปร์ (๘๕ คะแนน) สวีเดน (๘๕ คะแนน) สวิตเซอร์แลนด์ (๘๔ คะแนน) เนเธอร์แลนด์ (๘๒ คะแนน) ลักเซมเบิร์ก (๘๑ คะแนน) และเยอรมนี (๘๐ คะแนน) เป็นประเทศที่ได้คะแนนสูงสุดใน ๑๐ อันดับแรก สำหรับประเทศที่ได้รับคะแนนน้อยที่สุดคือ ชูแดนใต้ (๑๑ คะแนน) ซีเรีย (๑๓ คะแนน) และโซมาเลีย (๑๓ คะแนน)

สำหรับประเทศไทยได้ใช้แหล่งการประเมิน จำนวน ๙ แหล่ง โดยได้รับคะแนนดัชนีชี้วัดการรับรู้การทุจริต จำนวน ๓๕ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๑๐ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ซึ่งได้รับคะแนนลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งได้รับคะแนน ๓๖ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๐๔ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ และอยู่ในลำดับที่ ๕ ของประเทศอาเซียน รองจากสิงคโปร์ (๘๕ คะแนน) มาเลเซีย (๔๘ คะแนน) เวียดนาม (๓๙ คะแนน) และอินโดนีเซีย (๓๘ คะแนน) ซึ่งในประเทศอาเซียนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๓๙.๘๙ คะแนน ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า แหล่งการประเมินจำนวน ๙ แหล่งที่ใช้ในการประเมินประเทศไทย มีคะแนนเพิ่มขึ้น ๑ แหล่ง คือ Varieties of Democracy (V-Dem) : V-DEM และลดลง ๔ แหล่ง คือ (๑) World Economic Forum Executive Opinion Survey : WEF (๒) Political and Economic Risk Consultancy Asian Intelligence : PERC (๓) World Justice Project Rule of Law Index Expert Survey : WJP (๔) IMD World Competitiveness Center World Competitiveness Yearbook Executive Opinion Survey : IMD

อย่างไรก็ดีประเทศไทยได้ตั้งเป้าหมายในการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต จะต้องอยู่ที่ ๑ ใน ๒๐ ลำดับแรกของโลก หรือ ๗๓ คะแนน และกำหนดเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ไว้ที่ ๕๐ คะแนน เมื่อสิ้นสุดแผนในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ทั้งนี้ผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ มีระดับคะแนนสูงสุดไม่เกิน ๓๘ คะแนน และคะแนนต่ำสุดไม่เกิน ๓๕ คะแนน โดยในช่วงตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ปัจจุบัน คะแนนเฉลี่ยของประเทศไทยอยู่ที่ ๓๕.๗๕ คะแนน แต่อันดับเมื่อเทียบกับประเทศต่าง ๆ กลับลดลง จากอันดับที่ ๙๙ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงลงมาอยู่ในอันดับที่ ๑๑๐ ในปี

พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย และอันดับเมื่อเทียบกับประเทศต่าง ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๖๔) แสดงในตารางที่ ๔-๑

ตารางที่ ๔-๑ : ผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๖๔)

		ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔
คะแนน CPI	เป้าหมาย	๔๔	๔๗	๔๘	๕๐
	ผล	๓๖	๓๖	๓๖	๓๕
อันดับเมื่อเทียบกับประเทศต่าง ๆ		๙๙	๑๐๑	๑๐๔	๑๑๐

ที่มา : รายงานผลการดำเนินงาน ตามแผนบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของสำนักงาน ป.ป.ช.

๒. ผลการดำเนินงานจำแนกตามแนวทางการดำเนินงาน

แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีโครงการที่ดำเนินการภายใต้แผนงานบูรณาการ รวมจำนวน ๓๔ โครงการ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒๙ หน่วยงาน ประกอบด้วย ๑๑ กระทรวง (๒๒ หน่วยงาน) ๓ ส่วนราชการ ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง และหน่วยงานภายใต้การควบคุมของนายกรัฐมนตรี ๑ หน่วยงานของรัฐสภา และ ๓ หน่วยงานขององค์กรอิสระ โดย ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ มีโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๓๓ โครงการ อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๑ โครงการ โดยมีรายละเอียดสถานะโครงการ จำแนกตามแนวทาง แสดงในตารางที่ ๔-๒

ตารางที่ ๔-๒ : สถานะโครงการในแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำแนกตามแนวทางการดำเนินงาน

หน่วย: โครงการ

แนวทาง	สถานะโครงการ		
	ดำเนินการแล้วเสร็จ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	รวมทั้งสิ้น
แนวทางที่ ๑ ปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึกให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต	๒๗	๑	๒๘
แนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๒	-	๒
แนวทางที่ ๓ปราบปรามการทุจริต	๔	-	๔
รวมทั้งสิ้น	๓๓	๑	๓๔

ที่มา : รายงานผลการดำเนินงาน ตามแผนบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของสำนักงาน ป.ป.ช.

๒.๑ แนวทางที่ ๑ ปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

การดำเนินการตามแนวทางนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นการปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ให้บุคคลมีทัศนคติที่ไม่ยอมรับและต่อต้าน การทุจริตทุกรูปแบบ ผ่านกระบวนการถ่ายทอดความรู้ การขับเคลื่อนหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา การปลุกฝังวิถีคิดในการแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม การส่งเสริมให้มีวัฒนธรรม ค่านิยมสุจริตในชุมชนต่าง ๆ ทั่วประเทศ และการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของหน่วยงานภาครัฐ โดยมีโครงการที่ดำเนินการภายใต้แผนงานบูรณาการ จำนวน ๒๘ โครงการ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมจำนวน ๒๘ หน่วยงาน ประกอบด้วย ๑๑ กระทรวง (๒๒ หน่วยงาน) ๒ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง และหน่วยงานภายใต้การควบคุมดูแลของ นายกรัฐมนตรี ๑ หน่วยงานของรัฐสภา และ ๓ หน่วยงานขององค์กรอิสระ โดยมีโครงการที่ ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๒๗ โครงการ และอยู่ระหว่างดำเนินโครงการ จำนวน ๑ โครงการ รายละเอียดสถานะโครงการในแนวทางที่ ๑ จำแนกตามกระทรวง แสดงในตารางที่ ๔-๓ ตารางที่ ๔-๓ : สถานะโครงการในแนวทางที่ ๑ ปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต จำแนกตามกระทรวง

หน่วย: โครงการ

กระทรวง	สถานะโครงการ		
	ดำเนินการแล้วเสร็จ	อยู่ระหว่างดำเนินโครงการ	รวมทั้งสิ้น
สำนักนายกรัฐมนตรี	๓	๑	๔
กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ	๑	-	๑
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	๑	-	๑
กระทรวงพลังงาน	๑	-	๑
กระทรวงพาณิชย์	๑	-	๑
กระทรวงมหาดไทย	๔	-	๔
กระทรวงยุติธรรม	๑	-	๑
กระทรวงแรงงาน	๑	-	๑
กระทรวงวัฒนธรรม	๒	-	๒
กระทรวงศึกษาธิการ	๓	-	๓
กระทรวงสาธารณสุข	๓	-	๓
ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ฯ	๒	-	๒

ตารางที่ ๔-๓ : สถานะโครงการในแนวทางที่ ๑ ปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต จำแนกตามกระทรวง (ต่อ)

กระทรวง	สถานะโครงการ		
	ดำเนินการแล้วเสร็จ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	รวมทั้งสิ้น
หน่วยงานของรัฐสภา	๑	-	๑
หน่วยงานขององค์กรอิสระ	๓	-	๓
รวมทั้งสิ้น	๒๗	๑	๒๘

ที่มา : รายงานผลการดำเนินงาน ตามแผนบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของสำนักงาน ป.ป.ช.

ทั้งนี้โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๑ โครงการ คือ โครงการป้องกันทุจริตและประพฤติมิชอบ และส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ วงเงิน ๐.๘๙๖๑ ล้านบาท โดยสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔

๒.๒ แนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

การดำเนินการตามแนวทางนี้สำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนมาตรการป้องกันการทุจริต ได้ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาเพื่อลดจำนวนคดีการทุจริต โดยสำนักงาน ป.ป.ท. ดำเนินการผลักดันให้หน่วยงานภาครัฐจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริต เพื่อลดและปิดโอกาสการทุจริต และเพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตเชิงป้องกัน สำนักงาน ป.ป.ช. มีการนำมาตรการป้องกันการทุจริตที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแล้ว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปดำเนินการ จัดการแก้ไขปัญหาให้เป็นรูปธรรมและมีการกำหนดแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยมีโครงการที่ดำเนินการภายใต้แผนงานบูรณาการ จำนวน ๒ โครงการ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมจำนวน ๒ หน่วยงาน ประกอบด้วย ๑ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง และหน่วยงานภายใต้การควบคุมดูแลของนายกรัฐมนตรี และ ๑ หน่วยงานขององค์กรอิสระ โดยโครงการทั้ง ๒ โครงการ ดำเนินการแล้วเสร็จ รายละเอียดสถานะโครงการในแนวทางที่ ๒ จำแนกตามกระทรวง แสดงในตารางที่ ๔-๔

ตารางที่ ๔-๔ : สถานะโครงการในแนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ จำแนกตามกระทรวง

หน่วย: โครงการ

กระทรวง	สถานะโครงการ		
	ดำเนินการแล้วเสร็จ	อยู่ระหว่างดำเนินโครงการ	รวมทั้งสิ้น
ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ฯ	๑	-	๑
หน่วยงานขององค์กรอิสระ	๑	-	๑
รวมทั้งสิ้น	๒	-	๒

ที่มา : รายงานผลการดำเนินงาน ตามแผนบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของสำนักงาน ป.ป.ช.

๒.๓ แนวทางที่ ๓ปราบปรามการทุจริต

การดำเนินการตามแนวทางนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพเกี่ยวกับการดำเนินคดีทุจริตให้รวดเร็ว เป็นธรรม รวมทั้งให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด และมีการบูรณาการความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานด้านปราบปรามการทุจริต โดยมีโครงการที่ดำเนินการภายใต้แผนงานบูรณาการ จำนวน ๔ โครงการ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมจำนวน ๔ หน่วยงาน ประกอบด้วย ๓ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง และหน่วยงานภายใต้การควบคุมดูแลของนายกรัฐมนตรี และ ๑ หน่วยงานขององค์กรอิสระ โดยโครงการทั้ง ๔ โครงการ ดำเนินการแล้วเสร็จ รายละเอียดสถานะโครงการในแนวทางที่ ๓ จำแนกตามกระทรวง แสดงในตารางที่ ๔-๕

ตารางที่ ๔-๕ : สถานะโครงการในแนวทางที่ ๓ ปราบปรามการทุจริต จำแนกตามกระทรวง

หน่วย: โครงการ

กระทรวง	สถานะโครงการ		
	ดำเนินการแล้วเสร็จ	อยู่ระหว่างดำเนินโครงการ	รวมทั้งสิ้น
ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ฯ	๓	-	๓
หน่วยงานขององค์กรอิสระ	๑	-	๑
รวมทั้งสิ้น	๔	-	๔

ที่มา : รายงานผลการดำเนินงาน ตามแผนบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของสำนักงาน ป.ป.ช.

๓. ผลการเบิกจ่ายงบประมาณและผลการดำเนินงาน

แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ทั้งสิ้น ๕๗๘.๐๐๐๐ ล้านบาท มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณ .จากระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) จำนวน ๕๑๘.๒๔๕๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๖๖ และมีผลการเบิกจ่ายจริง (รวมวงเงินที่ได้ก่องหน้าผูกพัน) จำนวน ๔๓๓.๕๓๔๔ ล้านบาท คิดเป็น ๗๕.๐๑% โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๔-๕ : ผลการเบิกจ่ายงบประมาณแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำแนกตามหน่วยงาน

หน่วย : ล้านบาท

ลำดับ	กระทรวง - หน่วยงาน	งบประมาณ ๒๕๖๔	ผลการเบิกจ่าย (GFMS)		ผลการเบิกจ่ายจริง (รวมก่องหน้า)	
			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สำนักนายกรัฐมนตรี		๑๗.๙๕๘๓	๑๖.๘๙๕๔	๙๔.๐๘%	๑๗.๔๘๓๙	๙๗.๓๖%
๑	กรมประชาสัมพันธ์	๑๒.๘๙๑๙	๑๒.๘๕๑๑	๙๙.๖๘%	๑๒.๘๗๘๘	๙๙.๙๐%
๒	สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาระบบราชการ	๓.๖๙๕๓	๓.๖๙๒๗	๙๙.๙๓%	๓.๖๙๒๗	๙๙.๙๓%
๓	สำนักงานทรัพยากรน้ำ แห่งชาติ	๐.๘๙๖๑	๐.๓๓๔๔	๓๗.๓๒%	๐.๘๙๕๒	๙๙.๙๐%
๔	สำนักงานสภา พัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ	๐.๔๙๕๐	๐.๐๑๗๒	๓.๖๒%	๐.๐๑๗๒	๓.๖๒%
กระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์		๑๔.๗๗๘๔	๑๒.๔๓๙๖	๘๔.๑๗%	๑๒.๔๓๙๖	๘๔.๑๗%
๕	กรมกิจการเด็กและ เยาวชน	๑๔.๗๗๘๔	๑๒.๔๓๙๖	๘๔.๑๗%	๑๒.๔๓๙๖	๘๔.๑๗%
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม		๐.๙๑๙๗	๐.๔๑๑๑	๔๔.๗๐%	๐.๔๑๑๑	๔๔.๗๐%
๖	สำนักงานปลัดกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และ นวัตกรรม	๐.๙๑๙๗	๐.๔๑๑๑	๔๔.๗๐%	๐.๔๑๑๑	๔๔.๗๐%
กระทรวงพลังงาน		๐.๗๔๐๓	๐.๐๙๙๐	๑๓.๓๗%	๐.๐๙๙๐	๑๓.๓๗%
๗	กรมธุรกิจพลังงาน	๐.๗๔๐๓	๐.๐๙๙๐	๑๓.๓๗%	๐.๐๙๙๐	๑๓.๓๗%
กระทรวงพาณิชย์		๑.๓๓๐๐	๑.๐๙๘๙	๘๒.๖๒%	๑.๐๙๘๙	๘๒.๖๒%
๘	สำนักงานปลัดกระทรวง พาณิชย์	๑.๓๓๐๐	๑.๐๙๘๙	๘๒.๖๒%	๑.๐๙๘๙	๘๒.๖๒%

ตารางที่ ๔-๕ : ผลการเบิกจ่ายงบประมาณแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำแนกตามหน่วยงาน (ต่อ)

ลำดับ	กระทรวง - หน่วยงาน	งบประมาณ ๒๕๖๔	ผลการเบิกจ่าย (GFMS)		ผลการเบิกจ่ายจริง (รวมก่อนนี้)	
			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กระทรวงมหาดไทย		๗๑.๑๗๑๔	๕๙.๑๗๔๑	๘๓.๑๔%	๖๐.๗๖๒๔	๘๕.๓๗%
๙	สำนักงานปลัดกระทรวง มหาดไทย	๓๓.๑๒๗๙	๒๑.๕๖๐๘	๖๕.๐๘%	๒๒.๘๖๐๒	๖๙.๐๑%
๑๐	กรมการปกครอง	๒๒.๑๓๘๗	๒๒.๐๙๖๓	๙๙.๘๑%	๒๒.๐๙๖๓	๙๙.๘๑%
๑๑	กรมการพัฒนาชุมชน	๑๔.๔๗๙๘	๑๔.๐๙๔๔	๙๗.๓๔%	๑๔.๓๘๓๓	๙๙.๓๓%
๑๒	กรมที่ดิน	๑.๔๒๕๐	๑.๔๒๒๖	๙๙.๘๓%	๑.๔๒๒๖	๙๙.๘๓%
กระทรวงยุติธรรม		๒.๐๔๔๖	๑.๐๐๙๕	๔๙.๓๗%	๑.๙๕๙๔	๙๕.๘๓%
๑๓	สำนักงานปลัดกระทรวง ยุติธรรม	๒.๐๔๔๖	๑.๐๐๙๕	๔๙.๓๗%	๑.๙๕๙๔	๙๕.๘๓%
กระทรวงแรงงาน		๒.๒๕๘๒	๑.๐๖๑๖	๔๗.๐๑%	๑.๐๖๑๖	๔๗.๐๑%
๑๔	สำนักงานปลัดกระทรวง แรงงาน	๒.๒๕๘๒	๑.๐๖๑๖	๔๗.๐๑%	๑.๐๖๑๖	๔๗.๐๑%
กระทรวงวัฒนธรรม		๔.๒๒๒๗	๔.๒๑๔๒	๙๙.๘๐%	๔.๑๘๑๙	๙๙.๐๓%
๑๘	สำนักงานปลัดกระทรวง วัฒนธรรม	๐.๗๖๒๔	๐.๗๕๓๙	๙๘.๘๙%	๐.๗๕๓๙	๙๘.๘๙%
๒๐	ศูนย์คุณธรรม (องค์การ มหาชน)	๓.๔๖๐๓	๓.๔๖๐๓	๑๐๐.๐๐%	๓.๔๒๘๐	๙๙.๐๗%
กระทรวงศึกษาธิการ		๑๑๒.๖๗๔๔	๘๔.๓๓๗๕	๗๔.๘๕%	๘๙.๗๓๓๗	๗๙.๖๔%
๒๑	สำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ	๕.๖๕๒๕	๓.๗๐๖๙	๖๕.๕๘%	๓.๘๓๕๘	๖๗.๘๖%
๒๒	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	๙๖.๗๐๗๒	๗๐.๓๘๓๗	๗๒.๗๘%	๗๕.๖๕๑๐	๗๘.๒๓%
๒๓	สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา	๑๐.๓๑๔๗	๑๐.๒๔๖๙	๙๙.๓๔%	๑๐.๒๔๖๙	๙๙.๓๔%
กระทรวงสาธารณสุข		๑๐.๙๔๓๖	๑๐.๔๙๒๐	๙๕.๘๗%	๑๐.๔๙๘๐	๙๕.๙๓%
๒๔	สำนักงานปลัดกระทรวง สาธารณสุข	๙.๒๑๖๙	๘.๙๕๙๒	๙๗.๒๐%	๘.๙๖๕๒	๙๗.๒๗%
๒๕	กรมสนับสนุนบริการ สุขภาพ	๐.๖๖๐๘	๐.๕๓๖๙	๗๐.๖๖%	๐.๕๓๖๙	๗๐.๖๖%
๒๖	กรมอนามัย	๑.๐๖๕๙	๑.๐๖๕๙	๑๐๐.๐๐%	๑.๐๖๕๙	๑๐๐.๐๐%

ตารางที่ ๔-๕ : ผลการเบิกจ่ายงบประมาณแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำแนกตามหน่วยงาน (ต่อ)

ลำดับ	กระทรวง - หน่วยงาน	งบประมาณ ๒๕๖๔	ผลการเบิกจ่าย (GFMS)		ผลการเบิกจ่ายจริง (รวมก่อนนี้)	
			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ส่วนราชการไม่สังกัดสำนัก นายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือ ทบวง และหน่วยงานภายใต้การ ควบคุมดูแลของนายกรัฐมนตรี	๒๑.๓๓๘๘	๙.๗๘๓๔	๔๕.๘๕%	๑๐.๒๗๙๙	๔๘.๑๗%
๒๓	สำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปราม การทุจริตในภาครัฐ	๑๔.๗๓๙๓	๓.๖๙๐๒	๒๕.๐๔%	๓.๖๙๐๒	๒๕.๐๔%
๒๔	สำนักงานตำรวจ แห่งชาติ	๕.๒๓๑๕	๕.๒๓๑๕	๑๐๐.๐๐%	๕.๒๓๑๕	๑๐๐.๐๐%
๒๕	สำนักงานป้องกันและ ปราบปรามการฟอกเงิน	๑.๓๖๘๐	๐.๘๖๑๗	๖๒.๙๙%	๑.๓๕๘๒	๙๙.๒๘%
	หน่วยงานของรัฐสภา	๐.๔๐๘๐	๐.๐๑๘๐	๔.๔๑%	๐.๐๑๘๐	๔.๔๑%
๒๖	สำนักงานเลขาธิการสภา ผู้แทนราษฎร	๐.๔๐๘๐	๐.๐๑๘๐	๔.๔๑%	๐.๐๑๘๐	๔.๔๑%
	หน่วยงานขององค์กรอิสระ	๓๑๗.๒๑๑๖	๓๑๗.๒๑๑๖	๑๐๐.๐๐%	๒๒๓.๕๐๗๐	๗๐.๔๖%
๒๗	สำนักงานการตรวจเงิน แผ่นดิน	๑.๓๐๙๘	๑.๓๐๙๘	๑๐๐.๐๐%	๐.๕๓๓๓	๔๐.๗๒%
๒๘	สำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ	๓๑๒.๔๘๗๖	๓๑๒.๔๘๗๖	๑๐๐.๐๐%	๒๒๒.๓๙๕๑	๗๑.๑๗%
๒๙	สำนักงานผู้ตรวจการ แผ่นดิน	๓.๔๑๔๒	๓.๔๑๔๒	๑๐๐.๐๐%	๐.๕๗๘๖	๑๖.๙๕%
	รวมทั้งสิ้น	๕๗๘.๐๐๐๐	๕๑๘.๒๔๕๙	๘๙.๖๖%	๔๓๓.๕๓๔๔	๗๕.๐๑%

ที่มา : รายงานผลการดำเนินงาน ตามแผนบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของสำนักงาน ป.ป.ช.

ผลการเบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงานในแผนงานบูรณาการ ณ วันที่ ๓๐
กันยายน ๒๕๖๔ จากระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) รวมที่ได้
ก่อนนี้ผูกพันไว้แล้ว จำนวน ๕๑๘.๒๔๕๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๖๖ หากพิจารณาหน่วยงาน
อิสระและองค์การมหาชน ที่มีผลการเบิกจ่ายร้อยละ ๑๐๐ เนื่องจากระบบการเบิกจ่ายงบประมาณ
แตกต่างจากหน่วยงานที่มีฐานะเป็นส่วนราชการ จึงจำเป็นต้องมีการจัดทำข้อมูลผลการเบิกจ่ายจริง
จากการรายงานของหน่วยรับงบประมาณและนำวงเงินที่ได้ก่อนนี้ผูกพันไว้แล้ว มารวมเป็นผล

กำกับ และดูแลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแผนงานบูรณาการได้ ซึ่งแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการกำกับและติดตามโครงการ/กิจกรรม งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบขึ้น เพื่อดำเนินการกิจดังกล่าว มีการจัดการประชุมติดตามผลการดำเนินงานทุกไตรมาส แต่โครงการส่วนใหญ่ที่ปรากฏตามแผนงานบูรณาการยังคงเป็นการดำเนินกิจกรรมภายในหน่วยงาน โดยมีเป้าหมายเป็นบุคลากรภายในหน่วยงาน เช่น โครงการสร้างคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสให้แก่บุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรของกระทรวงมหาดไทย ๘๐๐ คน ใน ๗๖ จังหวัด ทำให้ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นอาจส่งผลต่อการขับเคลื่อนตามหลักการของแผนงานบูรณาการได้ไม่มากนัก

จากปัญหาการมุ่งเน้นการทำงานในภารกิจของตนเอง หรือตามแผนงานโครงการเฉพาะของหน่วยงานที่ตนเองรับผิดชอบแล้ว สำนักงาน ป.ป.ช. ยังได้ให้ข้อสังเกตว่าบางหน่วยงานที่กำกับดูแลกลุ่มเป้าหมายที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริต และหน่วยงานที่ขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) ยังไม่ได้เข้าร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ส่งผลให้การดำเนินงานยังไม่มีผลครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริต และยังไม่เห็นผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน ประกอบกับสำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพหลัก เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ไม่สามารถให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมแผนงานบูรณาการ ทำให้บางหน่วยงานไม่เห็นความสำคัญในการแก้ไขปัญหา จึงไม่เสนอของบประมาณ ทั้งที่บางหน่วยงานมีความเสี่ยงต่อการทุจริต หรือเป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีตามมาตราการป้องกันการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. จึงทำได้เพียงการเสนอมาตรการหรือแนวทางต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปปฏิบัติและให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการทุจริต โดยบูรณาการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างมีเอกภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

อย่างไรก็ดีปัญหาความไม่ชัดเจนในการแยกบทบาทของภารกิจในงานประจำกับภารกิจในงานตามแผนยุทธศาสตร์ ทำให้การดำเนินการในภารกิจบูรณาการส่วนของงานประจำและภารกิจเพื่อทำตามยุทธศาสตร์อื่น ๆ ที่กำหนดไว้เฉพาะเรื่อง ไม่สามารถแยกออกจากกันได้อย่างชัดเจนนั้น ทั้งเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับงบประมาณและเจ้าหน้าที่ของสำนักงบประมาณมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการในแผนงานบูรณาการยังไม่เข้าใจความหมาย วิธีการ และกระบวนการในการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการอย่างแท้จริง มีความเข้าใจในเรื่องการบูรณาการไม่เท่ากัน ยังคงมีความจำเพาะอยู่เฉพาะหน่วยงานที่ผลักดันเรื่องบูรณาการเท่านั้น ไม่สามารถกระจายความเข้าใจในประเด็นหลัก ๆ ร่วมกันลงไปสู่กระทรวง กรม และบุคลากรภายในหน่วยงานได้อย่างดีพอ การเข้าใจและการรับรู้ส่วนใหญ่จะเข้าใจเฉพาะผู้ที่มีส่วนในการจัดทำนโยบายเท่านั้น ส่วนบุคลากรอื่น ๆ ก็ทำงานตามภาระหน้าที่ของตน โดยไม่ทราบว่าแท้จริงแล้วการบูรณาการนั้นหมายถึงอะไร อาจด้วยข้อจำกัดที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักของแต่ละบุคคล

นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณมีความเห็นสอดคล้องกับข้อสังเกตของคณะกรรมการพิจารณาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ว่า การกำหนดให้มีแผนงานบูรณาการแต่ละด้าน จะกำหนดโดยมติคณะรัฐมนตรีในแต่ละปี ทำให้หน่วยงานเจ้าภาพไม่สามารถวางแผนการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องล่วงหน้าได้ รวมถึงเมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้มีแผนงานบูรณาการแล้ว การจัดทำหลักเกณฑ์แนวทางการขับเคลื่อนการบูรณาการเพื่อไปสู่เป้าหมาย มีระยะเวลาจำกัด ส่งผลให้การจัดทำแผนงานบูรณาการและงบประมาณของบางหน่วยงานไม่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่แท้จริง ซึ่งคณะกรรมการมีข้อสังเกตว่าการจัดทำแผนงานบูรณาการควรมีแผนปฏิบัติการระยะเวลา ๓ - ๕ ปี โดยระบุโครงการ พื้นที่ ระยะเวลา และผู้รับผิดชอบ เพื่อให้การดำเนินงานมีความเชื่อมโยงและส่งผลกระทบต่อผลงานและภารกิจระหว่างหน่วยงาน

๒. ด้านการบริหารจัดการ

การขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ จะต้องใช้แนวทางในการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับแนวคิดบูรณาการ ซึ่งเน้นการประสานของแผนงานและการดำเนินงานระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายด้านนโยบายร่วมกัน อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติพบว่า ยังไม่มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณร่วมกันระหว่างหน่วยงานเจ้าภาพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง เป็นเพียงการประสานงานติดต่อสื่อสารกันเบื้องต้น นอกจากนี้ หน่วยงานเจ้าภาพยังคงทำหน้าที่บริหารในเชิงนโยบาย และดำเนินการในลักษณะเชิงรับ ส่วนหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการจะดำเนินงานและแก้ไขปัญหาการดำเนินการเอง รวมทั้งรายงานผลการดำเนินการและผลการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อทราบเป็นรายเดือนหรือรายไตรมาส

โดยที่การอนุมัติเงินจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อดำเนินโครงการ/กิจกรรมของสำนักงานประมาณ มีการจัดสรรเป็นรายไตรมาส ซึ่งหน่วยรับงบประมาณบางหน่วยพิจารณาว่าเป็นอุปสรรคทำให้ไม่สามารถดำเนินโครงการ/กิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง เกิดความล่าช้าในการดำเนินการ ส่งผลให้การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และต้องมีการปรับแผนการดำเนินงานบ่อยครั้ง โดยเฉพาะในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่รัฐบาลประสบกับภาวะการณืจัดเก็บรายได้ของภาครัฐไม่เป็นไปตามที่คาดการณ์ อันเนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ระลอกที่ ๒ และ ระลอกที่ ๓ ที่ขยายวงกว้างและเพิ่มความรุนแรงครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ สำนักงานประมาณจึงกำหนดให้อนุมัติการจัดสรรงบประมาณตามแผนการใช้จ่ายเป็นรายเดือนหรือรายไตรมาสเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และความจำเป็นเร่งด่วนของแต่ละหน่วยงาน โดยสำนักงานประมาณได้มีการออกหนังสือเวียน จำนวน ๒ ฉบับ ประกอบด้วย (๑) หนังสือสำนักงานประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๐๒/ว ๑๑๗ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๓ กำหนดให้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายในลักษณะประจำให้จัดสรรตามความจำเป็นที่จะต้องจ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันแต่ไม่เกินกึ่งหนึ่งของเงินงบประมาณรายจ่ายแต่ละแผนงานตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ได้ความเห็นชอบจากรัฐสภา และ (๒) หนังสือสำนักงานประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๐๒/ว ๖๕ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔ ซึ่งกำหนดให้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายในลักษณะประจำได้ไม่เกินร้อยละ ๗๕ ของเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

สำหรับงบประมาณส่วนที่เหลือ สำนักงานงบประมาณจะพิจารณาอนุมัติเงินจัดสรรให้หน่วยรับงบประมาณก่อนสิ้นไตรมาสที่ ๓ ตามความจำเป็นและเหมาะสมต่อไป

สำนักงานงบประมาณได้จัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำหรับแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ เป็นจำนวน ๔๓๙.๗๗๕๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๐๘ ของงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งต่ำกว่าแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่กำหนดไว้ในไตรมาสที่ ๑ - ๓ จำนวน ๔๗๐.๙๗๗๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๔๘ อย่างไรก็ตาม แผนงานบูรณาการดังกล่าวมีผลการเบิกจ่าย ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ จำนวน ๓๑๓.๗๒๗๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๒๗ โดยต่ำกว่างบประมาณที่จัดสรรให้ จำนวน ๓๑. ๒๐๒๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘๑ และต่ำกว่าแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายที่กำหนดไว้ จำนวน ๑๕๗.๒๕๐๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๒๑ ซึ่งจากผลการเบิกจ่ายดังกล่าวพบว่าการดำเนินการของหน่วยรับงบประมาณ ไม่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณของสำนักงานงบประมาณ แต่น่าจะเป็นผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือแผนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ซึ่งหน่วยงานควรจะต้องมีการปรับรูปแบบการดำเนินการของโครงการ/กิจกรรม ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และงบประมาณที่ได้รับ

๓. ด้านการติดตามประเมินผล

การติดตามประเมินผลโครงการ/กิจกรรม ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้การจัดการโครงการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยจะช่วยให้ทราบถึงผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และวิธีการแก้ไขปัญหา รวมทั้งยังช่วยในการตัดสินใจว่าสมควรจะดำเนินโครงการต่อไปหรือไม่ อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการในแผนงานบูรณาการมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการรายงานผลการดำเนินงานจะต้องรายงานให้กับหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น รายงานหน่วยงานเจ้าภาพ สำนักงานงบประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยแต่ละหน่วยงานต่างมีวัตถุประสงค์ รูปแบบของการรายงาน และรายละเอียดข้อมูลที่ต้องการแตกต่างกัน ทำให้เป็นภาระงานของหน่วยรับงบประมาณและก่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนของข้อมูลที่รายงานได้ ซึ่งปัญหาดังกล่าว สำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพแผนงานบูรณาการ ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า การรายงานข้อมูลผลการใช้จ่ายงบประมาณโครงการของหน่วยงานในระบบของสำนักงาน ป.ป.ช. และในระบบของสำนักงานงบประมาณไม่สอดคล้องกัน โดยเฉพาะข้อมูลการรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณเมื่อสิ้นไตรมาสที่ ๒ เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการโอนงบประมาณระหว่างหน่วยรับงบประมาณ ตามระเบียบว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ และงบประมาณรายจ่ายบุคลากร พ.ศ. ๒๕๖๒

อย่างไรก็ดีคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ได้ให้ข้อสังเกตว่าการติดตามเร่งรัดการดำเนินงานและการเบิกจ่ายงบประมาณแผนงานบูรณาการ เป็นการให้ความสำคัญกับโครงการที่ได้รับงบประมาณในปีปัจจุบันเป็นหลัก ยังไม่ครอบคลุมถึงโครงการที่มีการกันเงินไว้เบิกเหลืออมปีงบประมาณ รวมทั้งหน่วยงานเจ้าภาพซึ่งมีฐานะเป็นระดับกรมไม่แตกต่างจากหน่วยปฏิบัติอื่น อาจส่งผลให้ไม่สามารถเร่งรัด ติดตามการรายงานความสำเร็จตามแผนงานได้ทันเวลา จึงควรมีกลไก

ระดับสูงและมีอำนาจการสั่งการ ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ช. ได้นำข้อสังเกตดังกล่าวมาดำเนินการแก้ไขโดยการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการกำกับและติดตามโครงการ/กิจกรรม งบประมาณรายจ่ายบูรณาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยโครงสร้างของคณะอนุกรรมการ ประกอบด้วย เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นประธานอนุกรรมการ มีปลัดกระทรวงของหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณค่อนข้างมาก เช่น ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และหัวหน้าส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานกลาง เช่น เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการ ก.พ.ร. อธิบดีกรมบัญชีกลาง ร่วมเป็นอนุกรรมการ นอกจากนี้การดำเนินการในรูปคณะกรรมการดังกล่าวยังช่วยให้แนวทาง ระบบ หรือวิธีการประเมินผลสามารถวัดผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ได้อย่างชัดเจน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถจัดทำรายงานที่สามารถตอบสนองความต้องการในด้านของข้อมูลให้กับหน่วยงานกลางที่เกี่ยวข้องได้ทั้งหมด

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์

เพื่อให้กระบวนการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ สามารถขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันได้อย่างเป็นรูปธรรมขึ้น จึงมีข้อเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณรายจ่ายแผนงานบูรณาการ ดังนี้

๑. การวางแผนงบประมาณ

๑.๑ สำนักงานงบประมาณควรกำหนดกรอบระยะเวลาการจัดทำแผนงานบูรณาการที่มีความชัดเจนและมีความยืดหยุ่น โดยกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมและเพียงพอเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถบูรณาการการทำงานร่วมกัน ตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมวางแผน และพิจารณากำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทางการดำเนินงาน รวมทั้งแผนงาน/โครงการที่มีความเชื่อมโยงและตอบสนองต่อเป้าหมายแผนยุทธศาสตร์ของประเทศที่กำหนดไว้ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม แม้ว่าในปัจจุบันสำนักงานงบประมาณได้มีการปรับปรุงปฏิทินงบประมาณรายจ่ายให้มีช่วงระยะเวลาที่มากขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา โดยมีระยะเวลาในการทบทวนและจัดทำแผนงานบูรณาการประมาณ ๑ เดือน แล้วก็ตาม อย่างไรก็ตามการกำหนดแผนงานบูรณาการยังเป็นการกำหนดในลักษณะปีต่อปี จึงทำให้การดำเนินการขาดความต่อเนื่อง และไม่สามารถกำหนดแผนงาน โครงการ/กิจกรรมอย่างต่อเนื่องที่จะดำเนินการในระยะปานกลางได้ (๓ – ๕ ปี) ดังนั้นเห็นควรที่สำนักงานงบประมาณอาจกำหนดให้แผนงานบูรณาการบางแผนงานมีระยะเวลาดำเนินการมากกว่า ๑ ปี โดยนำประเด็นยุทธศาสตร์ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่จำเป็นต้องมีการบูรณาการดำเนินการร่วมกันมากำหนดเป็นแผนงานบูรณาการระยะเวลา ๓ ปี หรือ ๕ ปี

๑.๒ สำนักงานงบประมาณควรมีการจัดฝึกอบรมการจัดทำแผนงานบูรณาการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีองค์ความรู้ และสร้างความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งมีการจัดประชุมชี้แจงแนวทางการจัดทำงบประมาณลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ตั้งแต่เดือนตุลาคม และ

จัดทำ workshop เพื่อพิจารณาทบทวนและปรับปรุงแผนงานบูรณาการเดิม หรือจัดทำแผนงานบูรณาการใหม่ให้แล้วเสร็จ ภายในกลางเดือนพฤศจิกายน จากเดิมที่กำหนดไว้ให้แล้วเสร็จกลางเดือนธันวาคม เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณมีเวลาในการจัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่ายเพิ่มมากขึ้น

๑.๓ การกำหนดภารกิจหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าร่วมการบูรณาการ จะต้องแยกภารกิจหน้าที่ในงานยุทธศาสตร์และงานประจำให้มีความชัดเจน และการกำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องและสอดคล้องระหว่างหน่วยงานตามกรอบแนวทางของการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ นอกจากนี้กิจกรรมที่ดำเนินการของหน่วยงานต้องมีภารกิจหน้าที่อย่างชัดเจนในแผนงานบูรณาการ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ โดยหน่วยงานต่าง ๆ จะต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการควบคู่ไปกับการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงต้นสังกัด

๑.๔ การจัดสรรงบประมาณจะต้องพิจารณาถึงความสอดคล้องกับภารกิจหน้าที่ของหน่วยงานที่ดำเนินการและกิจกรรมในการดำเนินงาน ซึ่งจะต้องมีความพร้อมและสามารถดำเนินการได้ตามแผนเมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณ รวมทั้งพิจารณาความคุ้มค่าและเหมาะสมกับงบประมาณที่ดำเนินการในแต่ละกิจกรรม เพื่อให้งบประมาณที่จัดสรรมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

๒. การจัดทำข้อเสนอของงบประมาณ การบริหารงบประมาณ และการใช้จ่ายงบประมาณ

๒.๑ สำนักงานงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะกรรมการและเลขานุการร่วมในคณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ต้องให้ความสำคัญอย่างจริงจังในการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาทบทวน และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้การบูรณาการเป็นไปตามแนวทางการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ที่กำหนด มีการปรับปรุงให้ทันสมัย โดยเฉพาะประเด็นความเชื่อมโยง เป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทางการดำเนินการ กับยุทธศาสตร์ชาติและแผนในระดับต่าง ๆ

๒.๒ สำนักงานงบประมาณและหน่วยงานเจ้าและหน่วยงานเจ้าภาพแผนงานบูรณาการควรมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการอย่างจริงจังในการพิจารณากลับกรองแผนงาน/โครงการ ซึ่งจะช่วยให้สามารถตรวจสอบรายละเอียด และวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนงาน/โครงการลดภารกิจที่มีความซ้ำซ้อน กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบ รวมทั้งวงเงินและแหล่งเงินงบประมาณที่มีความชัดเจน

๒.๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีของแผนงานบูรณาการ ควรมีการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการชุดย่อยในแต่ละแนวทางการดำเนินงานมีอำนาจหน้าที่ในการสั่งการและควบคุมการดำเนินงานหน่วยงานภายใต้แต่ละแนวทางของตนเอง เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางแผนงานและเป้าหมายผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ และสามารถพิจารณาปรับเปลี่ยนแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณภายใต้แนวทางการดำเนินงานของอนุกรรมการชุดย่อยในแต่ละแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้อง

กับสภาพปัญหาและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นได้ ทั้งนี้ หากมีการโอนเปลี่ยนแปลงข้ามแนวทางการดำเนินงานจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์จึงจะสามารถดำเนินการต่อไปได้ เพื่อให้การบริหารจัดการและการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีของแผนงานบูรณาการมีประสิทธิภาพและเกิดความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น

๒.๔ หน่วยงานเจ้าภาพแผนงานบูรณาการอาจจัดทำคู่มือในการดำเนินการตามแผนงานบูรณาการให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานและปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและเกิดผลสัมฤทธิ์ ช่วยให้เกิดความเข้าใจในทิศทางและขอบเขตการทำงานตามแนวทางยุทธศาสตร์ที่กำหนด พร้อมกำหนดหลักเกณฑ์การติดตามและประเมินผลเพื่อเป็นคู่มือให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับในการติดตามผลสัมฤทธิ์ของแผนงาน/โครงการสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ต่อไป

๒.๕ ควรกำหนดบทบาทของหน่วยงานเจ้าภาพให้อยู่ในฐานะเป็นผู้ดูแลการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทางที่รับผิดชอบแล้ว หน่วยงานเจ้าภาพยังจะต้องมีการติดตามการดำเนินงานและตรวจสอบตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้

๓. การติดตามและประเมินผล

๓.๑ การติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งมีการดำเนินการเป็นระยะและต่อเนื่องในแต่ละแผนงาน/โครงการแล้ว ควรมีการประเมินผลในภาพรวมของแผนงานบูรณาการเพื่อให้ทราบถึงระดับของการบรรลุผลสัมฤทธิ์ และนำมาใช้ในการวางแผนในระยะต่อไปให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ที่รัฐบาลให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ว่าจะเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของประเทศและนโยบายสำคัญของรัฐบาล

๓.๒ การติดตามผลการใช้จ่ายระหว่างปีจะต้องพิจารณาผลการใช้จ่ายงบประมาณควบคู่ไปกับการสำเร็จของการดำเนินงานกิจกรรมตามแผน เพื่อดูผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานอย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังควรติดตามประเมินผลการดำเนินงานทั้งระหว่างปฏิบัติงานและเมื่อสิ้นสุดการทำงาน และรายงานต่อคณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ คณะอนุกรรมการชุดย่อยในแต่ละแนวทางการดำเนินงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตามแผนหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างไร

๓.๓ ควรพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในการติดตามประเมินผลร่วมกัน มีการเชื่อมโยงข้อมูลของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยพัฒนาเป็นแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ที่สามารถติดตามประเมินผลในภาพรวมทุกมิติ ตั้งแต่เริ่มดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังดำเนินการ เพื่อวัดความสำเร็จของการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณตามแผนการปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทางปฏิบัติ ในการจัดทำงบประมาณเพื่อต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองได้ทันต่อสถานการณ์ รวมทั้งลดภาระของหน่วยรับงบประมาณในการบันทึกรายงานผลในหลากหลายระบบ

สรุป

การขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานเจ้าภาพแผนงานบูรณาการ มีผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดของแผนงานบูรณาการ คือ ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้รับคะแนน ๓๕ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๐๔ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายของแผนงานบูรณาการที่กำหนดให้ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยอยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕๗ และ/หรือ ได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน และลดจากคะแนนที่ได้รับ ๓๖ คะแนน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ สำหรับผลการดำเนินงานของแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีโครงการที่ดำเนินการภายใต้แผนงานบูรณาการ จำนวน ๓๔ โครงการ มีโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ จำนวน ๓๓ โครงการ และอยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๑ โครงการ โดยมีผลการเบิกจ่ายงบประมาณ .จากระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) จำนวน ๕๑๘.๒๔๕๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๖๖ และมีผลการเบิกจ่ายจริง (รวมวงเงินที่ได้ก่อหนี้ผูกพัน) จำนวน ๔๓๓.๕๓๔๔ ล้านบาท คิดเป็น ๗๕.๐๑%

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบได้มีการวิเคราะห์ออกเป็น ๒ ส่วน โดยส่วนแรก คือ ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งสามารถจำแนกได้ออกเป็น ๓ ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการบริหารจัดการ และการติดตามประเมินผล โดยด้านการวางแผนพบว่าการกำหนดยุทธศาสตร์ยังไม่ได้มีการพิจารณาแผนการดำเนินงานในภาพรวมอย่างแท้จริง ขาดการกำหนดจุดเน้น หน่วยงานต่าง ๆ เน้นกำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องตามพันธกิจของหน่วยงานเป็นหลักมากกว่าจะเน้นกำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องและส่งต่อซึ่งกันและกันตามแผนบูรณาการอย่างจริงจัง ด้านการบริหารจัดการพบว่าขาดการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการอย่างจริงจัง มาตรการหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณทำให้การปรับแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างยากลำบาก และด้านการติดตามประเมินผลพบว่าการรายงานผลของหน่วยรับงบประมาณไปยังแต่ละหน่วยงานมีข้อมูลที่ไม่สอดคล้องกัน และให้ความสำคัญเฉพาะกับโครงการที่ได้รับงบประมาณในปีปัจจุบันเท่านั้น มิได้ครอบคลุมถึงโครงการที่มีการกันเงินไว้เบิกเหลือในปี

สำหรับส่วนที่สอง คือแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ได้มีข้อเสนอแนะตามแนวทางปัญหาและอุปสรรคทั้ง ๓ ด้านดังกล่าวข้างต้น เช่น ด้านการวางแผนอาจกำหนดให้แผนงานบูรณาการที่จำเป็นต้องดำเนินการต่อเนื่องเป็นแผนงานบูรณาการที่มีการดำเนินงานมากกว่าหนึ่งปีได้ มีการกำหนดปฏิทินงบประมาณให้มีระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อให้หน่วยรับงบประมาณสามารถบูรณาการการทำงานร่วมกันตั้งแต่ต้น ด้านการจัดทำข้อเสนอของงบประมาณ การบริหารงบประมาณ และการใช้จ่ายงบประมาณ โดยสำนักงานงบประมาณควรมีบทบาทร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพในการกลั่นกรองแผนงาน/โครงการ ซึ่งจะช่วยให้สามารถตรวจสอบรายละเอียด และวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนงาน/โครงการ ลดภารกิจที่มีความซ้ำซ้อน กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบ รวมทั้งวงเงินและแหล่งเงินงบประมาณที่มีความชัดเจน รวมทั้งอาจมอบหมายให้

คณะอนุกรรมการชุดย่อยในแต่ละแนวทางการดำเนินงานมีอำนาจหน้าที่ในการสั่งการและควบคุมการดำเนินงานหน่วยงานภายใต้แต่ละแนวทางของตนเอง เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางแผนงานและเป้าหมายผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ และการติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งมีการดำเนินการเป็นระยะและต่อเนื่องในแต่ละแผนงาน/โครงการแล้ว ควรมีการประเมินผลในภาพรวมของแผนงานบูรณาการเพื่อให้ทราบถึงระดับของการบรรลุผลสัมฤทธิ์ และนำมาใช้ในการวางแผนในระยะต่อไปให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ ๕

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายสำคัญของรัฐบาลในประเด็นต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน และถูกใช้เป็นเครื่องมือหนึ่งในการเชื่อมโยงภารกิจและการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน การสิ้นเปลืองทรัพยากร ประหยัดค่าใช้จ่ายงบประมาณ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติ โดยกำหนดให้มีแผนงานบูรณาการเรื่องสำคัญที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕) แผนการปฏิรูปประเทศ และนโยบายสำคัญของรัฐบาล ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวได้มีพัฒนาการมาตั้งแต่การจัดการงบประมาณเชิงบูรณาการแบบรวมศูนย์ภายในสำนักงบประมาณ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๙ ในการจัดสรรงบประมาณเรื่องน้ำบาดาล เนื่องจากการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวมีส่วนราชการ จำนวน ๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบูรณาการในระดับพื้นที่ (ผู้ว่าฯ ซีอีโอ) จนถึงปัจจุบันที่เป็นการจัดการงบประมาณเชิงบูรณาการเพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์

การแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นสืบเนื่องจากวิวัฒนาการของการทุจริตที่มีรูปแบบที่สลับซับซ้อน ปัญหาการขาดจิตสำนึกในการแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ปัญหาดังกล่าวส่งผลเสียต่อประเทศอย่างมหาดศาล ดังนั้น การดำเนินการดังกล่าวทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เชื่อมโยงภารกิจและเป้าหมายการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยแสดงภาพรวมของภารกิจและงบประมาณที่สอดคล้องสนับสนุนซึ่งกันและกัน ให้สามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์เป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด จึงจำเป็นต้องนำหลักการของบูรณาการมาปรับใช้ และจัดทำเป็นแผนงานบูรณาการเพื่อให้การดำเนินงานสัมฤทธิ์ผลภายในระยะเวลาที่กำหนด

แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นแผนงานบูรณาการที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๖๘/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธานกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะที่ ๓.๒ เป็นผู้มี

อำนาจกำกับแผนงานบูรณาการ และมอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นเจ้าภาพหลักแผนงานบูรณาการ และเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๑๘/๒๕๖๓ เรื่องปรับปรุงองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจคณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยยกเลิกคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๖๘/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ โดยให้คณะกรรมการคณะที่ ๒.๒ เป็นคณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แทน ทั้งนี้ นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ยังคงได้รับมอบหมายให้ดำรงตำแหน่ง ประธานกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และองค์ประกอบของคณะกรรมการยังคงเหมือนเดิม

การดำเนินงานของแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเพื่อตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ นโยบายระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้รับการจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น ๕๗๘.๐๐๐๐ ล้านบาท มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ จากระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) จำนวน ๕๑๘.๒๔๕๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๖๖ และมีผลการเบิกจ่ายจริง (รวมวงเงินที่ได้ก่อหนี้ผูกพัน) จำนวน ๔๓๓.๕๓๔๔ ล้านบาท คิดเป็น ๗๕.๐๑% โดยมีโครงการที่ดำเนินการรวม จำนวน ๓๔ โครงการ ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๓๓ โครงการ และอยู่ระหว่างดำเนินการ ๑ โครงการ โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔

อย่างไรก็ดีผลของดัชนีการรับรู้การทุจริตปี ๒๕๖๔ ซึ่งจัดอันดับโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) ประเทศไทยได้รับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต จำนวน ๓๕ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๑๐ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ซึ่งได้รับคะแนนลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งได้รับคะแนน ๓๖ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๐๔ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ และอยู่ในลำดับที่ ๕ ของประเทศอาเซียน

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของหน่วยรับงบประมาณทั้ง สำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพแผนงานบูรณาการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแผนงานบูรณาการ และเจ้าหน้าที่ของสำนักงบประมาณ สามารถวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้ออกมาเป็น ๓ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านการวางแผน พบว่า แม้ภาครัฐจะกำหนดให้แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริต และประพฤตินิยมชอบเป็นนโยบายสำคัญและจำเป็นเร่งด่วนในระดับชาติ แต่ในการกำหนดยุทธศาสตร์ยังไม่ได้มีการพิจารณาแผนการดำเนินงานในภาพรวมอย่างแท้จริง การจัดทำงบประมาณในเชิงบูรณาการเป็นเสมือนการรวมภารกิจของหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน โดยเป็นการย้ายภารกิจและงบประมาณจากแผนงานพื้นฐานหรือแผนงานยุทธศาสตร์มาอยู่ในแผนงานบูรณาการ และ โครงการส่วนใหญ่ที่ปรากฏตามแผนงานบูรณาการยังคงเป็นการดำเนินกิจกรรมภายในหน่วยงาน โดยมีเป้าหมายเป็นบุคลากรภายในหน่วยงาน จึงทำให้ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น อาจส่งผลต่อการขับเคลื่อนตามหลักการของแผนงานบูรณาการได้ไม่มากนัก รวมทั้งการกำหนดให้มีแผนงานบูรณาการแต่ละด้านจะกำหนดโดยมติคณะรัฐมนตรีในแต่ละปี ทำให้หน่วยงานเจ้าภาพไม่สามารถวางแผนการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องล่วงหน้าได้ รวมถึงเมื่อคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้มีแผนงานบูรณาการแล้ว การจัดทำหลักเกณฑ์แนวทางการขับเคลื่อนการบูรณาการเพื่อไปสู่เป้าหมาย มีระยะเวลาจำกัด ส่งผลให้การจัดทำแผนงานบูรณาการและงบประมาณของบางหน่วยงานไม่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่แท้จริง

๒. ด้านการบริหารจัดการ พบว่า หน่วยงานเจ้าภาพหลักยังไม่มีบทบาทในการบริหารงบประมาณหรือแก้ไขปัญหาการดำเนินงานที่ล่าช้ากว่าแผนที่กำหนด ในภาพรวมของแผนงานบูรณาการ เนื่องจากหน่วยงานมีสถานะเป็นกรมเท่ากัน ทำให้ภายหลังการอนุมัติงบประมาณไปแล้ว ยังขาดการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤตินิยมชอบอย่างจริงจัง ในการกำกับและติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ ซึ่งในทางปฏิบัติพบว่าหน่วยงานเจ้าภาพยังคงทำหน้าที่บริหารในเชิงนโยบาย และดำเนินการในลักษณะเชิงรับ โดยหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการจะดำเนินงานและแก้ไขปัญหาการดำเนินการเอง

๓. ด้านการติดตามประเมินผล พบว่า การติดตามประเมินผลของแผนงานบูรณาการ มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับโครงการที่ได้รับงบประมาณในปีปัจจุบันเป็นหลัก ยังไม่ครอบคลุมถึงโครงการที่มีการกันเงินไว้เบิกเหลือในปี รวมไปถึงการติดตามประเมินผลการดำเนินการมุ่งเน้นไปที่ผลการเบิกจ่ายมากกว่าจะเน้นไปที่ความสำเร็จของการดำเนินกิจกรรมตามแผน ขาดการติดตามผลการดำเนินงานในภาพรวมของแผนงานบูรณาการ รวมทั้งการรายงานข้อมูลผลการใช้จ่ายงบประมาณ โครงการที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการรายงานมายังสำนักงาน ป.ป.ช. และที่รายงานมายังสำนักงานงบประมาณไม่สอดคล้องกัน โดยเฉพาะข้อมูลการรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ หรือมีการรายงานข้อมูลชุดเดียวกันในหลากหลายรูปแบบรายงานให้หน่วยงานกลาง ทำให้เกิดปัญหาความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน

จากการศึกษาสภาพปัญหาของการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ กระบวนการและผลของการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ อุปสรรคของการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการที่กล่าวถึงข้างต้น เพื่อวิเคราะห์แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤตินิยมชอบ ให้ดีขึ้นได้ออกมาเป็น ๓ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านการวางแผน ควรมีการกำหนดแผนงานหรือจุดเน้นการดำเนินงานที่ชัดเจน มุ่งเน้นการเชื่อมโยงกิจกรรมต่าง ๆ โดยกิจกรรมของหน่วยงานที่ถูกบูรณาการเข้าด้วยกันจะต้องเป็น

กิจกรรมที่ร้อยเรียงส่งต่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผน และสามารถปันส่วนต่อตัวชี้วัดระดับแผนงานบูรณาการหลักได้ จากนั้นจึงถ่ายทอดให้หน่วยงานร่วมนำกิจกรรมที่กำหนดไว้ไปดำเนินการต่อ ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานไม่เกิดความซ้ำซ้อนและกำหนดภารกิจหน้าที่ของหน่วยงานอย่างชัดเจน นอกจากนี้คณะรัฐมนตรีอาจกำหนดให้แผนงานบูรณาการที่จำเป็นต้องดำเนินการต่อเนื่องเป็นแผนงานบูรณาการที่มีการดำเนินงานมากกว่าหนึ่งปีได้ โดยนำประเด็นยุทธศาสตร์ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่จะเป็นต้องมีการดำเนินการร่วมกันมากำหนดเป็นแผนงานบูรณาการระยะเวลา ๓ - ๕ ปี รวมทั้งมีการกำหนดปฏิทินงบประมาณให้มีระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อให้หน่วยรับงบประมาณสามารถบูรณาการการทำงานร่วมกันตั้งแต่ต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนควรสร้างความรับรู้ความเข้าใจในเรื่องการบูรณาการแก่หน่วยงานที่เข้าร่วมบูรณาการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับภารกิจหน้าที่ เป้าหมาย ตัวชี้วัดการดำเนินงาน และประโยชน์ที่จะได้รับการบูรณาการ เพื่อให้ทุกฝ่ายตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการต่อด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งถือเป็นยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนประเทศที่ต้องเร่งดำเนินการตามแผนบูรณาการควบคู่ไปกับการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงต้นสังกัดอย่างเท่าเทียมกัน

๒. ด้านการจัดทำข้อเสนองบประมาณ การบริหารงบประมาณ และการใช้จ่ายงบประมาณ โดยสำนักงบประมาณควรมีบทบาทร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพในการกลั่นกรองแผนงาน/โครงการ ซึ่งจะช่วยให้สามารถตรวจสอบรายละเอียด และวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนงาน/โครงการ ลดภารกิจที่มีความซ้ำซ้อน กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบ รวมทั้งวงเงินและแหล่งเงินงบประมาณที่มีความชัดเจน รวมทั้งอาจร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพแผนงานบูรณาการจัดทำคู่มือในการดำเนินการตามแผนงานบูรณาการให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานและปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและเกิดผลสัมฤทธิ์ รวมทั้งหน่วยงานเจ้าภาพควรได้รับบทบาทให้อยู่ในฐานะเป็นผู้ดูแลการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถติดตามการดำเนินงานและตรวจสอบตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้

๓. การติดตามผลการดำเนินงาน ควรมีการติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณควบคู่ไปกับการสำเร็จของการดำเนินกิจกรรมตามแผน เพื่อดูผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานอย่างแท้จริง รวมถึงควรมีการดำเนินการเป็นระยะและต่อเนื่องในแต่ละแผนงาน/โครงการ ภาพรวมของแผนงานบูรณาการเพื่อให้ทราบถึงระดับของการบรรลุผลสัมฤทธิ์และสามารถนำไปใช้ในการวางแผนในระยะต่อไปให้เกิดประสิทธิภาพ นอกจากนี้การกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดควรเป็นการกำหนดเป้าหมายทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพที่สามารถสะท้อนผลการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้สำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพหลักแผนงานบูรณาการต่อด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันบูรณาการเพื่อให้การดำเนินงานสามารถยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตให้เป็นไปตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ เพื่อส่งผลให้บรรลุเป้าหมาย “ประเทศไทยปลอดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ” ภายในระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติต่อไป

ข้อเสนอแนะ

การแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในปัจจุบัน แม้ว่าจะมีมาตรการและกลไกในการเสริมสร้างธรรมาภิบาล เพื่อสกัดกั้นการทุจริตในภาครัฐจะได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นเชิงรุกแล้วก็ตาม อย่างไรก็ตาม องค์กรที่ตีสังคมบางส่วนยังไม่สามารถแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวมได้ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของการทุจริตคอร์รัปชัน และทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาการทุจริตให้ลดลงในเวลาอันรวดเร็ว ดังนั้น การปลูกจิตสำนึกและสร้างค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตระหนักรู้ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต คุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนการกำหนดมาตรการแนวทางเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนหลากหลายกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และเพื่อให้สังคมในภาพรวมมีค่านิยมเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และแผนการปฏิรูปประเทศ โดยมีงบประมาณเป็นกลไกที่เชื่อมโยงกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เห็นควรให้สำนักงบประมาณเสนอคณะกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ ที่ต้องกำหนดนโยบายการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ให้จัดทำแผนระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว เนื่องจากเป้าหมายของแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบไม่สามารถเห็นผลได้ในระยะ ๑ ปีงบประมาณ จึงต้องจัดทำแผนระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว เพื่อให้เห็นขั้นตอนกระบวนการทำงานและเป้าหมายของการดำเนินงาน สามารถติดตามประเมินผลได้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงควรทบทวนปฏิทินการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ เพื่อให้การพิจารณาชั้นการจัดทำค่าของงบประมาณ มีระยะเวลาในการพิจารณากลับกรอง การกำหนดขอบเขตการดำเนินงานตัวชี้วัด เป้าหมาย และแผนงานของหน่วยงานเจ้าภาพและหน่วยงานร่วมดำเนินการแผนงานบูรณาการได้อย่างเหมาะสม

๒. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ เห็นควรให้สำนักงบประมาณและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ติดตามประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานบูรณาการ ตั้งแต่เริ่มแผน - ปัจจุบัน เพื่อนำผลจากการติดตามประเมินผลมาใช้ประกอบในการปรับปรุงแผนงานบูรณาการและนำมาใช้ในการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนเห็นควรให้มีการจัดทำคู่มือและจัดให้มีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้ส่วนราชการ หรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณตามแผนงานบูรณาการมีความเข้าใจในแนวทางเดียวกัน เพื่อจะสามารถจัดทำแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง

นอกจากนี้สำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ควรมีข้อมูลแผนงาน/โครงการ และงบประมาณการบูรณาการในการต่อต้านการทุจริตจากทุกแหล่งเงินงบประมาณ โดยเฉพาะกิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการจากเงินนอกงบประมาณ เช่น งบประมาณของรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานเอกชน และเงินกองทุน ซึ่งสามารถสะท้อน

ความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนไปสู่การบรรลุเป้าหมายของแผนงานบูรณาการ อันจะเชื่อมโยงไปสู่การบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งสามารถช่วยผลักดันผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตให้เพิ่มสูงขึ้น สร้างความเชื่อมั่นในการลงทุน และส่งเสริมภาพลักษณ์ที่น่าเชื่อถือและโปร่งใสของประเทศไทยต่อไป

ท้ายที่สุด เพื่อให้การจัดทำงบประมาณ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นไปตามหลักการวัตถุประสงค์ของการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อใช้การจัดสรรงบประมาณเป็นกลไกในการขับเคลื่อนงานสำคัญและเร่งด่วนให้เป็นรูปธรรม ประหยัด คุ่มค่า ลดความซ้ำซ้อนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างแท้จริง ผู้ศึกษาเห็นควรให้มีการศึกษาในอนาคตเกี่ยวกับเรื่องการกำหนดตัวชี้วัดร่วม และการถ่ายทอดตัวชี้วัดร่วมไปสู่ตัวชี้วัดแนวทาง และตัวชี้วัดของโครงการต่าง ๆ ของหน่วยรับงบประมาณ ที่เป็นหน่วยงานร่วมดำเนินการของแผนบูรณาการ รวมทั้งอาจมีการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวชี้วัดในแต่ละแนวทางของแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ว่ามีผลอย่างไรต่อค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดแผนงานบูรณาการ เพื่อให้การกำหนดตัวชี้วัดของแผนงานบูรณาการในอนาคตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย เอกสารการวิจัย

ทศพร ศิริสัมพันธ์. (๒๕๕๓). “การบริหารผลการดำเนินงาน (Performance Management)”. รวมบทความวิชาการ ๑๐๐ ปี รัฐประศาสนศาสตร์ไทย. ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ และ สุขยีน เทพทอง. (๒๕๕๘). **งบประมาณเชิงบูรณาการเพื่อการพัฒนา: กลไกการบูรณาการยุทธศาสตร์ของ ๕ กระทรวงหลักด้านเศรษฐกิจ**. วารสารรัฐประศาสนศาสตร์, ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๒, หน้า ๑๔๗-๑๗๖.

เอกสารไม่ตีพิมพ์

สำนักงานงบประมาณ. (๒๕๖๐). “เอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์”. กรุงเทพฯ: สำนักงานงบประมาณ

สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา. (๒๕๖๔). “วิเคราะห์ประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔”. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

สำนักงาน ป.ป.ช. (๒๕๖๔). “รายงานผลการดำเนินงาน ตามแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔”. กรุงเทพฯ: สำนักงาน ป.ป.ช.

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

ณิชา รักจ้อย. “การวิเคราะห์แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์”. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก : <https://dl.parliament.go.th/handle/lirt/๕๘๐๑๓๕>, ๒๕๖๓.

ปิยวรรณ เงินคล้าย และคณะ. “การวิเคราะห์งบประมาณแผนงานบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๖”. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก : <https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parbudget/download/PBO/๖๕integration.pdf>, ๒๕๖๕.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. “ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)”. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก : <http://nscr.nesdc.go.th/ns/>, ๒๕๖๑.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)”. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก : https://www.nesdc.go.th/ewt_news.php?nid=๖๔๒๐&, ๒๕๖๐.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นายคงศักดิ์ บุรณะกุล
วัน เดือน ปีเกิด	๔ ตุลาคม ๒๕๑๑
การศึกษา	ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปริญญาโท เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประวัติการทำงาน	- นักวิเคราะห์งบประมาณ ๓ - ๖ว สำนักงานงบประมาณ - นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ กองจัดทำงบประมาณด้านความมั่นคง ๑ สำนักงานงบประมาณ - ผู้เชี่ยวชาญด้านยุทธศาสตร์การงบประมาณ (นักวิเคราะห์งบประมาณเชี่ยวชาญ) กองจัดทำงบประมาณด้านความมั่นคง ๑ สำนักงานงบประมาณ
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณองค์การบริหาร รูปแบบพิเศษและรัฐวิสาหกิจ สำนักงานงบประมาณ

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา การเศรษฐกิจ

เรื่อง แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ

เชิงยุทธศาสตร์ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ผู้วิจัย นายคงศักดิ์ บุรณะกุล หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๖๔

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณองค์การบริหารรูปแบบพิเศษและรัฐวิสาหกิจ

สำนักงานงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การทุจริตประพฤติมิชอบเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น สืบเนื่องจากวิวัฒนาการของการทุจริตที่มีรูปแบบที่สลับซับซ้อน ปัญหาการขาดจิตสำนึกในการแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ส่งผลเสียต่อการพัฒนาประเทศอย่างมหาศาล รวมทั้งมีการสูญเสียงบประมาณแผ่นดินในการตรวจสอบของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะโครงการขนาดใหญ่ อย่างไรก็ตาม ตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมามีทุกภาคส่วนในสังคมจะมีความตื่นตัวและเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามบทบาทหน้าที่ของตนเองที่เพิ่มมากขึ้นแล้วก็ตาม แต่การรับรู้การทุจริตของประเทศไทยซึ่งสะท้อนผ่านดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยยังถูกจัดอยู่ในลำดับที่ ๙๖ จาก ๑๘๐ ประเทศทั่วโลกในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนั้น การแก้ไขปัญหาการทุจริตจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการกำหนดแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาในลักษณะการบูรณาการเพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมกันดำเนินการให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง สอดรับกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด

ในส่วนของการบริหารราชการแผ่นดิน คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบแนวทางการจัดทำงบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยให้ความสำคัญกับการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณที่มีเป้าหมายร่วมกัน มีความเชื่อมโยง สอดคล้อง สนับสนุนซึ่งกันและกัน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และไม่ซ้ำซ้อนกัน และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามที่สำนักงานงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้ร่วมกันพิจารณาจัดทำขึ้น รวมทั้งเห็นชอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ และมอบหมายผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้การจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการของหน่วยรับงบประมาณสามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล โดยมีกรอบแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน รวมทั้งหน่วยรับงบประมาณดำเนินการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการให้แล้วเสร็จตามปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

สำหรับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็น ๑ ใน ๑๔ แผนงานบูรณาการ ที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ และมอบหมายให้นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานคณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และเป็นผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผนงานบูรณาการ จึงได้กำหนดกระบวนการดำเนินงานตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานไว้ ๓ แนวทาง คือ แนวทางที่ ๑ ปลูกฝังวิถีคิด ปลูกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต แนวทางที่ ๒ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และแนวทางที่ ๓ ปราบปรามการทุจริต

ตั้งแต่ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้มีการดำเนินการแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จนกระทั่งปัจจุบันปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รัฐบาลจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการตามแผนบูรณาการดังกล่าวไปแล้วทั้งสิ้น จำนวน ๙,๐๘๖.๘๕๐๕ ล้านบาท โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๕๗๘.๐๐๐๐ ล้านบาท มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวน ๒๙ หน่วยงาน ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรที่จะได้มีการศึกษาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อทราบปัญหาอุปสรรค และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการของแผนงานบูรณาการดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
๒. เพื่อวิเคราะห์กระบวนการและผลของการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
๓. เพื่อเสนอแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเน้นศึกษาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์เฉพาะแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๒. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.)

วิธีดำเนินการวิจัย

ดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ร่วมกับการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ดังนี้

๑. การรวบรวมข้อมูล

๑.๑. ข้อมูลปฐมภูมิ ดำเนินการโดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้แก่ เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่สำนักงบประมาณ

๑.๒. ข้อมูลทุติยภูมิ ดำเนินการโดยการศึกษาจากเอกสารวิชาการ ระเบียบมติคณะรัฐมนตรี และเอกสารการประชุมที่เกี่ยวข้อง

๒. การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Context Analysis) และการวิเคราะห์เปรียบเทียบ และสังเคราะห์ข้อมูลทฤษฎี หลักการต่าง ๆ

๓. การนำเสนอข้อมูล

นำเสนอข้อมูลแบบรายงานวิจัยเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ นำเสนอแนวคิดใหม่ จากการวิจัย

ผลการวิจัย

การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายสำคัญของรัฐบาลในประเด็นต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน และถูกใช้เป็นเครื่องมือหนึ่งในการเชื่อมโยงภารกิจและการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน การสิ้นเปลืองทรัพยากร ประหยัดค่าใช้จ่ายงบประมาณ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติ โดยกำหนดให้มีแผนงานบูรณาการในเรื่องสำคัญที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีและแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนโยบายสำคัญของรัฐบาล ซึ่งการแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีต และมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้น จึงจำเป็นต้องนำหลักการของบูรณาการมาปรับใช้ เพื่อกำหนดการดำเนินการร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยการเชื่อมโยงภารกิจ เป้าหมายการดำเนินงาน และจัดทำเป็นแผนงานบูรณาการเพื่อใช้งบประมาณที่ใช้สอดคล้องสนับสนุนซึ่งกันและกัน สามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์เป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด และสัมฤทธิ์ผลภายในระยะเวลาที่กำหนด

การดำเนินงานของแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่มีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธานกรรมการจัดทำ

งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลของสังคมไทยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น ๕๗๘.๐๐๐๐ ล้านบาท มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ จากระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) จำนวน ๕๑๘.๒๔๕๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๖๖ และมีผลการเบิกจ่ายจริง (รวมวงเงินที่ได้ก่อนนี้ผู้กัก) จำนวน ๔๓๓.๕๓๔๔ ล้านบาท คิดเป็น ๗๕.๐๑% มีโครงการที่ดำเนินการรวม จำนวน ๓๔ โครงการ ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๓๓ โครงการ และอยู่ระหว่างดำเนินการ ๑ โครงการ

อย่างไรก็ดีผลของดัชนีการรับรู้การทุจริตปี ๒๕๖๔ ซึ่งจัดอันดับโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) ประเทศไทยได้รับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต จำนวน ๓๕ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๑๐ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ซึ่งได้รับคะแนนลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งได้รับคะแนน ๓๖ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๐๔ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ และอยู่ในลำดับที่ ๕ ของประเทศอาเซียน

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของหน่วยรับงบประมาณทั้ง สำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพแผนงานบูรณาการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกันแผนงานบูรณาการ และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานงบประมาณ พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานแผนงานบูรณาการสามารถสรุปได้ ออกมาเป็น ๓ ด้าน ได้แก่

(๑) ด้านการวางแผน เช่น การกำหนดให้มีแผนงานบูรณาการในแต่ละปี จะกำหนดโดยมติคณะรัฐมนตรีแต่ละปี ทำให้หน่วยงานเจ้าภาพไม่สามารถวางแผนการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ล่วงหน้าได้ รวมถึงเมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้มีแผนงานบูรณาการแล้ว ระยะเวลาในการจัดทำแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อไปสู่เป้าหมาย มีระยะเวลาจำกัด ซึ่งได้มีข้อเสนอแนะว่า สำนักงานงบประมาณอาจกำหนดให้แผนงานบูรณาการบางแผนงานมีระยะเวลามากกว่า ๑ ปี โดยอาจนำประเด็นยุทธศาสตร์ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่จำเป็นต้องมีการบูรณาการการดำเนินการร่วมกันมากำหนดเป็นแผนงานบูรณาการระยะเวลา ๓ ปี หรือ ๕ ปี

(๒) ด้านการบริหารจัดการ โดยหน่วยงานเจ้าภาพหลักยังไม่มียุทธศาสตร์ในการบริหารงบประมาณหรือแก้ไขปัญหาการดำเนินงานที่ล่าช้ากว่าแผนที่กำหนด ในภาพรวมของแผนงานบูรณาการ เนื่องจากหน่วยงานมีสถานะเป็นกรมเท่ากัน สำนักงาน ป.ป.ช. จึงปรับรูปแบบเป็นการบริหารงานในรูปคณะกรรมการ ซึ่งมีปลัดกระทรวงของหน่วยรับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรค่อนข้างมาก ร่วมเป็นกรรมการ

(๓) ด้านการติดตามประเมินผล การรายงานข้อมูลผลการใช้จ่ายงบประมาณโครงการที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการรายงานมายังสำนักงาน ป.ป.ช. และที่รายงานมายังสำนักงานงบประมาณ สอดคล้องกัน หรือมีการรายงานข้อมูลชุดเดียวกันในหลากหลายรูปแบบรายงานให้หน่วยงานกลาง ซึ่งมีข้อเสนอแนะให้มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในการติดตามประเมินผลร่วมกัน มีการ

เชื่อมโยงข้อมูลของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยพัฒนาเป็นแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ที่สามารถติดตามประเมินผลในภาพรวมทุกมิติ

ข้อเสนอแนะ

การแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในปัจจุบัน แม้ว่าจะมีมาตรการและกลไกในการเสริมสร้างธรรมาภิบาล เพื่อสกัดกั้นการทุจริตในภาครัฐจะได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นเชิงรุกแล้วก็ตาม อย่างไรก็ตาม องค์กรที่ตีสังคมบางส่วนยังไม่สามารถแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวมได้ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของการทุจริตคอร์รัปชัน และทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาการทุจริตให้ลดลงในเวลาอันรวดเร็ว ดังนั้น การปลูกจิตสำนึกและสร้างค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตระหนักรู้ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต คุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนการกำหนดมาตรการแนวทางเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนหลากหลายกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และเพื่อให้สังคมในภาพรวมมีค่านิยมเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และแผนการปฏิรูปประเทศ โดยมีงบประมาณเป็นกลไกที่เชื่อมโยงกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เห็นควรให้สำนักงานงบประมาณเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาหลักเกณฑ์การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ ที่ต้องกำหนดนโยบายการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ให้จัดทำแผนระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว เนื่องจากเป้าหมายของแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบไม่สามารถเห็นผลได้ในระยะ ๑ ปีงบประมาณ จึงต้องจัดทำแผนระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว เพื่อให้เห็นขั้นตอนกระบวนการทำงานและเป้าหมายของการดำเนินงาน สามารถติดตามประเมินผลได้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงควรทบทวนปฏิทินการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ เพื่อให้การพิจารณาชั้นการจัดทำค่าของงบประมาณ มีระยะเวลาในการพิจารณากลับกรอง การกำหนดขอบเขตการดำเนินงานตัวชี้วัด เป้าหมาย และแผนงานของหน่วยงานเจ้าภาพและหน่วยงานร่วมดำเนินการแผนงานบูรณาการได้อย่างเหมาะสม

๒. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ เห็นควรให้สำนักงานงบประมาณและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดตามประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานบูรณาการตั้งแต่เริ่มแผน - ปัจจุบัน เพื่อนำผลจากการติดตามประเมินผลมาใช้ประกอบในการปรับปรุงแผนงานบูรณาการและนำมาใช้ในการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนเห็นควรให้มีการจัดทำคู่มือและจัดให้มีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้ส่วนราชการ หรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องการจัดทำงบประมาณตามแผนงานบูรณาการมีความเข้าใจในแนวทางเดียวกัน เพื่อจะสามารถจัดทำแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง